

Slovesna predstavitev tržaškega pristaniškega regulacijskega načrta

Marino Marsič o opravljenem delu in načrtih za prihodnost ZSKD ob včerajšnjem 44. občnem zboru

13

Jeseni začetek sanacije Malnišča

14

Primorski dnevnik

SREDA, 26. MAJA 2010

Št. 123 (19.830) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Kakovostni skok v odnosu do Krasa

IVAN ŽERJAL

Z odobritvijo čezmejnega projekta Carso-Kras je prišlo do kakovostnega skoka na področju ponovnega združevanja tistega, kar je bil v preteklosti že skupen oz. enoten prostor, zgodovina in politika pa sta ga razdelili. Stražniški projekt, vreden dobre tri milijone evrov, ki so ga včeraj predstavili v Sežani, predstavlja namreč, kot je bilo rečeno, nadgradnjo nekaterih v preteklosti že uspešno izvedenih projektov, kot sta bila npr. Pilotni projekt Kras in Kraški okraj 1.

Če so bili v preteklosti partnerji le nekateri dejavniki, so se v okviru tokratnega projekta združile vse občine z obeh strani meje, ki upravljajo kraško ozemlje, poleg njih pa sodelujejo še dve pokrajini in dve razvojni ustanovi, svoj doprinos pa nudita še Slovenija in Furlanija-Juljska krajina. Široka paleta uprav, uradov in ustanov, torej, kar je znak, da ima stvar širšo razsežnost.

Projekt je med drugim usmerjen v oblikovanje usklajene strategije trajnostnega razvoja Krasa, pa tudi v oblikovanje skupnih smernic prostorskega načrtovanja, kar je še posebej pomembno, če samo pomislimo, kaj vse je moral v zadnjih desetletjih, zlasti na italijanski strani, prestatiti kraški teritorij z razlastitvami in novogradnjami. Zgodba se pravzaprav nadaljuje, v zadnjih letih pa je vprašanje prekomernega poseganja v teritorij postalo sila aktualno tudi v Sloveniji, zato je skrajni čas, da se nekaj naredi na tem področju, da se na Krasu, ne glede na mejo, ohrani oz. obnovijo pogoji za kakovostno življenje.

ITALIJA - Sinoči jih je načelno odobrila vlada za dvoletje 2011-2012

Varčevalni ukrepi za 24 milijard evrov

Do leta 2013 zamrznjene plače javnih uslužbencev - Omejitve pri upokojitvah

SEŽANA - Včeraj predstavitev čezmejnega projekta Carso-Kras Skupaj se bodo trudili za trajnostni razvoj Krasa

SEŽANA - Včeraj dopoldne so v prostorih Občine Sežana predstavili čezmejni projekt Carso-Kras, katerega prvenstvena cilja sta trajnostno upravljanje naravnih virov in teritorialna kohezija. Pri projektu,

katerega nosilka je Občina Sežana, sodeluje šestnajst partnerjev z obeh strani slovensko-italijanske meje (med temi vrsta občin ter pokrajini Trst in Gorica), ki želijo priti do usklajene strategije trajnostnega

razvoja Krasa, pa tudi do skupnih smernic za prostorsko načrtovanje, ureditve informacijskih centrov in ustanovitve Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje.

Na 3. strani

RIM - Vlada je sinoči načelno odobrila zakonski odlok z varčevalnimi ukrepi za stabilizacijo javnih financ v dvoletju 2011-2012. Finančni manevar bo skupno težak 24 milijard evrov, korekcija javnih računov pa bo vsako leto znašala po 12 milijard evrov. Kot je povedal minister Tremonti, vlada namerava pridobiti predvidena sredstva predvsem s krčenjem javnih izdatkov za politiko in javno upravo ter s poostrojitvijo boja proti davčnim utajam. Med drugim so predvidene zamrznitve plač javnih uslužbencev do leta 2013 ter omejitve za upokojitve.

Na 5. strani

O arbitražnem sporazumu danes DZ

Na 2. strani

Trst: Boris Popovič kandidat za župana?

Na 6. strani

Maj 1945: spomin Angela Hafnerja

Na 7. strani

Pri Sv. Jakobu omet padel na novorojenko

Na 7. strani

V Gradežu sedmim gostincem zasegli verande pred lokali

Na 14. strani

15-nadstropna Eda dokončana konec leta

Na 16. strani

RAVENNA - V tragičnem trčenju umrli oče, mati in petletna hči iz Trsta

Nesreča uničila družino

Avtomobila sta se med seboj silno zaletela na povsem ravnem odseku državne ceste v Emiliji Romagni

RAVENNA - Grozovita nesreča na italijanski jadranski cesti blizu Ravenne je včeraj popoldne uničila celo družino iz Trsta. V trčenju med avtomobiloma honda jazz in nissan primera (na sliki Ansa) so umrli 39-letni Tržačan P. R., njegova 36-letna žena C. M. in hčerka E. R., ki bi avgusta praznovala svoj šesti rojstni dan. Avtomobila, ki sta vozila vsak v svojo smer, sta se po poročanju tamkajšnjih medijev zaletela ob 17.20 na delu državne ceste št. 16, ki ga imenujejo via Reale, na povsem ravnem odseku med naseljem Voltana in Taglio Corelli v Emiliji-Romagni. Po silnem trčenju, vzroke katerega so ugotavljali karabinerji (nissan naj bi čelno trčil ob desni bok honde), se je avtomobil honda jazz, v katerem se je v smeri proti Ferrari vozila družina iz Trsta, prevrnil in pristal ob sadovnjaku. Trojica v hondi je bila na mestu mrtva, lažje poškodovanega 40-letnega voznika nissana so prepeljali v bolnico v Lugo, njegov mlađoletni sin pa se ni poškodoval. Gasilci so morali izvleči trupla iz razbitin, na kraju so bili še trije rešilci in helikopter službe 118.

MANJŠINE V Bocnu umrl dolgoletni vodja SVP Magnago

BOCEN - V starosti 96 let je umrl Silvio Magnago, zgodovinski voditelj Južnotirolske ljudske stranke (SVP) in dolgoletni predsednik bocenske pokrajinske uprave. Magnago je bil zelo priljubljen med Južnimi Tiroinci in Ladinci, italijanska skupnost pa ga je imela za uglednega sogovornika. Bil je dosleden antifašist in antikomunist. Sožalno brzojavko ob njegovi smrti je SVP poslal tudi deželni tajnik Slovenske skupnosti Damijan Terpin.

Na 5. strani

Tom Oberdan

vabi prijatelje in znance na otvoritev gostinske dejavnosti

v gostilni

Bak na Pesku

danes, 26. maja od 18. ure dalje

SLOVENIJA - Predreferendumska kampanja

O arbitražnem sporazumu danes na izredni seji državnega sveta

Katoliška cerkev zanikala podporo sporazumu - Kučan: Tako blizu rešitvi še nismo bili

LJUBLJANA - Pred današnjo razpravo na izredni seji državnega zbora (DZ), ki jo je o novih okoliščinah glede arbitražnega sporazuma zahtevala skupina opozicijskih poslancev, so o sporazumu včeraj znova razpravljali člani odbora DZ za zunanjo politiko. Poslanci opozicije so, sklicujoč se predvsem na hrvaški zakon o ratifikaciji arbitražnega sporazuma, na seji OZP ponovili, da je po ratifikaciji sporazuma v DZ nastala vrsta novih okoliščin in prikritih dejstev, ki jih je potrebno razjasniti in o tem seznaniti javnost. Poslanci vladajoče koalicije menijo nasprotno.

Tudi zunanji minister Samuel Žbogar je dejal, da po mnenju vlade v gradivu predlagateljev izredne seje DZ ni niti ene nove okoliščine, ki ne bi bila znana že ob ratifikaciji sporazuma v DZ 19. aprila. Zagotovil je, da sporazum določa, da morajo arbitri Sloveniji zagotoviti neposredni teritorialni izhod v mednarodne vode. Šteje samo to, kar je podpisano v sporazumu, in ne obstajajo dogovori izven sporazuma, je dejal Žbogar in dodal, da so enostranske izjave po podpisu sporazuma brez mednarodnopravnih učinkov.

Znova je zatrdil, da ni nobenega tajnega dokumenta, nobenega nejavnega dokumenta in nobenega skupnega dokumenta Slovenije in Hrvaške razen arbitražnega sporazuma. Slovenija in Hrvaška po ministrovih besedah tudi nista skupaj obvestili predsedstva EU ali ZDA, da se stri-

njata, da bi Hrvaška dala enostransko izjavo. Državi sta konec oktobra obvestili predsedstvo EU, da je arbitražni sporazum usklajen.

Kljub temu je Zbor za republiko včeraj pozval zunanega ministra in premierja Boruta Pahorja, naj dokažeta, da je hrvaška enostranska izjava neresnična in da je Slovenija z Zagrebom ni uskladila. Po oceni zbora se hrvaška izjava "v svoji vsebini sama kvalificira kot dokaz nekega bilateralnega oziroma eventualno multilateralnega pogodbenega aranžmaja". Poudarja še, da Hrvaška v izjavi za teritorialni stik uporablja izraz "territorial contact", kar pomeni, da izraza "junction", ki je uporabljen v arbitražnem sporazumu, ne razlaga kot teritorialni stik. Da je pomenila izjavo pogoj za podpis sporazuma, pa po oceni zbora dokazuje to, da jo je sabor sprejel dva dni pred podpisom sporazuma 4. novembra.

Komisija Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci pa je v pisni izjavi izpostavila pomen pravične določitve meje na podlagi zgodovinskih dejstev, strpnega in mirnega razreševanja problemov, načela pravičnosti in tega, da je za Slovenijo vprašanje izhoda na odprto morje vitalnega pomena. Pozvala je volivce k udeležbi na referendumu in odgovornemu odločanju, politiko pa kritizirala, ker so z referendumom odgovornost preložili na ljudi. Ob predstavitvi izjave je član komisije Ivan Kukar odločno zavrnil, da bi Vatikan, papež Benedikt XVI. ali slovenska

Katoliška cerkev kdaj podprli sporazum. Kukar je tudi izpostavil "precejšnjo mero skepse" komisije, da bo arbitražni sporazum "privedel do takšne rešitve, ki jo bomo Slovenci percipirali kot pravično".

Kljub temu je premier Pahor, ki je navajal vsebino pisne izjave, ocenil, da izjava vsebuje nekatere poudarke vlade, kot je nujnost pravične meje, nima pa občutka, da bi se komisija izrekla proti sporazumu. Izjavo razume tudi kot poziv, da se ljudje po svoji vesti ali na osnovi argumentov odločijo, ali so za ali proti sporazumu.

Pahor je še ponovil, da z vlado in večino DZ trdno stojijo za sporazumom, ker gre za "najboljši možni sporazum, ki omogoča pravično mejo in sožitje dveh narodov".

Bivši predsednik republike Milan Kučan je v intervjuju za STA znova izrazil podporo sporazumu. "V tej situaciji se mi zdi najmanj koristno s hrupom, z velikimi hrupnimi dejanji nadomeščati pomanjkanje argumentov. Kdor spremlja zgodovino reševanja tega spora, pač mora priznati, da tako blizu rešitvi, ki bi bila ugodna za Slovenijo, kot smo sedaj na podlagi tega sporazuma, še nismo bili," je dejal.

Minister Žbogar pa je bil na predavanju o strategiji slovenske zunanje politike v Ljubljani kritičen do ravni razprava v referendumski kampanji. Po njegovi oceni postaja vse bolj osebna in ideološka, pri tem, da gre zgolj za nasprotovanje sporazumu. "Ne zato, ker je slab, ampak zato, ker obstaja," je dejal Žbogar. (STA)

Rosolenova ostane odbornica vsaj do petka

TRST - Zaradi rimskih obvez predsednika Renza Tonda se bo deželna vlada sestala v petek in ne danes, kot je bilo napovedano. V petek naj bi torej Tondo formalno odstavil odbornico za delo in zaposlovanje Alessio Rosolen, kot zahteva Ljudstvo svobode. Tondo je medtem včeraj iz Rima dal vedeti, da »afeta Rosolen« ne sodi na vrh prednostnih nalog predsednika in niti deželne vlade. Predsednik je pozval desno sredino, naj po možnosti nekoliko utiša to polemiko, kar lahko pomeni, da v petek ne bo prišlo do odstavitve »oporečniške« odbornice ter do njene zamenjave.

Veterinarska uprava zaprla gojišči školjk na Obali

LJUBLJANA - Zaradi ugotovljene prisotnosti toksina DSP - lipofilnega toksina v školjkah je uradni veterinar veterinarske uprave RS (Vurs) zaprl gojišči školjk v Sečovljah (v petek) ter na Debelem rtiču (včeraj) in prepovedal promet z užitnimi klapavicami. Prepoved velja do nadaljnjega, so sporočili iz Vursa. Potrošnike na veterinarski upravi še pozivajo, naj školjke kupujejo le od registriranih trgovcev s školjkami.

MINISTER ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU Žekš: Projekt Jezik - Lingua pomemben korak k ohranjanju slovenstva v Italiji

LJUBLJANA - V ponedeljek je v Trstu potekala predstavitev projekta Jezik - Lingua: Večjezičnost kot bogastvo in vrednota čezmejnega slovensko-italijanskega območja. Gre za projekt v okviru operativnega programa čezmejnega sodelovanja Slovenija - Italija 2007-2013.

Minister dr. Boštjan Žekš je včeraj izrazil prepričanje, da bo projekt veliko prispeval k ohranjanju in razvoju obeh manjšinskih jezikov (slovensčine v Italiji in italijanščine v Sloveniji), k samozavesti in lepšim perspektivam obeh manjšin ter k boljšim odnosom med obema državama. Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu je v usklajevalnih procesih Projekt Jezik - Lingua vseskozi podpiral kot prioritetni projekt. Omenjeni projekt je lahko zgled sodelovanja med slovensko manjšino v Italiji in italijansko manjšino v Sloveniji. Urad takšne projekte, ki stremijo k utrjevanju poznavanja in razvoju jezika kot sredstva za sporazumevanje in boljšo čezmejno sodelovanje pozdravlja in jih pozorno spremlja.

V okviru projekta Jezik - Lingua se

med drugim predvideva ustanovitev večkulturnega centra v Špetru, ustanovitev prve italijanske knjižnice v Sloveniji, priprava prvega pravnega it-slo/slo-it slovarja in uveljavitev magistrskega študija slovenskega jezika na Univerzi v Trstu. Projekt odgovarja izzivom sodobnega časa, saj bodo njegovi ukrepi prispevali k pripravi privlačne komunikacijske strategije za učenje jezikov v vrtcih, šolah in ustanovah vseživljenjskega učenja s podporo znanstvenih in drugih izobraževalnih inštitucij. S tem se bo povečala sama kakovost poučevanja.

BOŠTJAN ŽEKŠ

MLADI ZA MLADE - Svetovalec Evropske ljudske stranke K. Žumer

Obisk iz Bruslja

Seznani so ga s položajem Slovencev v Italiji - Med drugim obiskali tudi Primorski dnevnik

Bruseljski gost se je srečal tudi s slovenskimi dijaki na Tržaškem in Goriškem

SLOVENIJA - Kriminal Aretirali 14 oseb, zaplenili tudi orožje in mamila

LJUBLJANA - Slovenski kriminalisti so v okviru večmesečne preiskave po celi Sloveniji opravili več kot 30 hišnih preiskav in priprli 14 oseb ter pri tem zaglegli orožje in prepovedano drogo, so sporočili s Policijske uprave Ljubljana. Policisti naj bi priprli tudi lastnika ljubljanskih lokalov Le Petit in Randevo Dragana Tošiča. Spletni portal srbskega časnika Blic pa je včeraj pisal, da naj bi v preiskavi šlo za ljudi, ki so povezani z mednarodno organizirano kriminalno skupino srbskega "kralja" kokaina Darka Šarića. Blic se je pri poročanju skliceval na sporočilo srbskega tožilstva za organizirani kriminal, ki v akciji Balkanski bojevniki sodeluje s slovenskim vrhovnim državnim tožilstvom. V okviru akcije Balkanski bojevniki so oktobra lani zaplenili več kot 2,5 tone kokaina v Južni Ameriki. Šarića, ki je pobegnil v Črno goro, je srbska obveščevalna služba tudi sumila, da je načrtoval atentate na predstavnike srbskega političnega in policijskega vodstva, med drugim tudi na predsednika Srbije Borisa Tadića.

LJUBLJANA - Namesto Antona Guzeja Marko Filli generalni direktor RTV Slovenija

LJUBLJANA - Programski svet RTV Slovenija je na včerajšnji seji imenoval Marka Fillija za novega generalnega direktorja zavoda. Svetniki so prav tako odločili, da Filli funkcijo nastopi takoj, s čimer se je trenutnemu v. d. generalnega direktorja zavoda Antonu Guzeju funkcija iztekla. Guzej zaradi takšne odločitve programskega sveta že razmišlja o odškodninski tožbi. Marku Filliju, ki je bil do sedaj Guzejev ožji sodelavec, je podpora izreklo 14 od 22 navzočih svetnikov.

Kot prve naloge, ki si jih je zadal v mandatu, je izpostavil pripravo poslovnega načrta za leti 2011 in 2012, pripravo dolgoročne strategije delovanja zavoda, pripravo na izklop analognih oddajnikov, napovedal pa je tudi nadgradnjo tehnološkega, programskega in kadrovskega dela zavoda. Kot pravi, si bo prizadeval za urejanje statusa stalnih honorarnih sodelavcev na Radioteleviziji Slovenija, napoveduje tudi nadaljevanje prenove informativnih programov,

MARKO FILLI

ki naj bi bilo realizirano do jeseni.

Glede pomislekov svetnikov, da je v svoji predstavitvi kandidature kritičen do vodstva zavoda, katerega del je bil tudi sam v preteklem mandatu, Filli pravi, da se je kritika nanašala na stanje celotnega javnega zavoda. En mandat je prekratko obdobje, da slabo prakso ukineš, pravi novi generalni direktor. Vendar to po njegovem mnenju ne pomeni, da v preteklem mandatu ni bilo nič storjeno, pač pa da je treba veliko še storiti. (STA)

TRST, GORICA - Mladi za mlade so kot Mladi Slovenske skupnosti v petek in soboto sprejeli svetovalec Evropske ljudske stranke Klemna Žumra, ki se veliko ukvarja s spoznavanjem in povezovanjem Slovencev izven matične domovine. Namen srečanja je bil tokrat spoznavanje Slovencev v Italiji, njihovega življenja in delovanja ter ustanov, kjer delujejo in na katerih sloni celotna manjšina, so zapisali v tiskovnem sporočilu.

V petek se je Žumer mudil v Trstu, kjer so mu Mladi za mlade najprej pokazali središče mesta z Narodnim domom in gledališčem, nato so obiskali uredništvo Primorskega dnevnika in se pogovorili z upravnim direktorjem Paolom Mahorčičem. Od tu so se odpravili na srečanje z ravnateljico in nekaterimi predstavniki dijakov liceja France Prešeren. Klemen Žumer jim je na kratko predstavil delovanje Evropske zveze v duhu povezovanja in predstavil različne možnosti, ki jih mladim ponuja Evropski parlament. Tekom jutra so obiskali še slovenski sedež radia in televizije RAI. Tu so si ogledali stavbo in spoznali razsežnost slovenskih oddaj. Na vrsti je bil nato ogled šol pri Svetem Ivanu, kjer se najbolj jasno kažejo pomanjkljivosti s strani države, ki nikakor ne dovolj skrbi za obnovo in redno vzdrževanje naših šolskih poslopjij.

V popoldanskih urah so mladi Žumra peljali še na raziskovalni inštitut Slori, v Narodno in študijsko knjižnico ter na uredništvo Mladike. Sledil je zgodovinski del programa: obisk rižarne, spomenika bazoviškemu junakom ter openskega strelišča. Mladi za mlade so svetovalec opozorili tudi na žalostno dejstvo, kako se v Italiji prikazujejo povojni zločini s spomenikom infojibrancem v Bazovici.

Naslednjega dne se je delegacija odpravila do šolskega centra v Gorici. Goriško stvarnost je najprej povzel profesor Peter Černic, ki je Žumru najprej predstavil šolski center, za katerega nosi zasluge pokojni Mirko Špacapan, in ki danes predstavlja bistvo slovenske manjšine na Goriškem. Na šolah je bilo srečanje z dijaki in profesorji zelo prijetno in občuteno, saj so gosta nekateri mladi že poznali z lanskega obiska nekaterih razredov v Bruslju. Žumer se je na šolah rad mudil z dijaki, ki so ga radi spreševali o njegovem delovanju in načrtih za prihodnost. Mladi so gosta potem pospremili mimo Kulturnega doma in Kulturnega centra Lojze Bratuž, kjer je zdaj razstava volilnih plakatov ob 35. obletnici stranke Slovenske skupnosti na Goriškem. Tu si je ogledal tudi športni center poimenovan po Mirku Špacapanu. Obisk se je zaključil s klepetom v kavarni v središču mesta.

SEŽANA - V prostorih Občine Sežana so včeraj predstavili čezmejni projekt Carso-Kras

Enoten Kras in skupni evropski prostor počasi postajata realnost

Strateški projekt, vreden dobre tri milijone evrov, bo trajal 40 mesecev - Cilja: trajnostno upravljanje naravnih virov in teritorialna kohezija

SEŽANA - Plod preteklega sodelovanja kraških občin z obeh strani meje in Pokrajine Trst, nadgradnja že izvedenih preteklih projektov za ovrednotenje Krasa ter laboratorij za skupno načrtovanje in zmagovita izbira, ki bo vplivala na kakovost življenja. Vse to je po besedah partnerjev čezmejnega projekta Carso-Kras o trajnostnem upravljanju naravnih virov in teritorialni koheziji (to sta tudi glavna cilja), ki so ga predstavili včeraj dopoldne v prostorih Občine Sežana, ki je tudi nosilka projekta.

Projekt Carso-Kras spada med odobrene strateške projekte v okviru programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013, trajal pa bo približno štirideset mesecev, medtem ko je njegova vrednost 3.085.000 evrov. Poleg sežanske občine sodeluje pri projektu še šestnajst partnerjev: tu so vse kraške občine na slovenski in italijanski strani (Divavača, Hrpelje-Kozina, Komen, Miren-Kostanjevica, Milje, Dolina, Repentabor, Zgonik, Trst in Devin-Nabrežina), dalje pokrajini Trst in Gorica, Zavod za gozdove Slovenije, Oddelčno nadzorništvo za gozdove v Trstu in Gorici v okviru Glavne direkcije za kmetijske, naravne in gozdne vire Dežele Furlanije-Juljske krajine, Lokalna akcijska skupina Kras ter Območna razvojna agencija Krasa in Brkinov.

Včerašnja predstavitev je v sejni dvorani Občine Sežana privabila večje število krajevnih upraviteljev in predstavnikov javnih ustanov z obeh strani meje, ki so prisluhnili besedam sežanskega župana Davorina Terčona, predsednice Pokrajine Trst Marie Tereze Bassa Poropat, vodje regionalne pisarne Službe vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko Tatjane Renner, predstavnice slovenskega ministrstva za okolje in prostor Blanke Bartol in Stojana Gorupa, ki je projekt pripravil ter ga tudi orisal in predstavil njegove cilje.

Splošna cilja sta spodbujanje družbenoekonomskega razvoja Krasa in trajnostni razvoj s pomočjo integracije elementov, kot sta ohranjanje narave in dediščine ter kakovost življenja, med specifičnimi cilji pa gre omeniti razvijanje skupnega načina upravljanja zaščitnih območij in naravnih znamenitosti, ustvarjanje skupnih instrumentov prostorskega načrtovanja, krepitev mreže centrov za promocijo in ovrednotenje teritorija ter varčna izraba energije in obnovljivih virov skupaj z varovanjem pred gozdnimi požari.

Načrtovani rezultati projekta, v izvajanje katerega želijo vključiti lokalne uprave, državne urade in prebivalstvo, so med drugimi npr. oblikovanje študije o Krasu in smernic za upravljanje kraških naravnih območij, dalje celovit strateški načrt za razvoj Krasa, skupne smernice za prostorske izvedbene akte, smernice za varčevanje z energijo, načrt upravljanja sprejemnih centrov, študija o izvedljivosti t.i. geoparka Krasa, pa tudi izvedba živega muzeja Krasa in informacijskega centra (tudi na slovenski strani želijo imeti tak center, kot je pred nedavnim nastal v Bazovici) ter muzeja o vodi na Krasu, ki bi zaživel v Gropadi. Poleg tega je v ta okvir zaobjeta ureditev trga v Repnu ter raznih kolesarskih in pešpoti na divaškem, sežanskem, kopenskem, tržaškem in goriškem Krasu.

Sodelovanje med Gorico in Novo Gorico je navdihnilo tudi partnerje projekta Carso-Kras, ki imajo med drugim v načrtu tudi ustanovitev Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS) oz. stalnega čezmejnega omizja za razvoj Krasa. Z vsemi temi in drugimi pobudami želijo priti do usklajene strategije trajnostnega razvoja Krasa, partnerskega čezmejnega sodelovanja krajevnih uprav in trajne mreže sodelovanja med turističnimi centri. Tako enoten Kras in skupni evropski prostor postajata počasi realnost, je dejal sežanski župan Terčon, medtem ko je predsednica tržaške pokrajine Bassa Poropat pouda-

rila, da bi iz projekta lahko izšel model za upravljanje Krasa za prihodnost. Kras, je dejala, je zakoreninjen v zavesti vseh prebivalcev ob meji, poleg tega ima kraški teritorij velik potencial za gospodarski razvoj, ki bi upošteval značilnosti teritorija.

Do tu krajevne uprave. Kaj pa državni aparat? Slovensko ministrstvo za okolje in prostor lahko največ prispeva z aktivnim pristopom in povezovanjem državnih akterjev in krajevne skupnosti za skupne cilje, je dejala Blanka Bartol, medtem ko je Tatjana Renner opozorila še na vrsto drugih projektov, ki so bili odobreni in katerih cilji so med drugimi izgradnja centra mediteranskih kultur, izboljšanje prometne dostopnosti po kopnem in morju, povezave centrov odličnosti, kot sta npr. Univerza v Novi Gorici in bazovski Sinhrotron, ovrednotenje beneške kulturne dediščine ter usklajevanje zdravstvenih in socialnih sistemov. Gre za projekte, ki se nanašajo na strateška in vitalna področja in prav take vrste projektov so skušali odobriti. (iz)

Predstavitev projekta je v Sežano privabila večje število predstavnikov krajevnih uprav in javnih ustanov z obeh strani meje

KROMA

KMETIJSTVO - Deželni odbornik Violino vztraja pri svojih predlogih

»Doc Friuli« za vse pridelke?

Kmečka zveza in vinarska konzorcija Kras in Brda za deželno razzežnost znamke in za njen dvojezični naziv

Odbornik Violino ne popušča: znamka »friulano doc« za vsa vina iz FJK in tudi za kmetijsko-živilske pridelke

KROMA

TRST - Deželni odbornik za kmetijstvo Claudio Violino vztraja, da bi morala zaščitna znamka Doc Friuli služiti za promocijo vseh vin iz Furlanije-Juljske krajine in po možnosti tudi deželnih kmetijskih prehrambnih izdelkov. To svoje stališče je odbornik iz vrst Severne lige ponovil na včerajšnji seji pristojne deželne komisije, na katero so bili povabljeni tudi zastopniki kmetijskih združenj in vinarskih konzorcijev.

Šlo je za informativni sestanek, na katerem je odbornik seznanil sogovornike s postopkom za ustanovitev zgoraj omenjene znamke in obenem tudi za promocijo vina friulano, ki je uradno nadomestil tokaj. Ime slednjega, kot znano, lahko uporabljajo oziroma tržno izkoriščajo le vinarji iz istoimenske madžarske dežele. Za splošno promocijo nekdanjega tokaja v Italiji in v tujini bo Dežela investirala okoli 10 milijonov evrov, pri čemer ji bo precej pomagalo kmetijsko ministrstvo.

Zastopniki Kmečke zveze ter vinarskih konzorcijev Brda in Kras se

načelno strinjajo z enotnim deželnim znakom, predlagajo pa vsedeželni uradni naziv zaščitnih vin ter tipičnih kmetijskih izdelkov. Violino so tudi predlagali dvojezično ime Friuli Venezia Giulia - Furlanija Juljska krajina. Odbornikovi predlogi so doživeli podporo vinarski konzorcijev iz Furlanije, za deželni naziv pa se je opredelil tudi predstavnik zveze za drug Legacoop.

Kritični do kmetijskega odbornika so bili zastopniki levosredinskih strank. Roberto Antonaz (SKP) se ne strinja s poenoteno vinsko znamko, ki po njegovem briše pisano deželno stvarnost. Res je, da je treba ovrednotiti nekdanji tokaj, to pa ne sme zapolniti preostalih zaščitnih vin na deželni ravni. Enzo Marsilio (Demokratska stranka) je očital odborniku, da se je odločil za soočenje z kmetovalci in vinarji šele potem, ko je deželna uprava dejansko že vse odločila. Zastopniki Lige in desne sredine pa so v glavnem podprli Violinove načrte.

VIDEM - Načelnik občinske svetniške skupine Luca Dordolo

Ligaš lovi muslimanke

Fotografiral žensko s tipičnim pokrivalom in poklical Digos - Župan Furio Honsell: Ne smemo ga posnemati

VIDEM - Luca Dordolo, načelnik Severne lige v videmskem občinskem svetu, je namesto lova na čarovnice uprizoril pravi lov na muslimanke. O dogodku sta včeraj poročala dnevnik Messaggero Veneto in Gazzettino. V ponedeljek popoldne je požrtvovalni politik s svojim avtomobilom »stražil« videmsko mestno središče, ko je v Ulici Stringher zagledal družinico. Na pločniku sta se sprehajala moški z vozičkom, v katerem je sedel otrok ter ženska s tipičnim muslimanskim črnim pokrivalom nikab, ki z izjemo očes v celoti pokriva glavo in seveda vrat. Dordolo je brez oklevanja ustavil avto, izstopil in z mobilnim telefonom slikal družino ter opozoril, da »tako oblečeni ne smemo na ceste«. Ker to še ni bilo dovolj, je svetnik poklical policijo in zahteval, naj poseže oddelek Digos, ker se sumljivi ljudje (ni znano, ali je mednje prištevati tudi otroka) približujejo Trgu Duomo, morebitni tarči terorističnega napada. Policisti so možu in ženi pregledali do-

Muslimansko pokrivalo nikab

kumente: nič ni bilo sumljivo, moški je inženir, ki dela pri podjetju Daniela v Buttriu. Dordolo je o svojem podvigu vsekakor ponosno poročal na večerni seji občinskega sveta.

Videmski župan Furio Honsell je komentiral, da Dordola ne gre posnemati, problem islamskih pokrival pa je

po njegovem mnenju »zelo marginalen oziroma skoraj neobstoječ«. Pino Sgobio (SIK) je za agencijo Ansa dejal, da je dogodek znak temnih časov in dokaz o nevarnosti določene politične strani, ki brez sramu podpihuje rasno sovraštvo. Sgobio poziva notranjega ministra Roberta Maronija, naj obravnava zadevo.

RONKE - Od včeraj Ryanair leti tudi v Düsseldorf

RONKE - Od včeraj dalje Ryanairova letala letijo tudi na relaciji Ronke - Düsseldorf-Weeze. Irska nizko cenovna družba računa, da bo do koca letošnjega leta skupno (tudi iz Londona, Birminghama, Bruslja, Trapanija in Cagliarija) na ronško letališče pripeljala 205 tisoč potnikov.

Ryanair je na ronško letališče prišel aprila 2001, od takrat pa so z njegovimi letali prepeljali več kot milijon potnikov (lani 150 tisoč) in je po številu potnikov druga letalska družba na ronškem letališču.

V Düsseldorf bodo letala Ryanaira letela ob torkih, četrkih in sobotah in kot je povedala predstavnica irske družbe Ida Buonanno, imajo za novo linijo že precej rezervacij. Predvidevajo tudi, da se bo zanimanje v poletnih mesecih še povečalo, saj je Nemčija drugi partner po prihodkih, ki jih ima turistični sektor v Furlaniji Juljski krajini. Letališče Düsseldorf-Weeze je tudi v bližini meje z Nizozemsko.

Ob koncu predstavitve novega leta so na ronškem letališču odprli tudi razstavo »Oglej, križišče poti v rimskem imperiju«.

OGLEDALO

Kriza evropske zavesti

ACE MERMOLJA

Evropska unija doživlja odločilno krizo. Skupna valuta evro je pod udarom svetovnih spekulativnih tokov. Alarmne izjave lahko beremo in slišimo dnevno. Prav tako lahko beremo in slišimo mnenja o vzrokih krize, analize, predloge, pesimistična ali bolj optimistična stališča itd. V tem kontekstu je nemogoče napisati, kaj posebno bistrega. Enostavne formule za rešitev ni, plasti krize pa so številne. Države, vključno z Italijo, klestijo državne proračune, vendar tudi to ni dokončna rešitev za Evropo. Kaj torej narediti?

Najbolj banalna in obenem resnična ugotovitev je, da je težko živeti skupaj. Evropa ostaja znak za visoke človekove dosežke na najrazličnejših področjih, obenem je ta ista Evropa bila vir velikih sporov in vojn, ki so zajele svet. Zavest o tej preteklosti pa nam danes le delno pomaga. Evropa ima veliko skupnega, obenem se s težavo pogovarja, še težje se meni in odloča. Gospodarske krize so trenutki, ko postanejo napake najvidnejše, kar ne pomeni, da jih prej ni bilo. Utrujen človek ima šibek imunitarni sistem in zato ga boleznijo lažje napadejo in premagajo.

Vsekakor je kriza Evropske unije stvar vsakega Evropejca. Težko si predstavljamo, kaj bi dejansko pomenil konec evra, kaj bi pomenilo razhajanje držav Unije, skratka, kaj bi pomenil razdor skupine, ki se je zbirala desetletja, čeprav se ni nikoli do konca zbrala. Ne želimo videti tega trenutka in vanj niti ne verjamem. Obenem vem, da nikakor ne smemo izključiti možnosti, da se Evropa razdele. Moja generacija je videla razpad tolikih "večnih" sistemov, da si ne sme delati utvar, da je nekaj za vedno. Osebnostimisljam, da se bo Evropa urejala med vzponi in padci, med prepripi, med težko doseženimi kompromisi in domenami. Ustvarila se bo tudi hierarhija moči, kjer bodo vsi nekoliko manj enaki, z izjemo Nemčije in še kake druge države. Ostali bodo morali sprejemati pogoje močnejšega, kar je tudi način, da se Unija dejansko utrdi s svojo valuto, s svojim gospodarstvom in svojo politiko, predvsem zunaj in vjojško. Tudi to ne bo dovolj, ker bo vzbujalo nezadovoljstva.

Težko je biti skupaj. Kot razlog bi ne navajal razlik v kulturi, v jezikih, mentalitetah, v politiki, v pravnem redu in v sami državljalnski zavesti. Menim, da Evropejce, kot ostale bogate države in narode, združuje nek skupni pojem dobrega. Omenjeni pojem se je danes bistveno zožil. Ko namreč govorimo o boljši prihodnosti in o dobrem počutju ali statusu, največkrat pomislimo na socialni oziroma osebni gospodarski standard in nato še na osebno zdravje. Pojem dobrega je zreduciran na vedno manj postavk. Kriza briše ali šibi še ostale elemente dobrega, kot so socialna varnost, blažilci za brezposelne, pokojnine, brezplačno zdravstvo itd. Posamezne države bodo v svojih varčevalnih politikah posegle v nekatere ugodnosti, ki so se zdele nam Evropejcem samoumevne, drugim pa ne. Pomislimo le na zdravstvo. V državah Unije je samoumevno, da te ne pustijo umreti, ker nisi plačal zavarovanja. V ZDA je moral Obama staviti na kocko vso svojo kariero, da je dosegel nekaj izboljšav na področju zdravja v korist manj petičnih. Američanu ni šlo v račun, da bo moral nekaj dodati za zdravljenje sosedu. Načelo je jasno: vsak si svoje rane zdravi sam, kot so si jih kavboji v globoki samoti ravnin in gozdov.

Evropa je pojem dobrega življenja ustvarjala skozi svojo zgodovino z umetnostjo, znanostjo, z izumljanjem novih družbenih sistemov, moderne države, narodov itd. Velik del sveta, tudi uspešnejši, živi od dosežkov duše in razuma, ki so se rodili v Evropi. Samo pojmovanje človeka se je v Evropi razvilo tako, kot se ni drugje. Evropa je prešla v dar grško ter judovsko-krščansko dediščino. Oboje je lahko razvila in ustvarila pogled na človeka, ki je širok, razčlenjen in spoštljiv. Kako je potem Evropa sama znala prelomiti svoje humanistično pojmovanje človeka, je drugo poglavje zgodbe. V prejšnjem stoletju so nove ideje rodile veliko dobrega, hkrati pa sprožile kar dve apokaliptični vojni. To ne pomeni, da Evropa nima posebnosti in odlik, vse te odlike pa v času, ko gospodaritavna tehnika in z njo združena ekonomija, očitno niso dovolj. Včasih so celo šibke in postavljene v dvom. Dvom v pomembne vrednote in težava živeti skupaj šibita skupno evropsko zavest in posledična dejanja.

O tem, da je potrebno graditi države in

samo Evropo na trdnih osnovah, so razmišljali že misleci v 17. stoletju. Leibniz je teoretiziral skupno banko. To idejo je v Ameriki uspešneje propagiral Benjamin Franklin. Ker je združevala ali brisala razlike, je Amerika prehitela Evropo. Kantova miroljubna Evropa je slonela na bolj duhovnih osnovah od Leibnizevih in s tem izdajala večjo vero v človeka. Doslej še ni dokončno zmagala nobena opcija (banka sicer je). Če torej danes razpravljamo o evru, o centralni evropski banki, o gospodarstvu in potrebi, da nobena država ne živi preko svojih zmožnosti (A. Merkel), govorimo in pišemo o materialnih osnovah, ki ostajajo bistvene. Menim pa, da se gospodarski pragmatizem doslej ni uveljavil kot edini merodajni združevalni element. Nekaj mu manjka. Samo z ekonomiko ostaja težko živeti skupaj. Evropa potrebuje srce in zavest.

Vračam se k začetku. Ideje o človekovih pravicah, o socialni državi, ki nezavarovanca ne pusti umreti pod mostom, ki daje pokojnine in pomaga v trenutku, ko človek izgubi delo, ki omogoča (skoraj) brezplačen dostop do kakovostne izobrazbe itd. so evropska specifična in niso same po sebi potratne. Če se vrnemo v ZDA in pogledamo Obamove predloge za izhod iz krize, bomo opazili, da so izrazito "evropski". Naj omenim le delo, zdravstvo, ki naj bo dostopno revnejšim slojem, šolsko reformo, ki naj nudi nižjim slojem primerno izobrazbo, potrebo po regulaciji finančnega sistema, vlaganje v varstvo okolja in v "čisto" energijo itd. Gre za predloge, ki so, vsaj nekateri, v Evropi ustaljena stvarnost. Skratka, evropski izhod iz krize ne bi smel sloneti le na razbitju starih "varstvenih" modelov in pri sprejemanju najbolj liberalističnih ameriških sistemov prav takrat, ko Amerika sprejema evropske. Evropa ne bo enotnejša, boljša in uspešnejša, če bo spremenila svoje zgodovinsko vrednotenje človeka, ki ga je podedovala od grško-rimske tradicije, od krščanstva in razsvetljenstva in ne nazadnje od socialistične in marksistične socialne misli. Vse to ni za v koš, nasprotno.

Kar danes lomijo Evropo, je globalna in cinična slika po absolutni oblasti, o kateri so pisali Machiavelli, Shakespeare in drugi veliki evropski duhovi. V vseh današnjih žariščih krize, ki ogrožajo evro in Evropo, so sleparije in mafijski posli. Menim, da mora biti to zelo jasno. Ob krahih Wall Streeta so nekateri blazno zaslužili. V Grčiji je oblast dovolila nerazumno potratno in davčno utajo. Španija je imela previsoke ambicije in razne "balone", med katerimi je bil gradbeni. Italija ima jug, kjer vlada mafija kot življenjski sistem in sever, kjer gospodujeta skrajni individualizem in zaničevanje države tako, da je spoštovanja vredne, kdor ne (!) plačuje davkov. Kdor ima, mu na pamet ne pride, da je nekaj dolžan državi in družbi. Med redkimi je trener Interja Mourinho izjavil, da ga je malce sram, da sredi krize toliko zasluži. Drobce duševne senzibilnosti je pokazal, zaslužil pa bo še več, vendar je priznanje korakec naprej. Sodobnim petičnežem se zdi svet tako, kot se je zdel nekdanjim revolucionarjem: To bo vse naše in nihče se nas ne bo dotaknil. Ko dežuje z neba pesek, umaže tudi limuzino, a bogati ne mislijo na jutri. Tega jim danes ni treba.

Menim, da so sedanje težave Evrope v določenih moralni in etični praznini, čeprav se je po vojni Evropa pričela združevati zaradi strahu in obenem slabe vesti po dveh svetovnih vojnah, lagerjih in prekoračenju vsake meje človeškega. Drugo je, če se je prvo združevalno dejanje konkretiziralo ob sporazumu za izmenjavo premoga in jekla. Neke etična substanca obstaja in ni čudno, če je Angela Merkel pokazala s prstom prav na etiko odgovornosti kot na evropsko prioriteto. Moralni in etični diskurz Evrope pa mora najti svojo konkretizacijo. Ob evru in ekonomiji potrebuje Evropa skupno politiko. V demokracijah se politika dogaja v parlamentih: evropski je šibek in neodločujoč. Očitno bi moral postati pravi parlament, kot je po padcu berlinskega zidu svetoval nemški filozof Jurgen Habermas, ko je predlagal združitev Nemčije v znamenju parlamenta in ne marke. Glede Evrope moramo priznati, da evro obstaja, potrebuje pa politično kritično resnično parlamenta, ki bi slonel na najzlahtnejših načelih evropskega humanizma. Je to utopija? Brez nje se bo Evropi stalno hlipalo, kar dobro vedo borzni spekulanti, ki kot volkovi kaj kmalu zavohajo bolno žival.

PISMA UREDNIŠTVU

Tržaška pokrajinska uprava in slovenščina

Pokrajinska uprava v Trstu krši 6. člen ustave Italijanske republike, 3. člen ustavnega zakona št. 1 z dne 31. januarja 1963, 8. in 28. člen zakona št. 38 z dne 23. februarja 2001 ter še vrsto drugih notranjih in mednarodnih predpisov o enakopravnosti vseh ljudi in o preprečevanju vseh oblik diskriminacij.

Dne 14. maja 2010 je pripadnik slovenske manjšine predložil protokolu pokrajinske uprave v Trstu na trgu Vittorio Veneto 4 prošnjo v slovenskem jeziku. Po desetih dneh je šel pogledat, ali je prošnja s prevodom že prispela v urad, kateremu je bila namenjena. V uradu v ulici vs. Anastazija 3 o prošnji niso vedeli nič, prijazen pokrajinski odbornik, ki je želel pospešiti postopek, pa je izvedel od glavne ravnateljice pokrajinske uprave, da vprašanje rabe slovenskega jezika še ni rešeno, ker je bil komaj pred kratkim odobren novi statut pokrajine.

Izgovor ne bi mogel biti bolj neosnovan in ustavi zvesta uradna oseba lahko v njem prepozna prevaro (inganno), na kateri temelji preprečevanje ali oviranje uživanja državljalnske in politične pravice, ki se po 3. členu zakona št. 1546 z dne 3. decembra 1947 kaznuje z zaporno kaznijo od enega do desetih let.

Ustavno sodišče je v razsodbi št. 28 iz leta 1982 (to je pred 28 leti) ugotovilo, da iz 6. člena ustave izhaja neposredno (to je brez kakršnegakoli izvršilnega zakona ali nižjega predpisa kot je lahko pokrajinski statut) najnižja raven varstva (tutela minima) priznanih jezikovnih manjšin, ki obstaja v pravici do rabe manjšinskega jezika v odnosih z oblastmi. O položaju »priznane jezikovne manjšine« je Ustavno sodišče takrat zapisalo: »con tale situazione è incompatibile, prima ancora che giuridicamente, qualsiasi sanzione che colpisca l'uso della lingua materna da parte degli appartenenti alla minoranza stessa«. Ugledni profesor ustavnega prava Gianfranco Mor je v komentarju k tej razsodbi zapisal, da je sankcija tudi vsaka zamuda, ki nastane zaradi rabe manjšinskega jezika.

V razsodbi št. 62 iz leta 1992 je Ustavno sodišče zapisalo, da je navedena raven varstva možna le, če je na razpolago služba za prevajanje in tolmačenje. Pokrajinska uprava v Trstu ima gotovo že nekaj desetletij tako službo, verjetno vsaj od manjšinske konference julija 1974. Toda v pravkar navedeni razsodbi je Ustavno sodišče zapisalo tudi naslednje: »Sulla base dei principi costituzionali e di diritto internazionale ora descritti, non vi può essere dubbio che la tutela di una minoranza linguistica riconosciuta si realizza pienamente, sotto il profilo dell'uso della lingua materna da parte di ciascun appartenente a tale minoranza, quando si consente a queste persone, nell'ambito del territorio di insediamento della minoranza cui appartengono, di non essere costrette ad adoperare una lingua diversa da quella materna nei rapporti con le autorità pubbliche.

Ta razsodba pa v bistvu samo pojasnjuje ljudem, ki nečejo razumeti italijanskega jezika, kaj dolega 3. člen ustavnega zakona št. 1 z dne 31. januarja 1963 (statut avtonomne dežele Furlanije-Juljske Benečije), ki pravi: »Nella Regione è riconosciuta parità di diritti e di trattamento a tutti i cittadini, qualunque sia il gruppo linguistico cui appartengono, con la salvaguardia delle rispettive caratteristiche etniche e culturali.

Dejstvo, da vloga deset dni po predložitvi še ni vpisana v protokol, in torej še nima protokolne številke (ker še ni bila prevedena), pa gre, mimo vprašanja pravic manjšine, proti osnovnim pravilom pisarniškega poslovanja.

Za družbeno politično društvo Edinost Samo Pahor

Arbitražni sporazum in Primorski dnevnik

Dovolite, da Vas seznanim z mojim razočaranjem nad dejstvom, da je Primorski dnevnik, z nedeljskim uvodnikom, javno podprl arbitražni sporazum med Slovenijo in Hrvaško, o katerem bodo morali odločiti slovenski državljani na referendumu prihodnjega 6. junija.

Nesporno je dejstvo, da to kar v tem trenutku določa dogovor Pahor-Kosor, pomeni odpoved lastnim teritorialnim vodam in neposrednemu stiku z mednarodnimi vodami, z vsemi mednarodnimi, političnimi in gospodarskimi posledicami, ki bodo slovensko državo prizadele za zmeraj. Te zadeve pa Primorski dnevnik ne more obravnavati kot notranja politična obračunavanja, saj se za tehtne razloge, ki jih na demokratični način uveljavlja opozicija, s katero seveda se lahko ne strinjamo, vendar jo moramo spoštovati in ne jo omalovaževati.

Moje razočaranje pa je tudi v tem, da vsi vemo ob koliko teritorija smo bili Slovenci od Kanske doline do Milj, zato bi bilo pričakovati, da bi imeli do tega vprašanja bolj pozoren in pogolbljen odnos, v prvi vrsti Primorski dnevnik. To želimo povedati tudi kot naročnik Vašega dnevnika pa brez zamere.

Osebnop a se želim zahvaliti prof. Borisu Pahorju, da se je suvereno in odločno javno zavzel za slovenske interese. Taka drža bi morala biti za zgled vsem nam.

Julijan Čavdek

PRIPIS AVTORJA: Če nedeljski uvodnik ne bi bil podpisan, bi lahko gospod Čavdek mirno trdil, da gre za stališče Primorskega dnevnika. Ker gre za podpisan komentar, je to stališče avtorja, ki ima, upam, da se tudi gospod Čavdek s tem strinja, vso pravico do lastnega mnenja v zvezi z arbitražnim sporazumom.

Kar pa zadeva redno poročanje o kampanji za referendum o arbitražnem sporazumu, pa Primorski dnevnik dovolj pozorno in poglobljeno poroča o vseh pomembnejših dogodkih, ki so povezani z referendumsko kampanjo in to ne glede na to ali so protagonisti teh dogodkov zagovorniki ali nasprotniki sporazuma. Na podlagi tega si lahko vsak bralec ustvari svoje mnenje. Zato je očitek o pristanskosti poročanja Primorskega dnevnika povsem neupravičen.

Rado Gruden

Občina je leta 2008 dovolila tovorni promet do 18 ton

V zvezi s člankom (PD, 22. maja str. 15) o prepovedi težkega prometa po Štradalti zaradi posedanja nasipa v bližini sovođenjskega pokopališča, ocenjujem kot pozitivno dejstvo, da se je občinska uprava končno zganila in naredila prvi korak, ki pa je, po moji oceni, nezadosten.

V drugi polovici prejšnjega mandata smo svetniki opozicije večkrat opozorili na nujnost ureditve in omejitve tovornega prometa po Štradalti (in Peči) med državno cesto in Sovodnjami in to zaradi varnosti in preprečevanja, oziroma omejevanja škode na cesti, ki je, kakor znano občinska in ki nikakor ni bila dograjena za velike obremenitve.

Do leta 2008 je bil na omenjeni cesti dovoljen tovorni promet do 7,5 tone, potem je občinska uprava sprejela odločitev o prepovedi prometa nad 18 ton, kar velja še danes, čeprav je na pokrajinski cesti med Štandrežem in Zagrajem dovoljen tovorni promet le do 5 ton. Upam si trditi, da doslej ni bilo pravega nadzora nad spoštovanjem tudi te gornje omejitve.

Za nastalo škodo (udiranje cestišča, niso pa izključene tudi okvare na vodovodnem omrežju, saj je pod in ob Štradalti speljana cev, ki dovaja vodo zaselkom ob meji z občino Miren) je torej, po mojem mnenju, posredno soodgovorna tudi občinska uprava.

Težko je tudi razumeti, kako občinska uprava že mesece dolgo pozorno spremlja udiranje cestišča, ne poskrbi pa za nujne minimalne preventivne ukrepe, n. pr. za takojšnjo prepoved ali vsaj dodatno omejitev tovornega prometa in namestitve ustreznih znakov in opozorilnih tabel.

Nevarno mesto so sicer občinski delavci označili in zaprli polovico cestišča, kjer se promet odvija izmenično enosmerno, ni pa na kraju znakov o prepovedi prometa za tovornjake. Znak na fotografiji objavljeni ob zgoraj članku stoji tam že od leta 2008. Enak znak je tudi v križišču z državno cesto št. 55. Novega nič. Torej nekakšna namišljena prepoved. Tako stanje je bilo še v ponedeljek, 24. t.m.

Vlado Klemše

Nezadovoljstvo ZSKD

Danes (torek 25. maja) (pismo je bilo poslano včeraj, op. ur.) bo potekal v Doberdolu 44. redni občni zbor Zveze slovenskih kulturnih društev, najbolj množične kulturne organizacije Slovencev v Italiji, ki proslavlja letos svojo 65. letnico obstoja. Ugotavljam, da tako na dan občnega zbora kot tudi v prejšnjih dneh ni bilo v Primorskem dnevniku niti vrstice o pomembnem dogodku, razen seveda plačanega oglasa. Kljub temu, da je sam PD naročil svoji sodelavki intervju s podpisanim, ki ga je pravočasno sestavila, se ni našlo na našem časniku prostora niti za krajše sporočilo. Dovolite, da izrazim svoje nezadovoljstvo, saj člani naše organizacije, ki delujemo na povsem prostovoljni ravni, predstavljamo istočasno najširši krog naročnikov, bralcev in podpornikov Primorskega dnevnika.

S spoštovanjem

Marino Marsič, predsednik ZSKD

Obžalujemo napako

Intervju s predsednikom ZSKD, ki ga objavljamo v današnji številki, je bil dejansko namenjen včerajšnji. Zavedel nas je zgolj banalen tehničen nesporazum, za kar se tako zvezi kot njenemu predsedniku iskreno opravičujemo.

Uredništvo

REBALANS - Za stabilizacijo javnih financ v dvoletju 20011-20012

Vlada odobrila varčevalne ukrepe za 24 milijard evrov

Dežele in sindikat CGIL nezadovoljni - Za glavnino opozicije ukrepi nepravilni in nezadostni

RIM - Vlada je sinoči načelno odobrila zakonski odlok z varčevalnimi ukrepi za stabilizacijo javnih financ v dvoletju 2011-2012. Pred tem jih je gospodarski minister Giulio Tremonti skupno z drugimi člani vlade predstavil deželnim in krajevnim upravam ter socialnim partnerjem. Finančni manever bo skupno težak 24 milijard evrov, korekcija javnih računov pa bo vsako leto znašala po 12 milijard evrov. Kot je povedal Tremonti, namerava vlada pridobiti predvidena sredstva predvsem s krčenjem javnih izdatkov za politiko in javno upravo ter s poostrojitvijo boja proti davčnim utajam.

Glavni ukrepi

Vladni odlok, ki ga bo premier Silvio Berlusconi tudi zaradi nekaterih nedorečenosti javnosti predstavil danes, ne predvideva gradbenega odpusta v tradicionalnem pomenu besede, ampak vpis v kataster zgradb, ki v njem še niso zabeležene. Primerjava letalskih fotografij s katastrskimi podatki je pokazala, da je približno 2 milijona takšnih primerov. Lastniki teh zgradb bodo morali plačati predvidene globe, vendar zmanjšane za dve tretjini.

Občine bodo sodelovale pri ugotavljanju davčnih utaj, pri čemer bodo imele pravico do tretjine tako povečanega davčnega priliva. Pravico do invalidnine bodo imeli 80-odstotni invalidi, in ne več 74-odstotni kot doslej, sicer pa se bodo kontrole upravičencev pomnožile in poostrile. Ostrejša merila bodo veljala tudi za socialno skrbstvo. Davčna uprava bo pripravila nove merilnike osebnih dohodkov, kontrolam pa bodo podvrženi vsi tisti, ki se bodo oddaljili za 20 odstotkov od standardov.

Predsedstvo države in obe veji parlamenta bodo znižali režijske stroške. Plače članov vlade se bodo znižale za 10 odstotkov, če bodo presegale 80 tisoč evrov. Podobni ukrepi bodo veljali za izvoljene predstavnike, od državnih do krajevnih. Predvideno je krčenje stroškov za službena vozila, manj sredstev pa bo tudi na razpolago za službena potovanja politikov in za javno financiranje strank.

Civilna zaščita bo morala omejiti in racionalizirati svojo dejavnost. Vlada namerava prihraniti kar 13 milijard evrov na račun deželnih in krajevnih uprav, ukiniti pa namerava kakih 20 javnih ustanov. Krčenje posebno prizadene zdravstveni sistem.

V prihodnjih treh letih bodo zamrznjene plače javnih uslužbencev, plače visokih javnih funkcionarjev pa znižane za 5 do 10 odstotkov. Do starostnih upokojitev bo prišlo 6 mesecev po izpolnitvi upokojitvenih pogojev, predčasno pa bodo lahko upokojeni le tisti, ki bodo imeli 40 let delovne dobe.

Odzivi

Predsednik konference dežel Vasco Errani je dejal, da finančni manever pomeni nevzdržen pritisk na deželne in krajevne uprave, ki ne bodo mogle več zagotavljati niti nujnih uslug in storitev. Predstavniki industrialcev in drugih delodajalcev so se strinjali s klenjenjem javnih izdatkov in poudarili potrebo po povečanju storilnosti. Sindikata CISL in UIL sta ocenila, da bodo ukrepi sprejemljivi, če bodo socialno pravični, sindikat CGIL pa je že ugotovil, da manever nepravilno obremenjuje predvsem delavce, zaradi česar je v sedanji obliki nesprejemljiv.

Predstavniki strank vladne večine so menili, da gre za »trde, a uravnotežene ukrepe«. Voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani je ugotovil, da so vladni ukrepi nepravilni in nezadostni, saj ne bodo spodbujali gospodarske rasti. Prvi mož Italije vrednot Antonio Di Pietro je dejal, da bi se moral premier Silvio Berlusconi umakniti, voditelj UDC Pier Ferdinando Casini pa je povedal, da je manever sicer potreben, a da ga bo stranka še podrobneje ocenila.

Vladna delegacija predstavlja ukrepe krajevnim upravam in socialnim partnerjem

PRISLUHI - V senatni komisiji Zakonski osnutek sprejet, a vlada ga bo spremenila

RIM - Pravosodna komisija senata je včeraj ob 3. uri po polnočni podolgi in živčni razpravi z glasovi vladne večine odobrila Alfonzov zakonski osnutek o prisluhih. Odobreno besedilo predvideva vrsto hudih omejitev za uporabo prisluhov v sodnih preiskavah, poleg tega pa prepoveduje objavo preiskovalnih aktov in zapisov prisluhov pred predhodno sodno obravnavo, pri čemer določa denarne in celo zaporne kazni za založnike in novinarje.

Sicer pa kaže, da je bil ves ta trud senatnih komisarjev zaman ali skoraj. Zdi se namreč, da bo vlada med obravnavo na plenarnem zasedanju senatne zbornice besedilo temeljito spremenila. To je napovedal sam pravosodni minister Angelino Alfano, po katerem nosi zakonski predlog ime. Nastopil je na zasedanju komisije in dejal, da bo vlada v zbornici najbrž podprla besedilo, ki ga je lansko leto odobrila poslanska zbornica. »Šlo je

za uravnotežen kompromis med tremi ustavnimi načeli, ki so v igri, in sicer med pravico do zasebnosti, pravico do informiranja in zahtevami sodne preiskave. Poleg tega je vlada prešla zaupnico, vezano na tisti tekst,« je dejal Alfano.

Protesti opozicije ter predstavnikov sodstva in tiska so torej nekaj le zalegli. Sicer pa je opozicija zahtevala, naj vlada predstavi svoje popravke v komisiji in ne direktno med plenarno obravnavo v senatni zbornici. Toda vlada na to ni pristala. Kot rečeno, se je odločila za formalen zaključek razprave v komisiji z odobritvijo besedila, ki ga sama deklarirano ne podpira. Še več, minister Alfano ni izključil, da bo vlada zahtevala, naj senat izglasuje vladni »velepopravek« z novo zaupnico vladi.

Obravnavo v senatni zbornici se bo pričela v ponedeljek, 31. t. m., a ključno glasovanje pa naj bi bilo na sporedu pred 13. junijem.

Odslej dovoljeno podariti telesni organ

RIM - Odslej je tudi v Italiji dovoljeno podariti telesni organ neznanemu koristniku. Zadevno dovoljenje je izdal Višji svet za zdravstvo, minister za zdravstvo Ferruccio Fazio pa je novico objavil. Minister je povedal, da darovanje ureja strog protokol, in to bodisi iz zdravstvenih razlogov bodisi zato, da se ne bi razvila trgovina telesnih organov. Prav zaradi tega mora biti koristnik donacije absolutno neznan darovalcu. Fazio je spomnil, da so se v zadnjih časih pojavili primeri ljudi, ki so zaradi ekonomske stiske izrazili pripravljenost, da prodajo ledvico.

Michele Santoro ne bo zapustil RAI

RIM - Novinar in voditelj televizijske oddaje Annozero Michele Santoro je prekinil pogajanja z vodstvom javne televizijske hiše RAI glede prekinitve pogodbe, na osnovni katere je njen uslužbenec. Santoro skratka ne bo zapustil hiše RAI, kot so to napovedovali mediji, ki so govorili o njegovih pogajanjih z direktorjem RAI Mauro Masijem. Kot je sam povedal, pa je bilo v zadnjem obdobju preveč natolcevanj in komentarjev. Zaradi tega pogajanja niso bila več tajna, v takih pogojih pa jih ni mogoče nadaljevati, je ocenil Santoro. Nekaj ur pred tem je predsednik RAI Paolo Garimberti izjavil, da »Santoro mora na vsak način ostati uslužbenec RAI«.

V Italiji lani izginilo tisoč mladoletnikov

RIM - V Italiji je v letu 2009 izginilo več kot tisoč mladoletnikov, medtem ko jih je od 1. januarja do 4. marca letos izginilo že 222. Sile javnega reda so lani sprožile preiskave v zvezi z izginotjem 1.033 italijanskih in tujih mladoletnikov, ki jih do danes med drugim še niso našli. Podatke je posredovala državna policija včeraj na mednarodni dan izginulih otrok. Fenomen se je okreplil še predvsem po letu 2007. Večina izginulih otrok je tuje narodnosti, njihova starost pa je pretežno med 15. in 18. letom.

BOCEN - Južnotirolski ljudski stranki (SVP) izrazila sožalje tudi SSK

Umrli je Silvius Magnago, oče južnotirolske upravne avtonomije

BOCEN - V starosti 96 let je včeraj zjutraj umrl Silvius Magnago, zgodovinski voditelj Južnotirolske ljudske stranke (SVP), ki ga imajo tudi za očeta južnotirolske upravne avtonomije. Rojen je bil v okolici Merana, pogreb bo v petek v bocenski stolni cerkvi, kjer bo pogrebno svečanost vodil bocenski škof Karl Golser.

Magnago je leta 1940 diplomiral na pravni fakulteti v Bologni, iz protesta proti raznarodovalni politiki fašizma do Južnih Tirolcev je med drugo vojno optiral za Nemčijo. Januarja leta 1943 je bil vpoklican v nemško vojsko in decembra istega leta je bil na ruski fronti težko ranjen, zaradi česar so mu morali amputirati nogo. Leta 1947 je bil med ustanovitelji SVP, deset let kasneje pa je pri 43 letih postal politični tajnik južnotirolske zbirne stranke. Decembra leta 1957 je v Bocnu pred več kot 30 tisoč privrženci izrekel znameniti stavek Los von Trient (stran od Trenta), ki velja za začetek odcepitvene postopka Bocna od Trenta in obenem za mejnik ustanovitve avtonomne bo-

SILVIUS MAGNAGO

ANSA

censke pokrajinske uprave. Magnago je njen predsednik postal leta 1960.

To so bila leta velikih napetosti in nasilja na Južnem Tirolskem. Magnago je znal to kočljivo situacijo obvladati z načelno in obenem s pragmatično politično držo, tako v odnosu do Rima, kot tudi do Dunaja, saj je bila Avstrija mednarodna pokroviteljica Južnih Tirolcev. Bocen je po njegovih zašlugi dobil zelo široko upravno avtonomijo, ki jo od tedaj uživa tudi Trento, tako da je Dežela Tridentinska-Južna Tirolska dejansko le seštevek obeh avtonomnih pokrajin. Magnago je kot predsednik SVP in

Pokrajine Bocen vzpostavil odnose prijateljstva in sodelovanja s stranko Slovenske skupnosti iz Furlanije-Juljske krajine.

Njen deželni tajnik Damijan Terpin v sožalni brzojavki predsedniku SVP Richardu Theinerju piše, da je bil Magnago daljnovidni voditelj, tako za južnotirolsko narodno skupnost, kot za SVP. »Ob tem želim poudariti, da je bila osebnost Silviusa Magnaga izredno pomembna pri uveljavljanju principa zaščite narodnih manjšin v italijanskem političnem kontekstu. Obenem je pri tem pomembno podčrtati prizadevanje za uveljavitev regionalne avtonomije. Tako za prvo, kot za drugo načelo, je vedno vztrajal pri prepričanju, da morata dobiti svoje pravo mesto v demokratičnem sklopu države,« je v brzojavki napisal deželni tajnik SSK Terpin.

Včeraj preminuli politik je bocenski pokrajinski upravi predsedoval do leta 1989, ko je bil za predsednika izvoljen aktualni predsednik Luis Dürnwaldler. Leta 1992 je Magnago vodenje SVP predal Ronaldu Rizu. Po smrti žene Sofie leta 2003 se je zelo redko pojavljal v javnosti.

EVRO

1,2223 \$ -1,1

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
25. maja 2010

valute	evro (povprečni tečaj)	
	25.5.	24.5.
ameriški dolar	1,2223	1,2360
japonski jen	109,53	111,63
kitajski juan	8,3495	8,4400
ruski rubel	38,5050	38,4500
indijska rupija	58,3200	58,0730
danska krona	7,4404	7,4421
britanski funt	0,85205	0,86080
švedska krona	9,8275	9,7960
norveška krona	8,1270	8,0848
češka krona	25,647	25,664
švicarski frank	1,4244	1,4339
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	280,38	278,34
poljski zlot	4,1642	4,1150
kanadski dolar	1,3204	1,3095
avstralski dolar	1,5047	1,4928
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,1839	4,1820
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7074	0,7074
braziljski real	2,3236	2,3026
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	1,9464	1,9488
hrvaška kuna	7,2733	7,2715

EVROTRŽNE OBRETNOSTI
25. maja 2010

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,34281	0,49688	0,69563	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,05333	0,16667	0,27500	-
EURIBOR (EUR)	0,426	0,695	0,987	-

ZLATO

(999,99%) za kg

31.249,36 € +210,86

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
25. maja 2010

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	12,65	-2,47
INTEREUROPA	3,72	+5,08
KRKA	64,15	-1,46
LUKA KOPER	18,66	+0,86
MERCATOR	155,02	+0,01
PETROL	276,60	+0,32
TELEKOM SLOVENIJE	96,32	-2,95
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	53,00	-
AERODROM LJUBLJANA	25,96	-0,15
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	124,90	+8,61
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	7,40	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	11,10	-0,80
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	14,77	-
PIVOVARNA LAŠKO	21,60	-0,46
POZAVAROVALNICA SAVA	10,05	+0,50
PROBANKA	-	-
SALLUS, LJUBLJANA	430,13	-3,34
SAVA	165,19	-1,12
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	85,00	-0,12
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	19,39	-3,05

MILANSKI BORZNI TRG
25. maja 2010

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %	FTSE MIB: -3,40
A2A	1,11	-1,41	
ALLIANZ	79,01	-2,46	
ATLANTIA	14,36	-0,35	
BANCO POPOLARE	4,13	-1,55	
BCA MIP	0,85	-3,87	
BCA POP MILANO	3,20	-4,97	
EDISON	0,89	-0,17	
ENEL	3,53	-2,15	
ENI	14,61	-2,40	
FIAT	8,10	-5,65	
FINMECCANICA	8,44	-3,82	
GENERALI	14,07	-0,99	
IFIL	-	-	
INTESA SAN PAOLO	2,03	-3,33	
LOTTOMATICA	11,41	-3,06	
LUXOTTICA	18,36	-3,57	
MEDIASET	4,8	-2,98	
MEDIOBANCA	5,90	-3,43	
PARMALAT	1,87	-2,09	
PIRELLI e C	0,39	-3,21	
PRYSMIAN	11,33	-4,39	
SAIPEM	23,8	-5,10	
SNAM RETE GAS	3,22	-1,38	
STMICROELECTRONICS	6,05	-4,87	
TELECOM ITALIA	0,90	-2,00	
TENARIS	13,85	-4,35	
TERNA	2,97	-0,67	
TISCALI	0,10	-5,18	
UBI BANCA	7,14	-2,53	
UNICREDIT	1,6	-7,51	

SOD NAFTE

(159 litrov)

69,36 \$ +0,89

IZBRANI BORZNI INDEKSI
25. maja 2010

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	872,88	-0,96
SBITOP, Ljubljana	3.567,87	-0,86
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.948,63	-1,76
BIRS	-	-
FIRS, Banjaluka	-	-
Belex 15, Beograd	-	-
SRX, Beograd	266,77	-2,41
BIFX, Sarajevo	1.656,13	-0,10
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.434,68	-1,42
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	10.043,75	-0,23
Nasdaq 100	1.815,68	+0,02
S&P 500, New York	1.074,03	+0,04
MSCI World, New York	1.064,01	-0,89
DAX 30, Frankfurt	5.670,04	-2,34
FTSE 100, London	4.957,80	-2,21
CAC 40, Pariz	3.331,29	-2,90
ATX, Dunaj	2.293,37	-4,35
PX, Praga	1.097,0	-5,15
EUROSTOXX 50	2.488,50	-2,73
Nikkei, Tokio	9.459,89	-3,05
STI, Singapur	2.651,19	-2,66
Hang Seng, Hongkong	18.985,50	-3,46
Composite, Sanghaj	2.622,63	-1,90
Sensex, Mubaj	16.022,48	-2,71

PRISTANIŠČE - Tiskovna konferenca predsednika Boniciolija in krajevnih uprav po podpori Višjega sveta za javna dela

Novi regulacijski načrt pomeni razvoj mesta in vse dežele FJK

Boniciolli: Čeprav je del Trsta temu nasprotoval, smo vztrajali - Riccardi: Ko institucije sodelujejo, dosežejo pomembne rezultate

Novi pristaniški regulacijski načrt, ki ga je v petek podprl Višji svet za javna dela, predstavlja poleg globalnih strateških smernic za razvoj novega in starega pristanišča tudi temeljni dokument za razvoj Trsta, pa tudi vse dežele Furlanije-Juljske krajine. Do dokončnega sprejetja in torej do gradnje 200 hektarov novih površin na morju manjkata zdaj le še dva koraka, in sicer ocena vpliva načrta na okolje oziroma strateška okoljska študija v Rimu ter dokončna odobritev Dežele FJK. V prvem primeru bo zadevo nedvomno podprl podtajnik na ministrstvu za okolje Roberto Menia, ki je Tržačan, ocenjuje predsednik Pristanišče oblasti Claudio Boniciolli, in se bo zato postopek zaključil v doglednem času, se pravi v roku 3-4 mesecev. V drugem primeru pa je dovolj pomisliti na dejstvo, da je ves deželni odbor podprl dokument Pristanišče oblasti še pred posredovanjem načrta v Rim, kot je to poudaril pristojni deželni odbornik Riccardo Riccardi.

To so poudarili predsednik Boniciolli in predstavniki lokalnih uprav na tiskovni konferenci na sedežu Pristanišče oblasti, na kateri so včeraj predstavili smernice načrta in poudarili razvojne priložnosti, ki se odpirajo za pristanišče in za mesto. O birokratskem postopku in predvsem politični poti, po kateri je načrt srečno priplul do rimskega pristana, so govorili Boniciolli, Riccardi, tržaški župan Roberto Dipiazza, pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat in župan Občine Milje Nerio Nesladek. Ta je med drugim spomnil, da bo velik del novih gradenj oz. pomolov tržaškega pristanišča v resnici v vodah miljske občine. Podrobnosti regulacijskega načrta in predvidene posege je nato predstavil generalni sekretar tržaškega pristanišča Marino Conticelli.

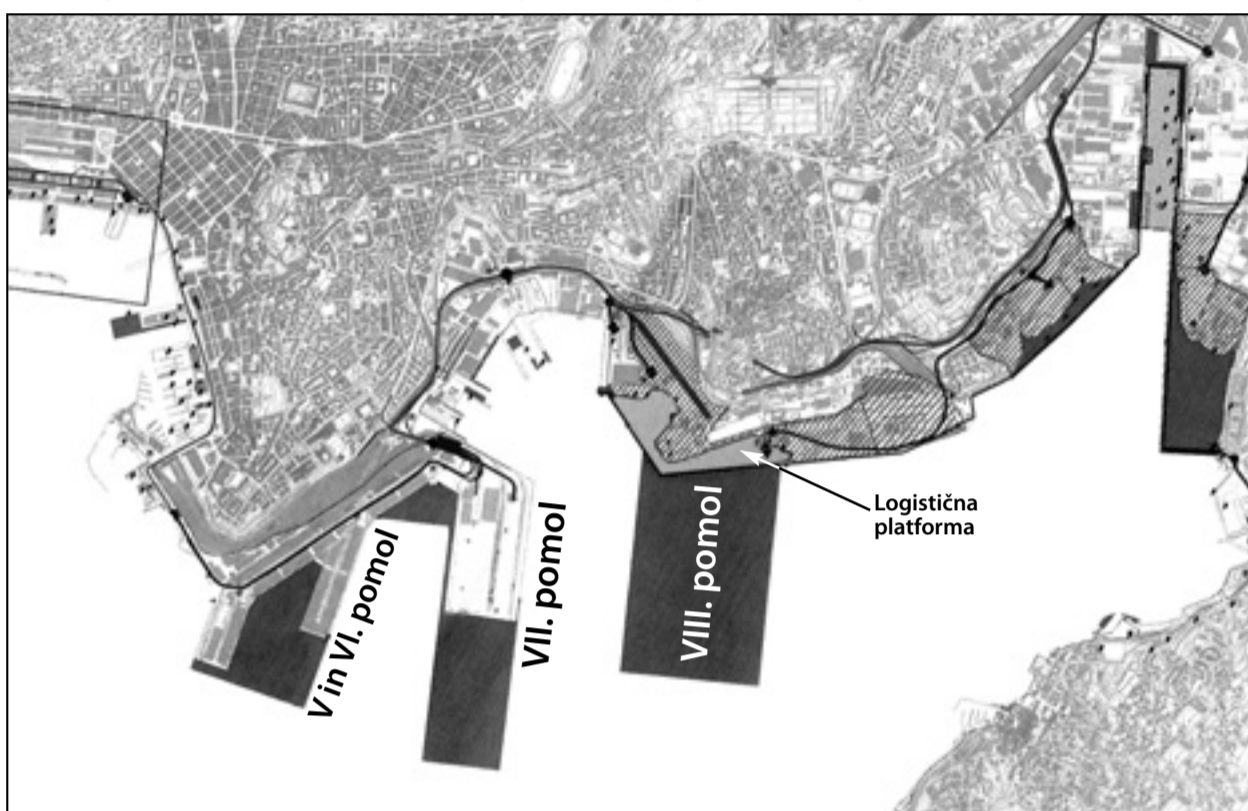
Na srečanju so vsi izrazili izredno zadovoljstvo za doseženi rezultat, ki je bil tudi sad skupnega dela (navedeni predstavniki lokalnih uprav so tudi člani pristaniškega odbora). Kot je namreč poudaril Riccardi, »ko institucije korakajo skupaj in brez kreganja, tedaj se lahko dosežejo rezultati«. In to so pomembni rezultati. Trst je čakal na nov pristaniški regulacijski načrt 53 let in zdaj je končno na mizi skupna vizija o prihodnosti, je povedal Boniciolli in dodal, da če so načrti jasni, se najde tudi denar. Zdaj je namreč najpomembnejše financiranje gradnje logistične

platforme (od medministrskega odbora za gospodarsko načrtovanje Cipe pričakujejo 30 milijonov evrov), ki ga je obljubil pristojni minister Altero Matteoli. Ze res, da je zdaj krizno obdobje, je ocenil Boniciolli. Toda vlada mora obelodaniti svoje načrte. Rim naj torej pove, ali bo ta denar prišel v Trst ali ne, je poudaril Boniciolli, ker je to navsezadnje tisto, ki zanima zasebne vlagatelje. Regulacijski načrt namreč pomeni možnost silovitega razvoja. Dovolj je pomisliti na nove dejavnosti na kopnem, predvsem pa na nove gradnje, ki so predvidene na morju in ki so na sliki razvidne v temnejši sivi barvi. V načrtu so med drugim predvideni povečanje V. in VI. pomola in dejansko njuna »spojitev«, podaljšanje in v bistvu podvojitve VII. pomola, gradnja logistične platforme in ob njej gradnja VIII. pomola.

Sicer je Boniciolli tudi poudaril, da so bili v Trstu »nekateri politični in gospodarski krogi, k sreči manjšinski, ki so nasprotovali izdelavi globalnega razvojnega načrta«. Ti krogi, in vanje je Boniciolli vključil tudi poslanca Ettoreja Rosata, so zagovarjali izdelavo variante regulacijskega načrta. Toda to bi bila že 25. varianta v 50 letih, je vzdihnil Boniciolli in poudaril, da so tudi v Rimu povedali, da ne bodo več podpirali sprememb regulacijskega načrta. Poleg tega je namen variant v bistvu zadostiti tem ali onim interesom, je dodal Boniciolli, medtem ko je novi pristaniški regulacijski načrt globalen in v interesu vseh.

Zdaj je nujno nadaljevati po začrtani poti, je povedal Riccardi in poudaril, da je treba omogočiti čim hitrejši začetek gradnje nove pristaniške infrastrukture, ki jo predvideva načrt, ker je Trst poglavitni za ves severnojadranski pristaniški sistem. V tem okviru, je na novinarjevo vprašanje odgovoril Riccardi, je mogoče tudi poglobiti projekt Unicredit Logistics. Da je pomembno nadaljevati, je naglasila tudi pokrajinska predsednica Poropat. Predstavitev regulacijskega načrta ne sme ostati le sama sebi namen, je povedala in dodala, da mora politika zasledovati projekte za razvoj Trsta. V tem smislu se je treba zdaj boriti, da ne bo minilo 90 let pred udejanjenjem drugih načrtov, kot je bonifikacija onesnaženih območij v industrijski coni.

Aljoša Gašperlin

Zgoraj: v temno sivi barvi so nove gradnje, ki jih predvideva novi pristaniški regulacijski načrt. Desno: Predstavitev načrta na sedežu Pristanišče oblasti

KROMA

POLITIKA - Sporom in polemikam o morskem parku ni videti konca

Boris Popovič tržaški župan?

Spor med Dipiazzi in Paolettijem vezan tudi na prihodnje občinske volitve - Za park ni denarja in tudi ne politične volje

Po Robertu Dipiazzi Boris Popovič? Vprašanje je seveda retorično, odraža pa »stanje duha« na tržaški politični sceni, kjer so že v teku priprave na občinske volitve prihodnje leto. Dovolj, da je Piccolo objavil novico, da bo Koper dobil svoj morsk park, in že so se pri nas razvnele strasti in polemike o tem projektu. Roberto Sasco (UDC) vabi koprškega župana, naj se preseli v Trst in naj kandidira za župana. Seveda gre za provokacijo, a le do neke mere. Problem vsekakor ni Koper, temveč Trst.

Za (tržaški) morsk park, ki bi lahko bil tudi zanimiva investicija za gospodarstvo in turizem, ni denarja in niti politične volje. Dežela je dolgo obljubljala finančno pomoč, potem pa si je naenkrat premislila in na park pozabila. Res je, da smo v hudi finančni krizi, ne moreš pa nekaj obljubljati in potem skoraj čez noč na obljubo pozabiti. Očitno ne gre za pozabljenost, temveč za premišljeno politično izbiro deželnihih upraviteljev.

In že smo pri politiki. Največji zagovornik morskega parka je predsednik Trgovinske zbornice Antonio Paoletti, ki se je zelo potrudil za ta načrt in skušal zanj tudi priskrbeti vsaj del

Tržaški župan Roberto Dipiazza

finančnih sredstev. Največji nasprotnik parka je župan Roberto Dipiazza, po katerem je projekt ne samo popolnoma neizvedljiv, temveč za mesto tudi nepotreben. Vsa zadeva je skoraj že prerasla v pravo »vojno« med županom in Paolettijem.

Človek pri tem takoj pomisli na volitve in

Župan Kopa Boris Popovič

na županske kandidature. Dipiazza (razen čudeža, ki ga ni videti na obzorju) prihodnjo pomlad ne bo več kandidiral, Paoletti pa ima morda volilne ambicije, kdo ve. Aktualni župan menda računa na predsedniško mesto v pristanišču, čeprav stalno ponavlja, da bi se najraje vrnil v svojo veleblagovnico, češ da ga je po-

litika dejansko naveličala. Dipiazza gotovo ne bo določil svojega naslednika, saj bodo županskega kandidata desne sredine izbrali drugi, začenši z dvojico Giulio Camber-Roberto Menia. Županovega naslednika v desni sredini še ni, kot ga ni v levi sredini. Edini konkretni imeni za županski stolček sta danes Franco Bandelli in Federica Seganti, vse ostalo je zavito v popolno meglo.

Popovičeva »županska kandidatura« spet postavlja v ospredje nerazčiščene odnose med Trstom in Koprom oziroma predvsem neke vrste kompleks (včasih večvrednostni, včasih manjvrednostni), ki ga ima Trst do istrskega mesta. To prihaja vsakodnevno od izraza v odnosih med pristaniščema in to se zrcali tudi v tej tipično tržaški polemiki o morskem parku. Bolj kot za polemike, ki imajo kdaj pa kdaj tudi neko vsebinsko razsežnost, gre za prepire in medosebne spore. Kaj nas še čaka na Tržaškem v tem dolgem predvolilnem letu, si lahko samo predstavljamo. Razen seveda, če ne bo Popovič sprejel povabila UDC in res kandidiral za župana Trsta.

S.T.

MAJ 1945 - Pričevanje Angela Hafnerja

Tistega jutra so Nemci minirali krematorij v Rižarni

Bitka z nemškimi enotami, ki so se umikale v bližnjo tovarno žarnic

Danes objavljamo tekst originalnega dokumenta, ki ga je v svojem zbirateljskem arhivu našel profesor in javni delavec Aldo Ruppel, ki je bil med drugim dolgoletni sodelavec Inštituta za zgodovino osvobodilnega gibanja. Gre za pričevanje Angela Hafnerja, ki je bilo podano v Trstu, 29. marca 1973 in so ga potrdili bivši član IV. tržaškega osvobodilnega okraja in komandant bataljona Miro Stepančič - Silvan in še dva druga bojna tovariša, katerih podpisa na dokumentu nista dovolj čitljiva.

Podpisani Angelo Hafner, rojen v Trstu 3.3.1928 izjavljam, da sem se udeležil oborožene vstaje za osvoboditev mesta Trsta. Podrobno se spominjam onega zgodnjega jutra, ko so Nemci minirali krematorij v Rižarni pod Škednjem. V treh smo bili na oboroženi patrulji na cesti Škofije - direkcija železarne IL-VA, ko smo zaslišali eksplozijo. Ob železniški progi smo prišli do vhoda Rižarne, s strani solin, ko so se zadnji Nemci umikali z nasprotnega vhoda Rižarne v tovarno žarnic. Po kratkem spopadu smo prispeli do celic, ki so bile že prazne; na stenah so bili vidni le podpi nesrečnežev, ki so bili tam zaprti ter madeži in lise še sveže krvi.

Mislím, da je bilo naslednjega dne, ko so me tovariši prišli vprašati, če znam uprjavljati težko strojnico Fiat. Z njima sem tudi odšel v oklepno vozilo, kjer sta bili montirani,

Vsa objavljena pričevanja in več fotografij na www.primorski.eu

Dvorišče Rižarne, kjer je stal krematorij, ki so ga Nemci minirali

takoj za kabino voznika, ena protiletalska eno- cevna strojnica, ob kateri je že stal mlad mož in za njo fiatovka, katero sem prevzel jaz. V oklepniku so bili razen pomočnikov strojni- čarjev še drugi tovariši, oboroženi s puškami. Ogenj smo usmerili z ulice Vigneti navzdol proti Nemcem, ki so s poslopja tovarne žar- nic merili na naše vozilo.

Iz oklepnega avta smo nadalje obstre- ljevali Nemce. Oklepnik se je, menda zaradi okvare v motorju, ustabil - tako smo postali lažja tarča nemškim ostrostrelcem in mino- metom. Ko je krogla prebila grlo mladeniču, ki je streljal s protiletalsko strojnico, so ga ne- kateri tovariši odnesli na varno. Streljali smo na Nemce, ki so se skrivali za dimniki na stre-

hah. Šele ko je nemški minomet izstrelil mi- no čez oklepnik v približno enaki razdalji od prejšnje, ki je treščila pod oklepnik, sem de- montiral toplo glavo fiatovke in jo odnesel v poslopje otroškega vrtca, kjer je bila nastaj- nena četrta komanda, ter jo izročil odgo- vornim tovarišem.

Angelo Hafner

Spomini na leto 1945

V Trstu najboljše okence agencije APRE

Vodstvo agencije za promocijo evropskega raziskovanja (APRE) je na skupščini v Rimu nagradilo tržaško okence agencije, ki se je uveljavilo kot najboljše v Italiji. Okence se nahaja na območju znanstvenega parka pri Padričah. Agencija APRE je neprofitna organizacija, ki jo podpirajo številne univerze in zasebne ter javne organizacije, ki so dejavne na področju raziskovanja in industrije. Naloga agencije je spodbujati sodelovanje italijanskih ustanov in podjetij v raziskovalnih programih, ki jih financira Evropska unija. V Furlaniji-Juljski krajini so včlanjeni v agencijo APRE znanstveni park AREA, Friuli innovazione, OGS, visoka šola SISSA ter Univerzi v Vidnu in Trstu.

Nevromarketing leze potrošniku v možgane

Študentje, ki na visoki šoli Sissa obiskujejo podiplomski tečaj o znanstveni komunikaciji, prirejajo danes ob 19. uri v kavarni San Marco zanimivo srečanje z naslovom Brainscan. Znanstveni aperitiv bo namenjen nevromarketingu, vedi, ki preučuje možganske odzive potrošnikov na oglaševanje. Ob srkanju šprica bo govor o marketinških strategijah, ki lezejo ljudem v možgane in povzročajo v znanstvenih krogih živahno debato.

Barcolana - očarljivo vabilo na obisk Trsta

Barcolana - simbol mesta Trst. Znamenita regata, ki v Tržaškem zalivu vsako leto oktobra pričara jadralno čudežno pravljico, je po mnenju založniške hiše Touring Editore najbolj značilen dogodek našega mesta. Zato bo ravno očarljiva Barcolana kraljevala na platnici letošnjega izvida »zelenega« turističnega vodnika po Trstu - na posnetku se tokrat bohoti tržaški svetilnik, za njim pa morje jader na sinji morski gladini. V prihodnjih dneh bo vodnik na voljo v vseh knjigarnah.

Ponoči v Škednju zgorel avto fiat 500

V noči na torek je v Ulici Liburnia, ki na robu Škednja povezuje Ulico Vigneti z Ulico Baiamonti, zgorel avtomobil. Nekaj pred 4. uro so požar pogasili gasilci, za njimi je prispela še policija. Ugotovili so, da je nekdo s silo odprl avtomobil fiat 500, požar, ki se je vnel v vozilu, pa je bil skoraj zagotovo podtaknjen. Po neuradnih informacijah naj bi šlo za obračun v okviru ločitve oziroma razveze zakona. Ogenj je vozilo uničil.

Pripis Borisa Pangerca

Boris Pangerc je kot dopolnilo k članku o podelitvi oljke in ekstra deviškega oljčnega olja 38. novorojenčkom v Dolini, objavljenem v Primorskem dnevniku dne, 25. maja, poslal besedilo, ki ga objavljamo:

Podelitvi sem prisostvoval tudi podpisani, in sicer v svojstvu predsednika tržaškega pokrajinskega sveta, predstavnika Vsestržavnega združenja »Città dell'olio-Mesta olja« in kot oljkar. V imenu organizacij, ki sem ju predstavljal, sem tudi pozdravil in poudaril pomen, ki ga imajo javne ustanove, kot so občine, pokrajine, dežela in predstavniki parlamenta (v tem primeru hvalevredno in dobrodošlo sodelovanje senatorke Tamare Blažina) pri podpiranju takšnih pobud, kot se je v ponedeljek ovijala na župantsvu v Dolini. Obenem pa sem dolžan tudi pripisati, da je za zabavo malčkov in njihovih staršev poskrbel mladi talentirani harmonikar Erik Kofol, ki je na klasično harmoniko pristrčno zaigral nekaj poskočnih skladb.

SV. JAKOB - Nesreča v stanovanju brez hudih posledic

Kos ometa padel s stropa na dva meseca staro punčko

Preplaha je bilo kar nekaj, po prvih ocenah zdravstvenega osebja pa se je izkazalo, da jo je komaj dva meseca stara punčka, na katero je v stanovanju pri Sv. Jakobu padel kos ometa, odnesla z lažjimi poškodbami ali morda celo brez posledic. Novorojenka je včeraj okrog 13.50 ležala v svoji postelji, z njo je bil v tistem trenutku mladi očka, ko se je s stropa nenadoma odlepil kos ometa, ki je padel naravnost na neobgljeno glavico.

Nesreča se je pripetila v nekem stanovanju v prvem nadstropju poslopja v Ulici Ponzanino 9. Pri vhodnih vratih poslopja, kamor se je včeraj ob 14. uri najprej napotilo osebje službe 118, še vedno visi rožnata pentlja, ki naznanja rojstvo deklice. Na ulico se je takoj vrnila reševalka z malo, nežno punčko v naročju. Pogumno ponesrečenko, ki je bila pri zavesti in sploh ni jokala,

je reševalka posadila v rešilec. Starša sta spraševala, ali je kaj narobe, iz bližnjih oken so prizoru prisostvovali zaskrbljeni sosedje. Rešilec je po prvem pregledu ob 14.20 krenil proti otroški bolnišnici Burlo Garofolo, ki je od Ulice Ponzanino oddaljena le slab kilometer.

V operativno komunikacijskem centru službe 118 so pozneje pojasnili, da se otrok najverjetneje ni težje poškodoval, v bolnišnico pa so ga zaradi lažjega udarca v glavo prepeljali na obvezen pregled. Medtem so si stanovanje podrobno ogledali gasilci, ki so zasilno popravili strop, s starši pa so se pogovorili tudi karabinjerji iz Istrske ulice. Nesrečo gre pripisati slabemu stanju stropa in tramov v stanovanju (gasilci so omenjali, da je padanje ometa pogosto), vzroke pa bodo karabinjerji še preiskovali. (af)

ULICA GHIRLANDAIO

Nočni zlikovci vlomili v bar Unione

Tatovi so izpraznili dva igralna avtomata

Tatovi so v noči med ponedeljkom in torkom vlomili v bar Unione v Ulici Ghirlandaio in iz njega odnesli denar, ki je bil shranjen v igralnih avtomatih. Posledice kraje je po navedbah kvesture prvi opazil Loris Babic, upravnik bara, ki se nahaja pri hišni številki 22/6. Upravnik je zgodaj zjutraj, nekaj pred 5. uro, prišel v lokal, da bi se pripravil na odprtje, ugotovil pa je, da je nekdo vdrl v bar. Tatovi so namreč razbili steklo na vratih. V baru je takoj opazil, da primanjkuje dva igralna avtomata. Sprva je pomislil, da so ju tatovi kar odnesli, nato pa je avtomata našel na stranišču. Nočni nepovabljeni gostje so oba avtomata povlekli do stranišča, ker bi bila na prvotnem mestu vidna s ceste. Na stranišču so s silo odprli igralna avtomata, nato pa še manjšo železno blagajno in avtomat za kovance. Z denarjem (vsota razbijaj ni bila znana) so izginili v neznanu. Pri zorišču so si ob 5. uri ogledali policisti, prstne odtise so iskali forenziki.

POKRAJINA - Verdi Pokrajina Trst bo posegla pri ministru Bondiju

Pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat in pokrajinska odbornica za delo Adele Pino sta včeraj sprejeli delegacijo skupnega sindikalnega predstavništva (Rsu) zaposlenih v Fundaciji gledališča Verdi. Na srečanju so poglobili zakonski odlok ministra za kulturo Sandra Bondija in hude posledice, ki jih bo imela njegova morebitna odobritev v parlamentu za zaposlene v fundacijah in za sama operna gledališča, ki se bodo v prihodnosti v bistvu izvotlila.

Predsednica Poropat in odbornica Pino sta soglašali z dejstvom, da je stanje zaskrbljujoče, in zagotovili, da se bosta obrnili neposredno na ministra Bondija z namenom zaščite delovnih mest zaposlenih v Verdiju in samega gledališča. Trst je od nekdaj predan gledališču in gledališkim dejavnostim, je poudarila predsednica Poropat. To dokazuje tudi najvišje povprečno število abonementov v Italiji. Dodatno krčenje finančnih sredstev pa bi pomenilo dejansko ukinitve produkcije, je še poudarila predsednica Poropat.

DOLINA - Vrtci didaktičnega ravnateljstva

Čarodej Jole Cole razdelil otrokom predšolske bralne značke

V ponedeljek, 17. maja se je v domu Antona Ukmarja pri Domju zbralo preko sto malčkov didaktičnega ravnateljstva v Dolini in prisostvovalo nena- vadnemu podeljevanju predšolskih bralnih značk. Otroke je na odru zabaval in popeljal v pravljčni svet čarodej Jole Cole. Vsi so mu pri čaranju navdušeno pomagali. Celo Veronika je stopila na oder in skušala pobarvati narisano princesko. To opravilo ni bilo tako enostavno, kajti Jole Cole si je zamislil poseben način barvanja lista, namesto barvic je uporabil pisane trakove. Po večkratnih poskusih je Veroniki končno uspelo pobarvati risbico. Na koncu je čarodej še pričaral in podelil vsem otrokom bralne značke.

Mladi bralci so si med letom izposojali v vrtcih knjige, ki so jih doma prebirali starši, bratje ali prijatelji. Najlepše vtise so dali na list in z veseljem pripovedovali, kateri dogodek jih je največ pritegnil. Malčki bi z Joletom Coletom pričarali naprej, a na cesti jih je čakal rumeni šolabus, ki jih je ponovno popeljal v vrtce.

DSI - Ponedeljgov večer

Zapoznala pomlad politika in novinarja Franca Jeze

S predstavitev zbirke kratke proze so se spomnili pred skoraj tremi desetletji preminulega Jeze

Društvo slovenskih izobražencev se je na svojem predzadnjem majskem rednem ponedeljgovem srečanju spomnilo pred skoraj tremi desetletji preminulega slovenskega disidenta, časnika in politika Franca Jeze. Ob tej priložnosti so številnemu občinstvu, ki se je zbralo v Peterlinovi dvorani, predstavili zbirko njegove kratke proze z naslovom Zapoznala pomlad. Franc Jeza je v naši sredi znan predvsem po svojem prepričanju o samostojnosti Slovenije, pa tudi po časniškarskem in publicističnem delu. Veliko svojih spisov je izdal kar v samozaložbi. Na njemu posvečenem večeru so izza predavateljske mize posegli časnika slovenskega uredništva RAI Marko Tavčar, pisatelj Boris Pahor, urednica zbirke Zapoznala pomlad profesorica Vojka Havlas, župan Jezove rojstne občine Hajdina Radoslav Simonič ter raziskovalec slovenske preteklosti Igor Omerza. Okroglo mizo je vodil Ivo Jevnikar.

Marko Tavčar se je Franca Jeze spomnil v obliki pisemskega nagovora. Njegovi posmrtni ostanki danes počivajo na pokopališču v Komnu, na njegovem nagrobniku pa sta vklesani dve njegovi misli. Franc Jeza je namreč že v šestdesetih začel teorizirati samostojno Slovenijo, svoje teze pa je leta 1983 objavil v zborniku Neodvisna Slovenija. Pred tem je časnika izdal še podobne brošure z naslovom Alternativa, Inicijativa, Demokracija in Akcija. Glavnina črtic, ki so ponatisnjene v zbirki Zapoznala pomlad, pa je izšla na straneh tednika Novi list, s katerim je Jeza redno sodeloval. Jeza za tržaško radijsko postajo napisal šestnajst izvršnih radijskih iger, dramatičiral pa je tudi več romanov. V njegovem življenju in časniškarskem delu so ga vodili samostojni mišljenja, kritični pristop in zvestoba lastnim vrednotam.

Pisatelj Boris Pahor je Franca Jezo definiral kot politika, kulturnika in pisatelja. Bil je krščanski socialist, odklanjal je tako komunizem kot krščanski personalizem. V njegovem opusu najdemo tudi pretresljivo pričevanje z naslovom Spomini iz taborišča, v katerem je Jeza opisal svoje doživljanje v Dachauu. Jeza in Pahor sta se razhajala predvsem pri pogledu na slovensko problematiko, prvi je zagovarjal idejo o samostojni Sloveniji, drugi pa konfederacijo južnoslovenskih narodov. Alojz Rebula, ki je spričo nezmožnosti udeležbe na ponedeljgovem večeru spisal priložnostno pismo, pa se je Jeze spomnil v romanu V Sibilinem vetru, v katerem je po njem oblikoval lik junaka pripovedi, pa tudi v svojem zadnjem romanu Skrivnost kostanjevega gozda, kjer je citiral neposredno.

Jeze se je na večeru spomnilo precej govorcev

KROMA

Vojka Havlas je prepričana, da je še danes lik Franca Jeze premalo poznan v Sloveniji, predvsem pa v njegovem rojstnem kraju Hajdina. Zbirka besedil Zapoznala pomlad vsebuje le njegova krajša leposlovna besedila, ki so izšla v Novem listu oziroma Mladiki. Pri njih je značilno, da se avtor ne vdaja v usodo, njegove zgodbe pa izzvenijo predvsem kot hvalnica domoljubnemu slovenskemu človeku. Podobnega mnenja je bil tudi župan Hajdine Radoslav Simonič, ki je na kratko preletel Jezovo biografijo, od osnovne šole do Gimnazije na Ptujju, medvojne izkušnje v nemškem koncentracijskem taborišču ter povojnem begunstvu. Simonič je dejal, ga je knjiga kratkih zgodb namenjena predvsem Hajdinčanom, ki bodo lahko tako spoznali opus svojega rojaka.

Referatni del večera je sklenil poseg raziskovalca Igorja Omerze, ki je pred kratkim objavil obsežno študijo o udbovskem nadzoru Edvarda Kocbeka. Omerza je poudaril, da je treba pri pregledovanju arhivov prejšnjega režima znati razlikovati med resničnimi in zlaganimi poročili. Udba namreč Franca Jezo večkrat predstavlja kot agenta ameriške tajne službe CIA, Borisa Pahorja pa definira kot krščanskega socialista. Dostje Franca Jeze, ki sicer ni ohranjen, nosi številko 4220, kar pomeni, da spada med zgodnje. Jezovo kodno ime je "Separatist", iz dokumentov pa je moč izvedeti, da ga je nadzorovalo trinajst ljudi. Leta 1959 je Jeza izdal publikacijo z naslovom Nova tlaka slovenskega naroda, v kateri se je razpisal o slovenskem položaju v okviru jugoslovskega gospodarstva,

že leta 1961 pa je v javnost prišla njegova ideja o samostojni Sloveniji. V tistem času je za brisalce slovenskih avtomobilov v Trstu zatikal letake, ki so pisali o slovenski samostojnosti. Da je bil Jeza za teda-

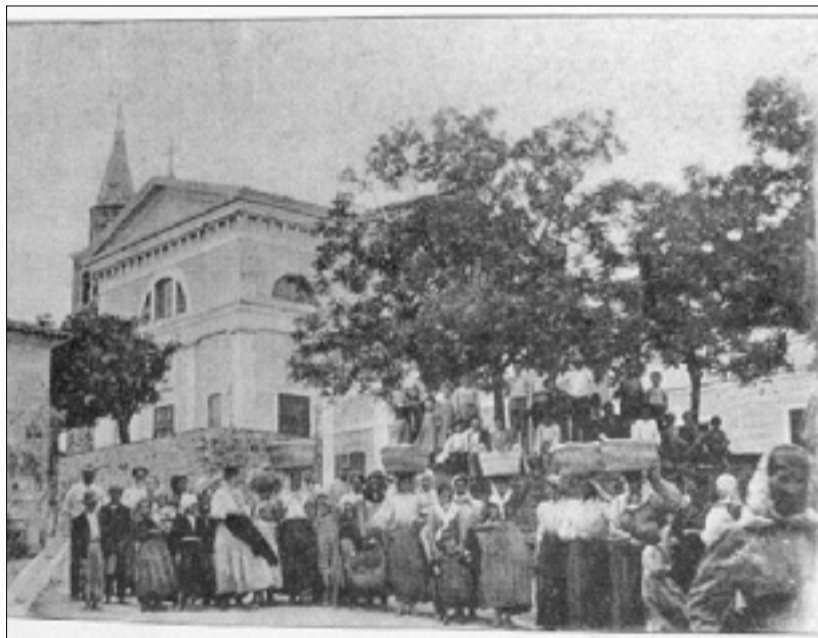
njo režimsko tajno službo še kako zanimiv, priča podatek, da je Udba uspela vzpostaviti prisluškovanje celo na njegovem domačem hišnem telefonu.

Primož Sturman

NARODNI DOM - Danes predstavitev publikacije

Vodniku na pot

Po štirih desetletjih dobiva Škedenjski etnografski muzej svoj vodnik, ki je rezultat sodelovanja z drugimi

Škedenj, nekoč vas, danes mestni predel Trsta, ima bogato kulturno in etnografsko preteklost.

Nad bogato preteklostjo se je verjetno med prvimi zamislil Dušan Jakomin, ko ga je v Škedenj pripeljala duhovniška pot. Bilo mu je jasno, da je pomembno ohraniti spomin na minula desetletja ali celo stoletja. Tako je vzpodbujal zbiranje listin, dokumentov, fotografij, razglednic, predmetov.

Nabralo se je toliko gradiva, da je bilo treba pomisliti na primerne prostore. Pot do muzeja je bila kratka, saj je Dušan Jakomin človek jasnih zamisli in odločnih dejanj.

Po štirih desetletjih dobiva Škedenjski etnografski muzej svoj vodnik, ki je nastal v sodelovanju z Inštitutom za etnologijo iz Trsta, Odsekom za zgodovino in etnografijo pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu in seveda z odličnim doprinosom Slovenskega etnografskega muzeja iz Ljubljane. Vezi in sodelovanje ustanov in posameznikov se prepletajo že dalj časa. Med plodovi sodelovanja je cel niz razstavnih in raziskovalnih projektov, med pomembnejše dosežke pa vsekakor spadajo vodniki po muzejih Slovencev v Italiji z imenom S te ali one strani? Vodnik po gradivu Etnografskega muzeja v Škedenju pri Trstu je tretji, saj sta pred njim izšla že vodnika Muzeja v Ricmanjih in Muzeja Kraška hiša v Repnu. Želimo si seveda, da bi se serija nadaljevala z vodniki po ostalih muzejskih zbirkah Slovencev v Italiji.

Pred nami je publikacija na 232 straneh. Publikacija je opremljena s številnimi fotografijami in dokumenti. Besedilo je v dveh jezikih: v slovenščini in v italijanščini.

Urednica vodnika (kataloga) je Barbara Sosič iz Slovenskega etnografskega muzeja iz Ljubljane, ki je opravil veliko delo. Avtorji posameznih prispevkov so: Martina Repinc, Polona Sketelj, Dušan Jakomin, Raffaella Sgubin, Jasna Simoneta, Damijana Seliškar, Urša Lovc, Lota Gregorič, Anica Martelanc.

Nedvomno gre za lep dosežek, pravi knjižni dar, ki temelji na raziskovalnem delu, zbirateljstvu, strokovni obdelavi in analizi, na avtorskem delu.

Prva predstavitev bo, danes ob 17.30 v prostorih Narodnega doma v Trstu. (mp)

DEVIN - Koncert Fantov izpod Grmade in Mladinskega zbora Ladja ob koncu sezone

Pevski večer v spomin na nedavno umrlega soustanovitelja moškega zbora Čana Antonija

Fantje izpod Grmade na arhivskem posnetku; pokojni Čano Antonij je sedmi z leve

ARHIV PD

Prejšnjo soboto je bil v Devinu pevski večer. Kot je v navadi, so ga ob koncu sezone priredili Fantje izpod Grmade in Mladinski zbor Ladja. A tokratni zaključni koncert je potekal v znamenju žalovanja, saj so se Fantje izpod Grmade prav v soboto poslednjič poslovili od Čana Antonija, enega izmed ustanoviteljev zbora. Antonij je namreč umrl po daljši bolezni v 81. letu starosti, v zboru pa je vztrajal vse do konca. Na vaje je hodil tudi tedaj, ko že ni več mogel peti.

V imenu zbora je na sobotnem pogrebu govoril Marko Tavčar, ki je Antonijev lik obudil tudi na večernem koncertu. Fantje izpod Grmade so potem pod vodstvom Iva Kralja zapeli deset pesmi, med temi tudi nekaj takšnih, ki jih je pokojnik posebno ljubil. Kot rečeno, so na večeru sodelovali še mladi pevci in pevke zbora Ladja. Nastopili so pod vodstvom dirigentke Marje Feinig, na klavir jih je spremljala Damijana Čevdek Jug, na flavti pa Nina Pahor in Lucija Tavčar.

GLASBENA MATICA - Zaključne akademije

Na prvi so se razigrali klavirji, na drugi flavte in harmonike

Zaključne nastope je tržaška šola Gm pripravila v cerkvi sv. Silvestra

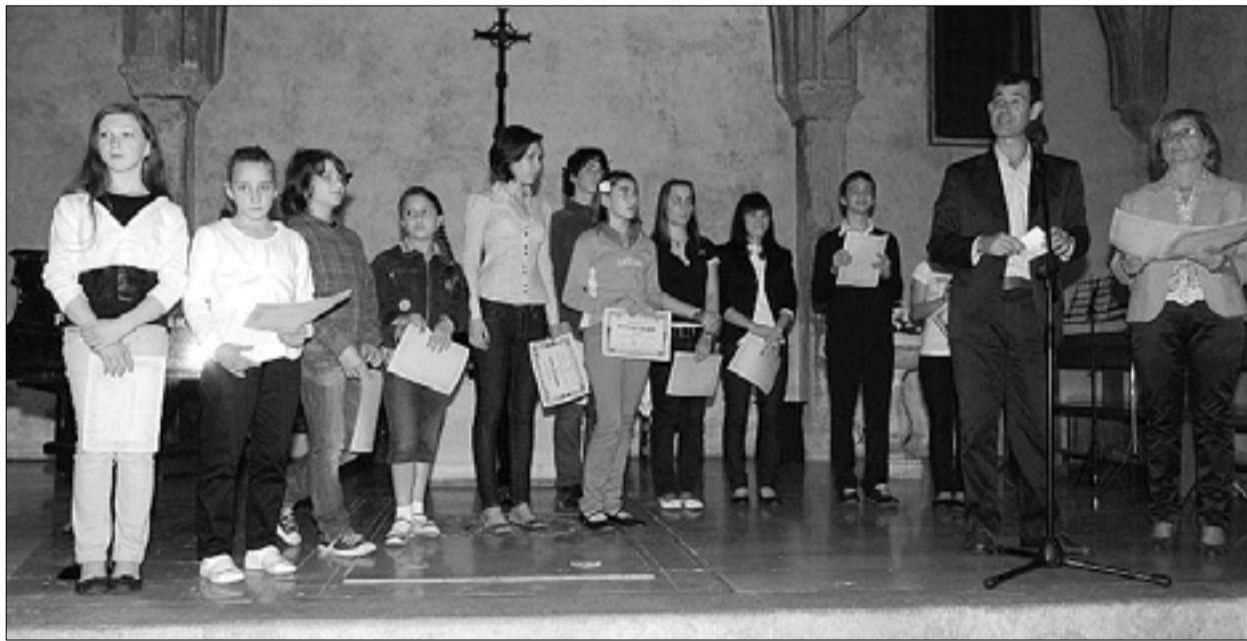
Klavirska umetnost ima nekaj skupnih točk s kuharsko: trdo in odgovorno vsakdanje delo opravljajo praviloma ženske, v samem vrhu pa je moška prevlada očitna. Pravilo seveda pozna izjeme, toda tej sliki je klavirski večer, ki ga je Glasbena matica pripravila za 1. zaključno akademijo, v marsičem odgoval: vse pedagoginje so bile ženskega spola, med najbolj izstopajočimi talenti pa je bilo več dečkov kot deklic. V cerkvi sv. Silvestra smo poslušali lepo oblikovan program, ki ni prezrl dveh letošnjih slavljenec, Chopina in Schumanna, izbor avtorjev pa je bil tehen in pester, s prijetnimi presenečenji, ki so obogatila seznam takorekoč obveznih mojstrov.

Klavirska šola GM se opira na vsestne in predane pedagoginje, ki so s svojimi učenci že večkrat pozele pomembna priznanja na tekmovanjih in z uspehi dvignile šolski nivo na ugledno raven. Prvi mali pianist, ki je nastopil, je bil učenec prof. Tamare Ražem Locatelli Simon Kravos, ki je v razmeroma kratkem obdobju (obiskuje 1. razred) pokazal razveseljiv napredek ter muzikalno podal Sedem variacij na ukrajinsko narodno pesem Dimitrija Kabalevskega. Prvi letnik obiskuje tudi Rachele Valeri, učenka prof. Verenke Terčelje, ki je dokaj natančno odigrala izbor iz Schumannove zbirke op. 68, nato pa se je predstavil Rok Dolenc, eden najbolj izstopajočih malih talentov, ki obiskuje 2. razred pri prof. Ražmovi in se je že imenitno uveljavil na tekmovalnih preizkušnjah: kljub manjšim netočnostim je bila njegova izvedba Griegovega Pohoda škrtov op. 54 št. 6 navdušujoče temperamentna. Bolj umerjeno glasbeno sliko nam je ponudila Elisa Terrana, učenka goriške podružnice GM, ki študira pri prof. Vesni Zuppin in je v Debussyjevem Doctor Gradus ad Parnassum dokazala lepo sozvočje z nelahkimi harmonskimi oblikami francoskega mojstra. Učenka prof. Claudie Sedmach Sara Tence (4.r) je marljivo izpeljala Chopinov Valček op. 64 št. 2, nato pa se je Samantha Gruden (3.r prof. Ražem) uspešno preizkusila v zahtevnem Preludiju v cis-molu op. 3 št. 2 Sergeja Rahmaninova. Nekaj težav je imela Rebecca Jark, učenka 5. razreda pri prof. Mojci Šiškovič, z Allegrom iz Mozartove Sonate št. 13 KV 333 v B-duru: kljub navidezni prosojnosti je Mozart vedno naporen avtor, ki zahteva bistro igro in suvereno vizijo celote. Manj zahteven je bil Španski Ples Moritza Moskovskega, ki sta ga Valentina Cibic in Sara Tence (prof. Sedmach) ljubko odigrali štiroročno, lepo presenečenje pa je prišlo iz podružnice GM iz Špetra: Elena in Vida Rucli, učenki prof. Paole Chiabudini, sta muzikalno in smiselno interpretirali simpatično in domiselno skladbo Uroša Rojka, naslov Simpatija je popolnoma zrcalil vsebino in izvedbo. Med izstopajočimi talenti že več let opazujemo lep razvoj Matjaža Zobca, ki obiskuje 5. razred pri prof. Vesni Zuppin: v Chopinovem Boleru je Matjaž pokazal skoraj brezhibno tehniko, pa tudi interpretativno zorenje, ki mu omogoča vedno globlji pogled v partituro. Chopina je izbrala tudi Martina Jazbec, učenka prof. Terčeljeve, ki obiskuje 1. razred srednje stopnje: Nokturno op. 9 št. 1 v b-molu je pianistka odigrala z mehkim občutkom, večer pa je sklenila Alenka Cergol z zelo pogumno izbiro: učenka prof. Beatrice Zonta, ki obiskuje 1. razred višje stopnje, je v Beethovnovih 32 Variacijah v c-molu op. 80 dokazala resno pripravo ter izpeljala celo serijo variacij s solidno koncentracijo in igro, ki se je znala prilagajati različnim tehničnim in razpoloženskim prijemom. Aplažvi so zasluženo nagradili vse nastopajoče in posledno tudi trud ter sposobnost pedagoginje.

Na drugi zaključni akademiji so bile protagoniste flavte in harmonike, doživeli pa smo tudi prvenec, in sicer orgelesko glasbo. Prvi del večera je predstavil vrsto učencev iz razreda prof. Eri-

Na desni sliki oblikovalci prvega zaključnega nastopa gojencev GM, spodaj pa drugega

KROMA

ke Slama: najmlajši flavtist, Marco Obersnel, je zablestel z izrazito muzikalnostjo in v duu s pianistom Matjažem Zobcem (s katerim je tudi osvojil več priznanj) zelo prepričljivo interpretiral Andante in Scherzo Erna Kiralyja. Učenec 3. razreda Carlo Venier je nato ob spremljavi prof. Claudie Sedmach tekoče podal dve Romanci op. 94 Roberta Schumanna, Sara Bembi (2.r. višje stopnje) pa se je spoprijela z zahtevnim Finalom sonate Undine op. 167 Carla Reineckeja. Prof. Slama vzgaja svoje učence tudi k skupni igri in na nastopih smo večkrat slišali skupine flavt, ki so ubrano izvajale zanimive skladbe, tokrat pa nas izbira ni prepričala: Bachiano Brasileiro št. 5 je Hector Villa Lobos spisal za sopran in osem violončelov, ki spremljajo melodijo, transkripcija za pet flavt pa ni mogla ohraniti barvnega kontrasta originala, zraven tega pa so Petra Marega, Sara Bembi, Jagoda Castellani, Tjaša Bajc in Carlo Venier v skupnem muziciranju imeli tudi nekaj intonančnih problemov.

Novost akademije je bil nastop odličnega pianista Matjaža Zobca na orglah, mogočnega glasbila, čigar skrivnosti Matjaž odkriva pod mentorstvom prof. Enrica Perrinija; najprej kratka Frescobaldijeva Toccata, nato Bachov Preludij in Fuga v g-molu BWV 558 so pokazali spretnost glasbenika, ki že obvlada tudi igro s pedali, nato pa je program prekinila že tradicionalna slovesnost, na kateri ravnatelj Bogdan Kralj vsako leto podeli priznanja učencem, ki so se kakorkoli odlikovali na tekmovanjih doma in tujini. Učenci podružnic GM iz Gorice, Špetra in Kanalske doline bodo priznanja prejeli na domačih sedežih, pred oltarjem pa se je zbrala gruča nasmejanih učencev, ki je bila zaradi številnih odsotnosti nekoliko manjša kot seznam nagrajencev: Ivan Antonutti (GO), Nina Bašin (TS), Anna in Orsola Banelli (Špeter), Martina Carecci, Valentina Cibic, Jan Dell'Anno, Rok Dolenc, Rudi Fermo (vsi iz Trsta), Eva Frando-

lič (GO), Paola Gregoric, Rebecca Jark, Matej Jazbec, Maša Kocijančič, Tadeja Kralj, Ivana Kresevič, Erika in Gabriel Legiša, Rossella Maria Lupieri (Kanalska dolina), Helena Lupinc, Lara Macri, Lorenzo in Marco Obersnel, Eva Skabar, Vera Šturman, Sara Tence, Elisa Terrana (GO), Rachele Valeri, Katarina in Cristian Visintin (GO), Simone Vuerich (Kanalska d.), Matjaž in Jan Zobec so tudi v šolskem letu 2009-2010 s svojim delom dosegli uspehe, na katere je lahko šola upravičeno ponosna.

Na končni uspeh pa se pripravljata dva harmonikarja, ki bosta v juniju polagala diplomski izpit na konservatoriju in obogatila seznam diplomirancev, ki bo kmalu dosegel stotico: Manuel Figheli, učenec prof. Aleksandra Ipvaca, in Jari Jarc, učenec prof. Dorine Cante, sta

odigrala del diplomskega programa. Manuel je svoj nastop začel z resnobo Bachovega kontrapunkta ter brezhibno odigral dve skladbi iz Umetnosti fuge, resno in slovesno pa sta zazvenela tudi dva Preludija-Korala Johannesa Brahmsa. Olczakova Berceuse, ki je sklenila Fighelijev nastop, ni zazvenela posebno zanimivo, potrdila pa je resno pripravo mladega harmonikarja.

Tudi Jari Jarc je izbral Bacha s Kontrapunktom št. 6, nato pa je program poživel s Pozzolijsvo Danza fantastica, razgibano skladbo, kjer je harmonikar lahko dokazal svojo muzikalnost in spretnost. Dolgi aplavzi so bili tudi iskrena napotnica in voščilo obeh diplomatoma za čimbolj razveseljiv izid diplomskega izpita.

Katja Kralj

TEKMOVANJE

Izbor finalistov komorne glasbe

Šiškovič se bolj redko vrača v svoje rodno mesto, njegova kariera se odvija predvsem v tujini, bivališče pa ima v Parmi, prejšnji teden pa je v Trstu preživel tri dni kot član žirije 7. državnega tekmovanja za nagrado umetnosti. Nagrado razpisuje ministrstvo za šolstvo in tokrat je bil Trst izbran kot tekmovalni sedež za komorno glasbo. Pomembnost pobude so na zaključni preizkušnji s svojo prisotnostjo podčrtali ravnatelj konservatorija Tartini (ki je prevzel organizacijsko breme) prof. Massimo Parovel, predsednica konservatorija Anna Illy, predsednica tržaške pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat, deželna odbornica Alessia Rosolen in predstavniki ministva: vsi so v kratkih nagovorih izpostavili vrednote višje izobrazbe in kulture ter izrazili svoje zadovoljstvo glede odlične organizacije in visokega nivoja tekmovanja. Poleg Šiškoviča so bili v žiriji zelo ugledni glasbeniki: fagotist Evandro Dall'Oca, pianistka Maureen Jones in čelist Francesco Strano, predsedoval pa je Giorgio Brunello. V zaključno fazo so se uvrstile tri dvojice, ki so pred občinstvom in žirijo izvedle svoj program: najprej tržaški duo Pacini-Scaramella, violončelo in klavir, ki je igral Schumann in Beethovna, nato duo Pavan-Canale iz Novare, ki ga je žirija proglasila za zmagovalca. Flavtistka Chiara Pavan in pianistka Eugenia Canale sta pokazali lepo ubranost in že razvite interpretativne sposobnosti ter sta nam ponudili prijetno izvedbo Sonate v D-duru op. 94 Sergeja Prokofjeva. Nekaj dvomov glede odločitve žirije je vzbudil nastop zadnje dvojice: saksofonist Carmelo Ricciardi in pianistka Domenica Mastronardo sta zelo doživeto in okusno interpretirala zanimivo skladbo Erwina Schulhoffa, židovskega komponista, ki je med drugo svetovno vojno umrl v koncentracijskem taborišču na Bavarskem. Glasbenika iz Messine sta požela veliko aplavzov in lahko upata na bodoče uspehe, duo Pavan-Canale pa se bo vrnil v Trst za koncert zmagovalcev. Dogodek je posnel vatikanski radio, ki bo koncert predvajal širom po svetu. (Krka)

SREČANJE - Obiskovali so OŠ Fran Milčinski

Nekdanji sošolci so obujali spomine na skupne šolske dneve

Nekdaj so obiskovali osnovno šolo Frana Milčinskega na Katinari. Po dolgih letih se je »letnik 1976« ponovno srečali, in sicer na začetku aprila na večerji. Z leve proti desni: Alex Maver, Marko Poropat, Walter Ravasi, Livio Fontanot, Nadja Bellazzi, Breda Čok in Katerina Pečar.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 26. maja 2010
ZDENKO

Sonce vzide ob 5.23 in zatone ob 20.41 - Dolžina dneva 15.18 - Luna vzide ob 19.31 in zatone ob 3.54

Jutri, ČETRTEK, 27. maja 2010
JANEZ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23,3 stopinje C, zračni tlak 1011,5 mb raste, veter 5 km na uro severo-zahodnik, vlaga 49-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 20,5 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 29. maja 2010

Običajni urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Dante 7 (040 630213), Ul. Costalunga 318/A (040 823268), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Ul. Mazzini 1/A..

Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 14 (040 572015).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnice in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.30, 21.00 »Robin Hood«.

ARISTON - 18.45, 21.00 »Draquila - L'Italia che tremo«.

CINECITY - 16.00, 17.30, 18.20, 20.00, 21.15, 22.10 »Prince of Persia - La sabbia del tempo«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »The Final Destination 3D«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »La nostra vita«; 16.00, 18.00, 19.00, 21.00, 22.00 »Robin Hood«; 18.05, 20.05 »Piacere, sono un po' incinta«; 15.50, 22.05 »Iron Man 2«; 16.05 »Ocean 3D«.

FELLINI - 17.00, 20.20 »Manolete«; 18.40, 22.00 »Matrimoni e altri disastri«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 17.00, 19.30, 22.00 »Robin Hood«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La nostra vita«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Copia conforme«.

KOPER - KOLOSEJ - 18.00 »Shrek za vedno 3D«; 15.30, 20.20 »Perzijski princ: Sipine časa«; 16.10, 19.00, 21.50 »Robin Hood«; 17.10, 19.20, 21.30 »Spopad titanov«.

KOPER - PLANET TUŠ 15.10, 17.20 »Kako izuriti svojega zmajda 3D«; 18.30, 20.50 »Predobra zame«; 19.30, 21.50 »Spopad titanov 3D«; 15.30, 17.25, 18.20, 20.10, 21.10 »Robin Hood«; 16.40, 19.00, 21.15 »Rezervni načrt«; 16.20 »Vsi so v redu«; 15.05, 17.50, 20.30 »Perzijski princ: Sipine časa«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Prince of Persia - Le sabbie del tempo«; Dvorana 2: 16.15, 17.40, 20.40, 22.20 »The Final Destination 3D«; Dvorana 3: 16.30 »Puzzle alla riscossa«; 19.10 »Ocean 3D«; 18.00, 22.15 »Agora«; 20.10 »L'uomo nell'ombra«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Piacere sono un po' incinta«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.30 »Robin Hood«; Dvorana 2: 18.00, 20.15, 22.15 »Final Destination 3«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.10 »Prince of Persia - Le sabbie del tempo«; Dvorana 4: 18.00, 20.10, 22.00 »La nostra vita«; Dvorana 5: 21.00 »Prince of Persia - Le sabbie del tempo«; 18.00 »Piacere, sono un po' incinta«.

Šolske vesti

MALČKI OTROŠKEGA VRTCA ŠKEDENJ vabijo na razstavo ročnih in likovnih izdelkov, ki bo na ogled do petka, 28. maja, z urnikom od 9.00 do 15.30.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, ki so že pogojno vključeni v biveše permanente lestvice in bodo do 30. junija dosegli predvideno habilitacijo za poučevanje, naj na osnovi M.O. št. 39 z dne 22. aprila, do 30. junija vložijo prošnjo za polnopravno vključitev v zgoraj omenjene lestvice. Tudi kandidati, ki so že polnopravno vključeni v omenjene lestvice in ki so dosegli naslov za poučevanje učencev/dijakov s posebnimi potrebami, morajo predstaviti prošnjo za vključitev v odgovarjajoče sezname. Prošnjo, katere obrzci so na razpolago na tajništvih posameznih šol, morajo nasloviti na Urad za slovenske šole v Ul. S. Martiri št. 3, v Trstu. Urad je na razpolago za morebitna pojasnila.

Čestitke

Dragi IGORČEK! Minilo je že 20 let a te ljubim zmeraj več. Tvoja Erika.

Izleti

SPDT sporoča, da se bo vpisovanje za izlet v Črno goro vršilo v četrtek, 27. maja, od 19. do 21. ure na društvenem sedežu v Boljuncu. Informacije na tel. št. 040-413025 ali 328-4717974 (Marinka Pertot), 338-4913458 (Franc).

PARTIZANSKI KLUB BOLJUNEC priredi v nedeljo, 6. junija, izlet v Kobarid in okolico. Po kosilu glasba in ples. Odhod ob 8. uri z glavnega trga v Boljuncu. Za vpisovanje in podrobnejše informacije: v klubu ali na tel. št. 040-228050.

AŠD SK BRDINA Pozor, pozor!!! AŠD SK Brdina organizira 26. in 27. junija, dvo-dnevni izlet v »Mirabilandio«. Vpisovanje je možno ob ponedeljkih na sedežu društva, Repentabska ul. 38, od 20. do 21. ure. Informacije: Sabina 348-8012454, www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

KRUT prireja 7-dnevno potovanje od 24. septembra do 1. oktobra v Uzbekistan po Poti svile v spoznavanju starodavnih tradicij ter zgodovinskih in arhitekturnih zanimivosti v Khivi, Buhari in Samarkandu. Program, dodatne informacije in vpisovanje na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8/b, tel. št. 040-360072.

Prireditve

46. RAZSTAVA VIN V ZGONIKU Danes, 26. maja, ob 20.30 v občinski knjižnici v Saležu predstavitev knjige »La diversità vegetale del Carso tra Trieste e Gorizia«, prisoten bo avtor prof. Livio Poldini. Petek, 28. maja, ob 18. uri pred županstvom uradno odprtje prireditve in fotografske razstave Miloša Zidariča, ob 18. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples s ansamblom Kraški muzikanti. Sobota, 29. maja, od 17.00 do 19.30 likovna delavnica za otroke, ob 18. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples s ansamblom Happy day. Nedelja, 30. maja, ob 15. uri pohod prijateljstva - odhod iz Pliskovice, ob 16.30 odprtje kioskov, ob 17. uri kulturni program in nagajevanje vinogradnikov in oljkarjev, ob 19.30 ples s ansamblom 3 Prašički. V soboto in nedeljo od 16. do 19. ure brezplačni ogled botaničnega vrta Carsiana, od 14. do 18. ure ogledi briškove jame po znižani ceni; urnik razstave 18.00-21.00. Na dvorišču šole »1. maj 1945« razstava kmetijske opreme in orodja. Kuponi za Carsiano in jama bodo na razpolago na prireditvenem prostoru ali na županstvu v Zgoniku.

DOM JAKOBA UKMARJA v Škedenju vabi na predstavitev knjige »Škedenjski etnografski muzej«, ki bo danes, 26. maja, ob 17.30 v Narodnem domu, Ul. Filzi 14. Govorili bodo Milan Pahor, Dušan Jakomin ter predstavnik Slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV in Slovenski klub v sodelovanju z Narodno in študijsko knjižnico vabita v malo dvorano Narodnega doma na predstavitev nove knjige Bruna Lisjaka »Tržaško morje Kraška obala, mesto in vasi, prezrti del zgodovine Slovencev«. O knjigi bo spregovoril prof. Jože Pirjavec v petek, 28. maja, ob 18. uri.

SKD BARKOVLEJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom Slovenske prosvete in ZSKD prireja v petek, 28. maja, glasbeno pravljico »Peter in volk« (Sergej Prokofjev). Nastopajo otroci glasbene Kambrce

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Osnovni program

Mestno gledališče ljubljansko

Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill

Sugar
Nekateri so za vroče

Režija: Stanislav Moša

V petek, 28. maja ob 20.30 (red A,T,F)
V soboto, 29. maja ob 20.30 (red B)
V nedeljo, 30. maja ob 16.00 (reda C,K)

Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi

Zaradi omejenega števila sedežev je rezervacija obvezna tudi za abonente na št. 800214302 ali 040 362542. Predprodaja vstopnic pri blagajni SSG vsak delavnik od 10. do 17. ure in uro in pol pred pričetkom predstave.

SKD Barkovlje, ki jih vodi Aleksandra Pertot. Pripovedovalec in vezno besedilo Ladi Vodopivec, scena Magda Starec Tavčar, besedilo pesmi Magda Pertot in Aleksandra Pertot. Začetek ob 20. uri. Vljudno vabljeni.

SKD SLAVEC vabi na »Celovečerni koncert«, ki bo v petek, 28. maja, ob 20.30 v galeriji Babna hiša. Nastopila bosta MePZ Fran Venturini iz Domja pod vodstvom Cinzie Sancin ter ZMPZ Slavec - Slovenec pod vodstvom Danjela Grbca. Toplo vabljeni!

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE prireja tradicionalni »48. Praznik česenj« od petka, 28., do ponedeljka, 31. maja v Mačkolkah na prireditvenem prostoru »Na Metežici«. Program: v petek, 28. maja, od 20. ure dalje ples s skupino Alter Ego; v soboto, 29. maja, od 20. ure dalje ples s skupino 3 Prašički; v nedeljo, 30. maja, od 18. ure dalje zabavna glasba godbe Sveti Anton, od 20. ure dalje ples s skupino Alter Ego; v ponedeljek, 31. maja, ob 18.30 nastop folklorne skupine Srbskega kulturnega društva Mostovi iz Trsta, od 20. ure dalje ples s skupino Kraški ovčarji. Odprtje kioskov: vsak dan ob 18. uri, v nedeljo ob 16. uri. Prirščno vabljeni!

ZADRUGA NAŠ KRAS IN GORIŠKI MUZEJ KROMBERK vabita v petek, 28. maja, ob 20. uri v Kraško hišo v Repen na odprtje razstave »Skriti obrzi Aleksandrije« - slovenske šolske sestre in aleksandrinke. O razstavi bo spregovorila avtorica, etnologinja mag. Inga Brezgar. Na večeru bo sodelovala Dramska skupina Društva žena iz Prvačine, na ogled pa bo dokumentarni film Vesne Humar in Iva Saksid »Aleksandrija, ki odhaja«.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV, Narodna in študijska knjižnica in partnerske organizacije vabijo v Galerijo Narodnega doma (Trst, Ul. Filzi 14) na ogled razstave fotografij Tine Modotti in dokumentarnega gradiva »Tina, Toio in Ivan, umetnost in ilegala sredi plamenov XX. stoletja«. Urnik razstave: do 28. maja, od ponedeljka do petka, od 9.30 do 11.30 in od 15.30 do 18.30.

FANTJE POJEJO NA VASI 6. revija moških vokalnih skupin in zborov se bo odvijal v soboto, 29. maja, v športnem centru Zarja v Bazovici ob 20.30. Gostujoče skupine bodo: MoPZ Slavnik, Hrpele-Kozina; MoPS Pobje, Žarni Vrh in Goriški oktet Vrtnica, Nova Gorica. Revijo bodo otvorili organizatorji MoVS Lipa v Bazovici skupaj s Tamburaško skupino F. Prešeren, Boljunc. Po nastopih sledi družabnost. Toplo vabljeni.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO TRST-GORICA-VIDEM vabi na predstavitev »Trubarjevega zbornika«, v katerem se objavljajo referati s tržaškega Trubarjevega simpozija leta 2008. Knjigo, ki je izšla pri založbi Neothesis, bo predstavila urednica, prof. Marija Pirjavec, prisotni bodo člani uredniškega odbora in nekateri avtorji. Vabljeni v petek, 29. maja, ob 18. uri, v prostore Tržaške knjigarne, Ul. Sv. Frančiška, 20.

BAMBIČEVA GALERIJA vabi na slikarsko razstavo »Sprehodi« krajinarja Vincenza Cecheta na Opčine, Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131. Razstava bo odprta do 30. maja, tudi ob sobotah in nedeljah.

TK NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

ŠTEFAN TURK

NEKAJ ŽIVALSKIH RAZSTAVA ILUSTRACIJ ZA OTROKE

odprtje danes, 26. maja ob 18.00
predstavitev: Alina Carli
sodeluje zbor OŠ F.S. Finžgarja iz Barkovelj
Vabljeni!

Inštitut za etnologijo Trst
Dom Jakoba Ukmarja
Slovenski etnografski muzej
Narodna in študijska knjižnica

vabijo na predstavitev kataloga

Škedenjski etnografski muzej

v Narodnem domu v Trstu,
ul. Filzi 14
danes, 26.05. ob 17.30

46. RAZSTAVA VIN

DANES, 26. maja 2010
ob 20.30

v občinski knjižnici v Saležu predstavitev knjige »LA DIVERSITÀ VEGETALE DEL CARSO TRA TRIESTE E GORIZIA«, prisoten bo avtor prof. Livio Poldini

PETEK, 28. maja 2010
ob 18.00

pred županstvom uradno odprtje prireditve in fotografske razstave Miloša Zidariča odprtje kioskov ples s ansamblom KRAŠKI MUZIKANTI

SOBOTA, 29. maja 2010
od 17.00 do 19.30
ob 18.00
ob 20.00

likovna delavnica za otroke odprtje kioskov ples s ansamblom HAPPY DAY

NEDELJA, 30. maja 2010
ob 15.00
ob 16.30
ob 17.00
ob 19.30

POHOD PRIJATELJSTVA - odhod iz Pliskovice odprtje kioskov kulturni program in nagajevanje vinogradnikov in oljkarjev ples s ansamblom 3 PRAŠIČKI

V SOBOTO IN NEDELJO

od 16.00 do 19.00 brezplačni ogled botaničnega vrta CARSIANA*
od 14.00 do 18.00 ogledi BRIŠKOVSKJE JAME po znižani ceni*

Urnik razstave 18.00 - 21.00

Na dvorišču šole »1. maj 1945« razstava kmetijske opreme in orodja.

*Kuponi bodo na razpolago na prireditvenem prostoru ali na županstvu v Zgoniku

DOBRODOŠLI V ZGONIKU!

ŽUPNIJA SV. JERNEJA AP. IN MEPZ SV. JERNEJ vabita na tradicionalni »Koncert Marijinih pesmi« v župnijski cerkvi na Opčinah v ponedeljek, 31. maja, po šmarnični sv. maši, ki bo ob 20. uri. Nastopajo: MIDPS Vesela pomlad (vodi Mira Fabjan), MoPS Sv. Jernej (vodi Mirko Ferlan), MePZ Sv. Jernej (vodi Janko Ban) in solisti. Priložnostno misel bo podala Marica Dolenc. Spored bo povezoval Matej Susič.

ŽUPNIJA SV. JERNEJA IN MEPZ SV. JERNEJ vabita na tradicionalni »Koncert Marijinih pesmi« v župnijski cerkvi na Opčinah v ponedeljek, 31. maja, po šmarnični sv. maši, ki bo ob 20. uri. Nastopili bodo: MIDPS Vesela pomlad vodi Mira Fabjan, MoPS Sv. Jernej vodi Mirko Ferlan, MePZ Sv. Jernej vodi Janko Ban in solisti. Priložnostno misel bo podala Marica Dolenc. Spored bo povezoval Matej Susič.

UMETNOSTNI KULTURNI CENTER ŠKERK v Trnovci št. 15 prireja do 13. junija veliko razstavo s 150 ilustracijami za otroke znanih umetnic Ane Košir, Nicolette Costa, Vesne Benedetič in Febe Sillani. Urnik obiskov je ob četrkih, petkih, sobotah in nedeljah od 9.30 do 12.30 in ob petkih in sobotah tudi od 17. do 19. ure. Pomembna razstava je namenjena obiskovalcem vseh starosti. Vstop prost.

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH JUNAKOV prireja v nedeljo, 12. septembra, ob 80. obletnici ustrelitve bazoviških junakov, proslavo na Bazoviški gmajni. Ob priliki bo nastopal priložnostni zbor pod vodstvom Aleksandre Pertot sestavljen iz višješolcev in mladih pevcev do tridesetega leta starosti. Za informacije in prijave pokličite na ZSKD, tel. št. 040-635626.

Osmice

OSMICO sta odprla Ivan in Sonja v Samartorci št. 53. Tel. št.: 040-229586 in 340-1461778.

OSMICO sta odprla Paolo in Robi Fer-

foglia, Medjvas 6. Točita belo in črno vino ter nudita domač prigrizek. Tel. 040-208726.

PRI REPI NA KONTOVELU sta odprla osmice Dušan Krizman in Slava Starc. Vabljeni! Tel. št.: 040-225304.

ROBERTO ŠAVRON je odprl osmice v Zgoniku št. 34! Pričakuje vas ob kozarčku pristnega vina in domačem prigrizku! Tel. št. 347-2511947.

V SALEŽU sta odprla osmice Sandra in Joško Škerk.

Loterija 25. maja 2010

	Bari	9	84	1	34	24
Cagliari	25	9	64	27	61	
Firence	37	10	38	42	15	
Genova	88	28	43	58	4	
Milan	84	40	46	66	17	
Neapelj	73	60	59	12	28	
Palermo	11	57	58	8	10	
Rim	22	18	75	46	38	
Turin	13	90	40	19	77	
Benetke	13	45	2	78	55	
Nazionale	38	10	3	60	36	

Super Enalotto št. 62

	6	34	43	60	71	73	jolly 81
Nagradni sklad							3.187.847,10 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot							76.997.346,38 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami							— €
18 dobitnikov s 5 točkami							26.565,40 €
1.224 dobitnikov s 4 točkami							390,66 €
48.281 dobitnikov s 3 točkami							19,80 €

Superstar

	71
Brez dobitnika s 6 točkami	— €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	— €
Brez dobitnika s 5 točkami	— €
2 dobitnika s 4 točkami	39.066,00 €
264 dobitnikov s 3 točkami	1.980,00 €
3.670 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
23.705 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
50.704 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

KRUT

obvešča člane, da bo zaključno srečanje z nastopom

Moške vokalne skupine Lipa

v petek, 28. maja ob 18. uri v Društveni gostilni v Gabrovcu.

Prijave na sedežu, ul. Cicerone 8/b, tel. 040 360072.

Vljudno vabljeni!

Obvestila

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj vabi do konca šolskega leta na brezplačne lekcije violine. Pridi, igrali bomo v orkestru! Instrument nudi šola. Za informacije pokličite v tajništvo šole na tel. št. 040-418605 vsak dan razen sobote od 9.00 do 17.00.

JUS SLIVNO vabi člane na redni občni zbor, ki bo danes, 26. maja, ob 20.30 pri Rebulovih v Slivnem.

JUS TREBČE vabi člane na redni občni zbor, ki bo danes, 26. maja, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju, v Ljudskem domu v Trebčah.

OBČINE DEVIN NABREŽINA, ZGONIK, REPENTABOR IN ZADRUGA »LALBERO AZZURRO« obveščajo, da bo brezplačna lutodoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Lutodoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Predvidene delavnice: danes, 26. maja »Zemeljske igre«, »Trava, drevesa in otroci«, v petek, 28. maja: »Frfotajamo«, »Zmaji in veternice«. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega ko 8. ure do 13. ure.

SKD VIGRED, COŠ S. Gruden, OŠ Dutovlje in podružnica Tomaj ter razvojno društvo Pliska vabijo na »Kosovelov večer 2010« danes, 26. maja, ob 20. uri pa v Kulturnem domu v Tomaju. Nastopajo: učenci OŠ Dutovlje in podružnice Tomaj, učenci COŠ S. Gruden in otroška pevka, mladinska glasbena in dramska skupina Vigred.

DRAMSKA SKUPINA iz tržaškega predmestja išče moškega člana za novo veselo igro. Klicati med 13. in 15. uro na tel. št. 349-1942928.

SKD PRIMOREC vabi na ogled enodejanke »Nič ni tako kot zgloda« (napisala in zrežirala Tatjana Malalan) v četrtek, 27. maja, ob 20.30 v Ljudski dom v Trebčah. Nastopata Tatjana Malalan in Irene Pahor, članici SKD Tabor.

SKD SLAVEC IN A.C.A.T. (Združenje Klubov Alkoholikov v obravnavi - Trst) vabita na krajevni teritorialni tečaj »Promocija našega zdravja«, ki bo četrtek, 27. maja, s pričetkom ob 20. uri v Kulturnem domu v Ricmanjih. Tečaj bo vodil Stojan Corbatti. Toplo vabljeni!

AŠD SK BRDINA vabi na predstavitev nove kolekcije zimске opreme, ki bo v petek, 28. maja, ob 18.30 na sedežu društva v Mercedolu, Repentabrska ul. 38, na Opčinah. Vabljeni!

OBČINSKA KNJIŽNICA NADE PERTOT iz Nabrežine obvešča cenjene bralce, da bo do petka, 28. maja, delovala samo v jutranjih urah med 9. in 12. uro. Opravičujemo se za nevšečnost.

TABORNIKI RMV sporočajo, da bo predavanje o protipožarni varnosti v soboto, 29. maja, ob 15.00 v zgonski obrtni coni za GG-je in vodstvo.

MLADINSKI KROŽEK PROSEK-KONTOVEL v sodelovanju z VZPI-ANPI vabi v nedeljo, 30. maja, ob 11. uri na spominsko svečanost, ki bo ob 66-letnici nacifašističnega pokola desetih talcev na travniku pri Proseški postaji. Spregovorila bosta Roberto Birs in Dušan Kalc. Sodelovali bodo MoPZ Vasilij Mirk, ŽePZ Prosek-Kontovel in Godbeno društvo Prosek.

OBČINA DOLINA v sodelovanju z domačimi društvi, Zvezo cerkvenih pevskih zborov Trst, Slovenskim planinskim društvom Trst in Župnijsko skupnostjo iz Doline prireja v nedeljo, 30. maja, vsakoletno »Srečanje na Socerbu«. Tradicionalni pohod v spremstvu vodičev SPDT bo štartal pri izvihu »Zgurenc« v Dolini (zbirališče ob 15. uri), krenil po stari romarski poti in se ob 17. uri zaključil v Socerbski jami; sledila bo Sv. Maša, krajši koncert Zveze slovenskih cerkvenih pevskih zborov, priložnostna beseda ter pozdrav županje Občine Dolina.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

vabi na ogled dokumentarnega filma projekta Transmedia Gorica in Regionalnega RTV centra Koper-Capodistria

BORIS PAHOR – TRMASTI SPOMIN

Predvajanje bo potekalo ob prisotnosti protagonista, pisatelja Borisa Pahorja.

Danes, 26. maja ob 20. uri v veliki dvorani Slovenskega stalnega gledališča.

POKAŽI, KAJ ZNAŠ - je naslov večera skritih talentov, ki ga prireja SKD Barkovlje. Vabimo k sodelovanju izključno nepoznane pevce, glasbenike, soliste, recitatorje, glumače, posnemovalce-imitatorje, pesnike, pesalce itd., ki bi se radi, morda prvič, predstavili občinstvu. Podrobnejše informacije in prijave do nedelje, 30. maja, na tel. št. 040-415797 ob uri obedov ali po e-pošti: clara.bevi@alice.it.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi 31. maja in 1. junija zaprti.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM vabi otroke in mladinke/ce (8-15 let) na najboljši cheerleading/cheerdance kamp v okolici »FCC Tabor Alpe Adria«, ki bo potekal od 2. do 5. avgusta, v Piranu v spremstvu društvenih trenerjev in vadiateljev. Kamp bodo vodili ameriški inštruktorji zveze FCC, namenjen pa je začetnikom in nadaljevalcem. Vprašanja in prijave do 2. junija na info@cheerdance-millennium.com ali 349-7597763 Nastja.

DELAVNICA BORILNIH VEŠČIN AŠK Kras vabi vse radovedne na uvodno delavnico kitajskih borilnih veščin, dne 2. junija ob 14.30. Vpis in informacije 328-4253103 (Mitja).

KITAJSKA TELOVADBA AŠK Kras prireja delavnico kitajske telovadbe za zdravje in dobro počutje, ki se bo odvijala v naravi 2. junija s pričetkom ob 9. uri. Vpis in informacije 328-4253103 (Mitja).

KD SLOVAN - PADRIČE vabi svoje člane in vaščane na redni občni zbor, ki bo v petek, 4. junija, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v društvenih prostorih Gozdne zadruga na Padričah.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokaševalcev vina vabi vse člane in prijatelje na večerjo o podelitvi diplom novim pokaševalcem vina. Večerja bo v petek, 4. junija, ob 20.30 v restavraciji v Sesljanu. Prijave in informacije na spletni strani: www.onavit, na tel. št. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

OBČINA DOLINA obvešča, da bo do petka, 4. junija, potekalo v občinskem šolskem uradu (urnik obratovanja z javnostjo: od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure, ob ponedeljkih in sredah tudi popoldne od 15. do 17. ure) vpisovanje v občinski poletni center, ki se bo odvijal na sledeči način: od 21. junija do 2. julija (urnik: 8.00-17.30): športni kamp nogometa/odbojke/košarke pri občinskem športnem centru S. Klabjan v Dolini (za otroke in mladino od 6. do 14. leta starosti); od 5. do 30. julija (urnik: 8.00-17.30): tradicionalni poletni center pri osnovni šoli P. Voranc v Dolini (za otroke od 3. do 11. leta starosti); obrazci za vpis so na razpolago tudi na spletni strani občine www.sandorlgo-dolina.it. Za dodatne informacije se je mogoče obrniti na Urad za šole, na tel. št. 040-8329 240/281 ali po e-pošti na naslov: scuole-solstvo@com-sandorlgo-della-valle-regione.fvg.it.

KRUT obvešča, da je na razpolago še nekaj dodatnih mest za skupinsko počitnikovanje v Šmarjeških toplicah od 6. do 16. junija. Informacije in vpisovanje na sedežu, Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072.

SKD IGO GRUDEN vabi na »Nordijska nedeljska jutra« v nedeljo 6. in v nedeljo 13. junija od 9. do 12. ure. S tehniko nordijske hoje se bomo sprehodili po gozdnih poteh med Prosekom in Nabrežino in uživali ob pogledu na morje. Vabljeni začetniki in že izkušeni pohodniki, seveda v športni opremi. Možna je izposoja palic. Nordijska hoja je primerna za vse starosti. Zbirališče pred društvenim sedežem. Za info in vpis 040-200620 ali 349-6483822 (Milena).

EASY GUITAR glasbeno-likovna delavnica v organizaciji KD Festival Kras in Glasbene Matice, v sodelovanju s SKD

Primorec, bo potekal od 14. do 18. junija (z urnikom 8-14) v Ljudskem domu v Trebčah, v sklopu 12. Mednarodnega Festivala Kras. Igranje na kitaro, spoznavanje angleškega jezika s pomočjo petja, likovno ustvarjanje, igra... Informacije: www.festivalkras.com, info@festivalkras.com, tel.: 347-2576505. Prijave do 7. junija.

ŠC MELANIE KLEIN sklicuje redni občni zbor, ki bo potekal v ponedeljek, 7. junija, ob 16.30 v prvem in ob 17. uri v drugem sklicanju, na sedežu v Ul. Cicerone 8.

ZSKD IN JSKD razpisujeta 6. mednarodni mladinski glasbeni laboratorij Intercampus 2010 namenjen godbenikom od 9. do 20. leta starosti. Letos bo godbeniški laboratorij potekal v Kopru od 11. do 17. julija. Rok prijave zapade 8. junija. Razpisne pogoje in prijavnico dobite na spletni strani www.zskd.org ali pa na uradih ZSKD.

NK KRAS organizira »Nogometni kamp 2010« za deklice in dečke letnikov 1997-2004 od 14. do 19. junija 2010 na nogometnem igrišču v Repnu. Vpis je možen do 9. junija, tel.: 328-9518440 (Maurizio), 328-0350533 (Srečko)

POLETNE DELAVNICE v organizaciji SKD Primorec namenjene otrokom, ki obiskujejo vrtec in prve tri razrede osnovne šole se bodo odvijale v 5-tedenskih izmenah od 28. junija do 30. julija, od 8. do 16. ure v Ljudskem domu v Trebčah. Zaradi omejenega števila mest pokličite čimprej na 347-8386109 (Biserka). V četrtek, 10. junija, bo ob 18. uri v Ljudskem domu v Trebčah informativni sestanek s sprejemanjem definitivnih vpisov.

POLETNI CENTER PIKAPOLONICA v priredbi Šc Melanie Klein in Slovenske prosvete bo potekal od 5. julija do 27. avgusta v prostorih otroškega vrtca A. Čok na Opčinah. Središče je namenjeno otrokom od 3. do 10. leta starosti. Obveščamo, da za termin od 12. do 30. julija smo že dosegli maksimalno število vpisanih otrok. Vpisovanje za preostale tedne je možno po spletu do 12. junija in v uradu, v Ul. Cicerone 8, vsako soboto med 10. in 12. uro do 19. junija. Vse podrobne informacije so na razpolago na spletni strani www.melanieklein.org, tel. 328-4559414.

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj prireja Dan odprtih vrat 14. in 15. junija ob 16.00 do 19.00 na sedežu GM v Ul. Montorsino 2 v Trstu. Na razpolago bodo profesorji vseh instrumentov za pouk oz. za informacije o pouku in raznih dejavnostih šole (otroški pevski zbor, predšolska glasbena vzgoja, balet...). Za informacije pokličite v tajništvo šole na tel. št. 040-418605 vsak dan razen sobote od 9.00 do 17.00.

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj prireja poletno delavnico za komorno igro (za flavtiste, pianiste in violiniste v različnih zasedbah) od 14. do 18. junija Igrajmo skupaj ljudske pesmi in še kaj... Za informacije pokličite v tajništvo šole na tel. št. 040-418605 vsak dan razen sobote od 9.00 do 17.00.

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. KOSOVEL organizira: 1. Poletni center za otroke od 1. do 3. in od 3. do 6. leta starosti, ki bo v prostorih Dijaškega doma od 5. julija do 6. avgusta; 2. Poletni center za otroke od 6. do 12. leta starosti, ki bo v prostorih Dijaškega doma od 14. junija do 30. julija. Zainteresirani si lahko poljubno izberejo teden bivanja v centru; 3. Kolonijo pri morju - Špadiči, ki bo od 24. do 31. julija. Za informacije in vpis se lahko javite v pisarni Doma od 8.30 do 16.30 ob ponedeljku do petka ali tel. 040-573141. Pobuda, izvedena s prispevkom Pokrajine Trst na podlagi Deželnega zakona št. 10/88, ki ureja predvise na področju posegov v korist mladoletnih brez primerne oskrbe.

AŠD SK BRDINA sklicuje redni občni zbor v četrtek, 17. junija, ob 19.30 v

prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v zgornjih prostorih »Dom Brdina« Proseška ul. 109, Opčine.

ŠPORTNO ZDRUŽENJE BOR IN ZSŠD bosta priredila, na Stadionu 1. Maja, poletna športna tedna. Potekala bosta od 23. do 27. avgusta in od 30. avgusta do 3. septembra. Posebna pozornost bo namenjena športnim disciplinam, ki jih društva redno gojijo. To so odbojka, ritmika in košarka. Seveda bo čas za spoznavanje tudi drugih športnih panog in nekaj časa bo odmerjeno zabavi in počitku. Pobuda je namenjena otrokom od 6. do 13. leta starosti. Do 18. junija je obvezen predpis! Vpisovanje: od ponedeljka do petka, od 15. do 18. ure, v uradu SZ BOR na Stadionu 1. Maja. Kontakti in informacije: 040-513777 (ponedeljek - petek 15.00-18.00) ali pa mailu: sport.bor@gmail.com.

OBČINA ZGONIK sporoča družinam z bivališčem v občini Zgonik, ki lahko predložijo prošnjo za ekonomsko podpora pri plačevanju najemnin stanovanj javne ali zasebne lasti, z izjemo subvencioniranih stanovanj, za leto 2009, da je treba prošnjo za dodelitev olajšave predstaviti izključno na samo za to namenjen obrazec, ki je priložen razpisu, in bo na razpolago od 24. maja v Uradu za socialno službo občine Zgonik, Zgonik, 45, uradne ure od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure, samo ob ponedeljkih in sredah od 15. do 17.30 ure. Rok za vložitev prošnje, izpolnjenih v celoti, zapade 24. junija. Za podrobnejše informacije sta na razpolago občinsko tajništvo ali socialna služba (tel. 040-229101 / 229150).

OBČINA ZGONIK sporoča Javnim osebam ali zasebnikom, ki so lastniki nepremičnine, ki se nahaja v Občini Zgonik, v primeru da so dali v najem stanovanje, ki je bilo predtem neoddano, manj premožnim osebam, da lahko prosijo za prispevek kot predvideva zakon v predmetu. V ta namen je treba predstaviti prošnjo izključno na za to namenjen obrazec, ki je priložen razpisu, in bo na razpolago od 24. maja v Uradu za socialno službo občine Zgonik, Zgonik, 45, uradne ure od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure, samo ob ponedeljkih in sredah od 15. do 17.30. Rok za vložitev prošnje izpolnjenih v celoti zapade 24. junija. Za podrobnejše informacije sta na razpolago občinsko tajništvo ali socialna služba (tel. 040-229101 / 229150).

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2010« v otroškem vrtcu M. Štoka na Proseku od 5. do 30. julija, od 8. do 16. ure. Informacije in vpis do 25. junija v jutranjih urah na Skladu Mitja Čuk - Proseška ul. 131, tel. 040-212289.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju s Krožkom Galeb vabi na poletne delavnice »Ustvarjalno v Benečijo: od pravic iz ljudske zakladnice do sodobne umetnosti«, ki bodo od ponedeljka, 23. do sobote 28. avgusta v Gornjem Tarbiju (nekaj kilometrov od Čedadu). Rok prijave zapade 30. junija. Za informacije in prijave pokličite na 040-635626 (ZSKD).

GLASBENA MATICA - šola Marij Kogoj prireja poletno delavnico za otroke od 5. do 11. leta Uvajanje v svet glasbe (petje, igranje, ples,...) od 30. avgusta do 3. septembra. Za informacije pokličite v tajništvo šole na tel. št. 040-418605 vsak dan razen sobote od 9.00 do 17.00.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV razpisuje Mednarodni natečaj poezije »Sledi-Tracce« 2010, namenjen vrednotenju regionalnih, manjšinskih in večinskih jezikov ter spodbujanju sodelovanja med raznimi regionalnimi skupnostmi. Tema natečaja je prosta. Dela morajo dospeti do 31. avgusta 2010. Razpis je na razpolago na spletni strani www.zskd.org ali na uradih ZSKD.

Mali oglasi

NA PROSEKU dajem v najem hišo z dvoriščem in vrtom, primerna za dve osebi. Pokličite na tel. št. 338-9714161.

PRODAM električno pumpo (globina 9m), ročno pumpo za trte, napravo za rezanje vej in kopač - freza (6 konjev). Tel. št. 328-4185964.

PRODAM FIAT PALIO WEEKEND letnik '99, v dobrem stanju, cena 500,00 evrov. Tel. št. 349-7888919.

PRODAM KRAŠKI PORTAL - tel. št. 334-6475337.

PRODAM PROFESIONALNO MOTORNO ŽAGO 58 cc, rezilo dolgo 50 cm, v odličnem stanju in z vsemi pripomočki, ce-

Poslovni oglasi

URADNICA import-export V MOBILNOSTI išče katerokoli zaposlitev. Tel.: 335-8206984

na 200,00 evrov. Poklicati na tel. št. 333 - 2892869 po 18. uri.

SKUTER honda SH150, letnik 2005, črne barve, s prtljažnikom, vetrobranom in pokrivalom za kolena, 1.600 evrov po domeni, prodam. Tel. 347-7830023.

V GABROVCU prodam hišo s komercialnim prostorom za katerokoli dejavnost. Tel. št.: 348-4459266.

V KRIŽU dajem v najem stanovanje z dvoriščem za dve osebi. Tel. št.: 347-1057860.

V NAJEM dajemo stanovanje v Križu, dve spalni sobi, kuhinja, dnevna soba, kopalnica z idromasažo, dvorišče z avtomatskimi vrati. Tel. št. 360-844824 ali 040-220380.

V SEŽANI dajem v najem novejšo stanovanje s parkirnim mestom v garaži. Tel. št.: 328-9699156.

Prispevki

Popravek: V spomin na našo profesorico Ksenijo Levak darujejo Vlasta, Fabio, Tjaša in Goran Ruzzier 30,00 evrov za Sklad Lucchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin.

Udeleženci izleta na Gorenjsko - letnik 1958 darujejo 110,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Lidio Glessi Scerni, ki bi danes praznovala 90. rojstni dan, darujeta Robert in Neva 30,00 evrov za SKD Barkovlje.

V spomin na Antona Savrona darujeta Nerina Žerjal 10,00 evrov in Danica Smotlak 10,00 evrov za Sekcijo VZPI-ANPI Dolina, Mačkolje, Prebened.

V spomin na svakinjo Dori Štranj Slavec daruje Drago Slavec 25,00 evrov za Sekcijo VZPI-ANPI Dolina, Mačkolje, Prebened.

Ob obletnici smrti moža, očeta in nonota Stojana Pertota darujejo Alma, Magda in Sandra z družinami 100,00 evrov za Glasbeno kamberco SKD Barkovlje.

Zapustil nas je

Santino Puntar

Ležal bo v ul. Costalunga v petek, 28. maja od 13.00 do 13.30. Sledil bo pogreb na Kontovelu.

Kontovel, 26. maja 2010

Kraško pogrebno podjetje Lipa

† Mnogo si potrpehla in veliko srce si imela, v mojem objemu si odšla, draga moja mama.

Marija Micali vd. Pisani

Žalostno vest sporočajo

hči Laura z Dušanom, vnuka Kristina in Pavel z družinama, pravnuka Manuel in Noemi.

Pogreb bo jutri, 27. maja ob 13.20 v ulici Costalunga.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Posebna zahvala dr. Renatu Štoklju in hvala vsem tistim, ki bodo na katerikoli način počastili spomin moje drage mame.

Zadnji pozdrav noni pošljete

vnukinji Laura in Barbara z družinama ter nevesta Mariuccia.

FERRARA - V palači dei Diamanti razstava del Fundacije Maeght

Od Braqua mimo Kandinskega do Chagalla

Izbor del velikih predstavnikov 20. stoletja - Razstavo si je mogoče ogledati do 2. junija

Eno od razstavljenih Chagalovih del

Aimé Maeght je bil genialen galerist in založnik, ki je nedvomno odigral zelo pomembno vlogo v zgodovini umetnosti druge polovice preteklega stoletja. Razstava *Od Braqua mimo Kandinskega do Chagalla - Aimé Maeght in njegovi umetniki*, ki so jo priredili v palači dei Diamanti v Ferrari, želi orisati Maeghtovo življenjsko zgodbo in istočasno predstaviti petdeset letno obdobje vrhunskega slikarstva in kiparstva, ki gre od dvajsetih do šestdesetih let prejšnjega stoletja.

Maeght je v začetku svoje kariere tiskal grafike. Med drugo svetovno vojno je moral oditi na fronto. Njegova žena Marguerite, ki je ostala sama doma v Cannesu, je v mozevi trgovini našla nekaj slik, ki naj bi jih mož reproduciral, in se odločila za njihovo prodajo. Med

temi je bila tudi slika slavnega slikarja Bonnard. Ko je avtor za to izvedel, je idejo sprejel z navdušenjem in gospe Marguerite ponudil še nekaj svojih del za prodajo. Ko se je Aimé vrnil s fronte, je z Bonnardom navezal stike, nato pa še z Matissem. Svetovala sta mu, naj odpre galerijo, kar je tudi storil leta 1945 v Parizu. Slednja je v nadaljnjem postala ena izmed najpomembnejših svetovnih galerij. Razstavni prostor, ki je takoj po odprtju postal referenčna točka za že uveljavljene mojstre moderne umetnosti, je bil posvečen tudi predstavljanju najbolj naprednih izraznih raziskav pojavnega obdobja. V obdobju, ko sta se Pariz in New York potegovala za vlogo prestolnice avantgardne umetnosti, se je Aimetova galerija kosala z glavnimi ameriškimi galerijami.

Izmed Bonnardovih del je na ogled tudi zgornja

Postopoma je Aimé navezal stike z večjimi mojstri 20. stoletja in z nekaterimi od njih razvil celo bratske odnose. To povezovanje je s časom spodbudilo tudi eno izmed najbolj izrednih sodelovanj. Leta 1964 je v kraju Saint-Paul de Vence na Azurni obali nastala Fundacija Marguerite in Aimé Maeght. Po nasvetu Bonnarda, Braqua in Legerja sta jo zakonca Maeght ustanovila v spomin na njunega pokojnega drugorojenca. Chagall, Miró, Giacometti in številni drugi umetniki so za ta projekt prispevali svoja dela. Center je bil posvečen medsebojnemu soočanju najrazličnejših vrst jezikov-

nih izražen, in sicer slikarstva, kiparstva, književnosti, glasbe in plesa.

Iz zgoraj omenjene fundacije je v palači dei Diamanti razstavljenih več kot sto eksponatov, med katerimi naletimo na slike, kipe, risbe, grafike, keramike, zgodovinske fotografije in ilustrirane knjižice. Gre za izbor del velikih predstavnikov 20. stoletja, med katerimi so na primer Bonnard, Matisse, Kandinski, Braque, Chagall, Duchamp, Miró, Calder in Giacometti. Kakovost eksponatov je nedvomno zelo visoka, zato je razstava v Ferrari res vredna ogleda. Ogledati so jo je mogoče do 2. junija, in sicer vsak dan od 9. do 19. ure.

Štefan Turk

Legenda big beata bo nastopila v razprodanem Umagu

V Umagu pripravljajo atraktiven petkov večer, na teniškem stadionu Stella Maris bo namreč nastopila legenda elektronske glasbe Fatboy Slim. Organizatorji so se tokrat odločili, da v svojo sredo pokličejo enega izmed pionirjev big beat zvrsti. Norman Cook, boljše poznan s psevdonimom Fatboy Slim, je svojo glasbeno kariero začel že v šolskih klopeh. V Brightonu je v prvih letih osemdeset nastopal z alternativno-rock zasedbo Housemartins, kmalu nato pa se je odločil, da se bo posvetil izključno elektronski glasbi. Proti koncu osemdesetih je tako ustanovil kolektiv glasbenikov Beats International, s katerim je leta 1989 izdal svoj prvi single *Dub Be Good To Me*. V prvi polovici devetdesetih let je Fatboy Slim izdal kar nekaj pesmi v sodelovanju z najrazličnejšimi izvajalci in večkrat uporabljal psevdonim Pizzaman. Leta 1996 je angleški dj končno snemal svoj prvi plošček *Better Living Through Chemistry*, s katerim je zaslovel na svetovni glasbeni sceni. Z dvojico *Chemical Brothers* je pripomogel k »izumu« nove glasbene zvrsti big beat, to je mešanice hip-hop, breakbeat, rock in R&B glasbe. V naslednjih letih je Fatboy Slim ustvaril veliko elektronskih priredb uspešnic znanih bandov, kot so *Cornershop*, *Beastie Boys*, idr. Leta 1998 je izdal svojo morda najboljšo ploščo *You've Come A Long Way, Baby*, na kateri so bile svetovne uspešnice *The Rockafeller Skank*, *Peaise You in Right Here*, *Right Now*. Omembe vreden je nastop na angleški plaži v Brightonu, kjer je leta 2001 nastopil pred štirideset tisočglavo množico, naslednje leto je koncert ponovil, tokrat pa se je pojavilo kar dvestopetdeset tisoč ljudi! Petkov večer je torej izjemna priložnost, da se poklonite pionirju big beat-a, seveda, če ste si pravočasno zagotovili vstopnico ... (R.D.)

NOVA GORICA - 16. sezona ciklusa Glasbe z vrtov Sv. Frančiška

Vrtnica, ki lepo poje

Goriški oktet je nastopil v samostanski cerkvi Gospodovega oznanjenja z žlahtnim repertoarjem sakralne glasbe

Ko se pomlad, pa čeprav deževna, prebujajo, na Goriškem vzcvetijo vrtnice ... Z njimi pa tudi novi programi glasbenih druženj v čudovitih prostorih frančiškanskega samostana na Kostanjevici. Šestnajsta sezona *Glasbe z vrtov sv. Frančiška* v režiji Kulturnega doma Nova Gorica bo ob torkih vse do 22. junija (z izjemo tretjega koncerta, ki bo na sporedu v sredo, 26. maja) goriškemu občinstvu postregla s pisanim cvetoberom mladih obetavnih glasbenikov iz goriškega prostora, iz Slovenije in Italije, ponudila soočanja z njihovim trenutnim poustvarjalnim nabojem in njihovimi plemenitimi željami po muziciranju v različnih komornih zasedbah.

Med sedmimi izbranimi večeri je otvoritveni izzvenel kot poseben poklon letošnjim druženjem: medtem ko bo ostale glasbene dogodke gostila dvorana frančiškanskega samostana, je prvi (11. maja) zaživel v samostanski cerkvi Gospodovega oznanjenja in obiskovalcem ponudil najbolj žlahtne prvine sakralne glasbe. Goriški oktet Vrtnica - v katerem prepevajo Edi Florenin, Robert Ličen (I. tenor), Dušan Sedmak, Kristjan Pregelj (II. tenor), Marko Trošt, Fedor Bernard (bariton), Radovan Ličen in Bogdan Breclj (bas) - je za uvodni koncert pripravil pisan izbor zahtevnih skladb, od zborovskih biservov J. Gallusa, E. Griega in P. I. Čajkovskega do precej bolj sodobnih vokalnih umetnin M. Kogoja, A. Čopija ali V. Miškinisa. Ambiciozno zastavljen repertoar, precej bolj sodoben kot ga sicer izvajajo tovrstni sestavi, zahteva od amaterskega pevskega sestava veliko več kot zgolj prirojen talent za petje in muziciranje, saj zahteva poglobljen študij stilnih posebnosti in dinamičnega senčenja in pevcem ne dopušča spontanega predavanja dražljivi muzikalnosti.

Sestav so od leta 1981 vodili številni umetniški vodje, ki so mu dali neizbrisni pečat visoke umetniške kakovosti. Ta pa se je v zadnjih štirih letih občudujoče dopolnila z bogatimi izkušnjami primorskega rojaka, mednarodno uveljavljenega dirigenta Marka Muniha, ki je goriškim pevcem vtilil svoj prepoznavni prefinjen in poglobljen odnos do vokalnih umetnin. Sestav, ki trenutno nastopa v pomlajeni zasedbi (nova člana sta Marko Trošt in Kristjan Pregelj) je prijetno presenetil tako z izbranimi, lepimi glasovi kot občutljivim in doživetim podajanjem. Pri domišljenih interpretacijah so pevci tudi maksimalno izkoristili dobro akustiko cerkvenega prostora in skladbe Gallusa (*In nomine Jesu, Praeparate corda vestra*), E. Griega (*Ave maris stella*), S. S. Mokranjca (*Njest svjat*), P. I. Čajkovskega (*Otče*

naš), A. Fateyeva (*Blažen muž*), A. Čopija (*Totus tuus*), M. Kogoja (*Ave maris stella*), L. Bernsteina (*Almigty Father*), F. Poulencja (*Quatre petites prieres de St. Francis d'Assise*), V. Miškinisa (*Ave Regina coelorum, Cantate Domina*) in dve črnski duhovni v priredbi M. Bartolomeja (*Steal away, Evr'y time I feel the spirit*) so zazvenele v privlačni zvočni barvitosti. Goriški oktet Vrtnica bo prihodnje leto praznoval trideseto obletnico svojega delovanja. Program, ki so ga pevci zgledno, suvereno in glasovno čisto predstavili na uvodnem večeru letošnjega cikla *Glasbe z vrtov svetega Frančiška* želijo ob svojem jubileju tudi posneti v studiu in tako pripraviti novo, že tretjo zgoščenko.

Tatjana Gregorič

MLADIKA - Nova knjiga Johna Earla

Vojni spomini zbrani Od Nila do Donave

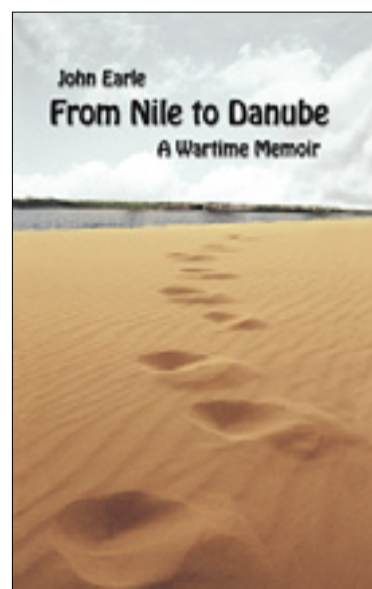

JOHN EARL

Pri založbi Mladika je te dni izšla nova knjiga uglednega angleškega časnikarja Johna Earla, ki od leta 1986 živi v Trstu in je dejavno vključen v tukajšnje italijansko in slovensko javno življenje. Izšla je v angleščini pod naslovom *From Nile to Danube, A Wartime Memoir* (*Od Nila do Donave, Spomini iz vojnega časa*).

Gre za spomine, ki so osredotočeni na čas, ki ga je danes 89-letni Earle prebil kot angleški vojak prej v severni Afriki, potem pa v južni Jugoslaviji. Najprej se je namreč v okviru 8. armade boril v Libiji in Egiptu, kjer je bil v bitki pri El Alameinu tudi ranjen, pozneje pa ga je Uprava za posebne operacije SOE iz Kaira (torej z Nila) poslala z angleško misijo k partizanom v Srbijo (posebno pozornost naj bi namenil plovbi po Donavi), Črno goro in Bosno.

Earle pa je v knjigo vključil tudi nekaj družinskih utrinkov (z uvodno sliko jo je posvetil materi) in pa podatkov o obdobju, ki ga je takoj po koncu vojne prebil v Devinu kot obveščeval-

ni oficir v štabu britanskega XI-II. korpusa. Omenja tudi ponovni krajsi vpoklic v Posebno komisijo za begunce v Italiji in Avstriji leta 1947.

Lepo oblikovano, 247 strani debelo knjigo sta za tisk pripravila avtorjev sin Lawrence Earle in pa oblikovalec pri Mladiki Danilo Pahor. Natisnila jo je Grafika Goriziana.

John Earle, ki je pred leti izdal zelo odmevno knjigo o primorskih padalcih in britanskih misijah na Primorskem Cena domoljubja (slovenski prevod je izšel lani pri Mladiki), medtem že končuje novo delo v angleščini, splet krajših zgodb, vtisov in zgodovinskih skic o Trstu, njegovih ljudeh in njegovem zaledju.

NAŠ INTERVJU - Pogovor s predsednikom Zveze slovenskih kulturnih društev Marinom Marsičem ob občnem zboru

Marsič: S krizo smo se spopadli že lani, a delovanje smo še okrepili

Zveza slovenskih kulturnih društev je na včerajšnjem 44. rednem občnem zboru (o njem bomo še poročali) ob 65-letnici delovanja na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti na sedežu SKRD Jezero v Doberdobi predstavila obračun sezone in načrte za bodočnost. Osrednje poročilo je imel Marino Marsič, ki ima pred seboj še zadnje leto mandata kot predsednik ZSKD. Zato je že čas, da oceni opravljeno delo v obdobju posodabljanja in velikih sprememb v samem konceptu amaterskega udejstvovanja Zveze.

»S svojim delom in delom upravnega odbora sem zelo zadovoljen, vendar bi morale na to vprašanje praviloma odgovoriti članice. Lahko trdim, da si v danih okoliščinah na Zvezi maksimalno prizadevamo, da bi zadovoljili vse potrebe članstva. Kljub temu, da je bilo veliko narejena, imam vtis, da so v zadnjih letih davčno-administrativni aspekti našega delovanja Zvezi odvzeli vlogo kovnice kulturnega ustvarjanja in kulturnega spodbujalca. V tem smislu sem mnenja, da bomo morali v prihodnosti skupaj s članicami razmisliti o notranji reorganizaciji Zveze,« je začel pogovor za Primorski dnevnik.

Ob prvih znakih krize je Zveza slovenskih kulturnih društev ubrala precej radikalno varčevalno politiko. Kako se je obrestovala?

V splošni finančni stiski, ki jo doživljajo skoraj vse slovenske organizacije in ustanove, moram povedati, da smo v vodstvu Zveze že pred dobrim letom začeli s varčevalnimi ukrepi, saj nam je bilo jasno, da si ne smemo privoščiti primanjkljaja v bilanci. Dopis, ki smo ga že lani prejeli od predsednika SKGZ Rudija Pavšiča, nam je samo še potrdil, da glede financiranja naših dejavnosti nimamo nikakršnega zagotovila za prihodnost. Delovanja kljub temu nismo zreducirali, kvečjemu smo dodali nekaj nizko proračunskih projektov s pomembno vsebino in dodano vrednostjo. V vodstvu smo se odpovedali vsakršnim povračilom stroškov, tako da vse delamo na povsem prostovoljni ravni. Učinkovitost in uspešnost našega dela zaradi tega nista trpela, večkrat so nas zato naši partnerji pohvalili. Naj tudi povem, da v

Marino Marsič ima pred seboj še eno leto na čelu Zveze slovenskih kulturnih društev

KROMA

primerjavi z lanskim letom nismo znižali prispevkov društvom.

So društva razumela in sprejela vaše odločitve ali so se oddaljila od Zveze? Kakšen je sploh odnos društev do ZSKD?

Velika večina društev se trenutnega kritičnega stanja zaveda in sledi našim navodilom in opozorilom. Včasih pa ni dovolj jasno, da si v danih razmerah ne smemo privoščiti površnega upravljanja. Danes so kulturna društva skoraj povsem podobna komercialnim podjetjem in so podvržena strogim zakonskim predpisom in pravilom. Tako predsedniki kot tudi člani upravnih odborov društev se morajo zavedati, da nosijo veliko odgovornost, saj morajo med drugim skrbeti, da so vsi obvezni dokumenti vedno urejeni in ažurirani. Morebitnih primanjkljajev ne more nihče kriti, zato je tudi pri finančnem načrtovanju dejavnosti potrebna pozornost. To velja tudi za Zvezo. Na splošno je večina naših društev stalno prisotna v skupnem kulturnem dogajanju, nekatera pa delujejo bolj v svojih okvirih. Članice so vedno pripravljene na vključevanje in skupne prireditve, skupaj izvajamo pevske in glasbene revije, projekte za mlade ipd. Te

članice običajno čutijo tudi večjo pripadnost zvezi in sprejemajo tudi njeno podporo pri kakovostni kulturni rasti, poleg finančnih podpor. Želim si še več takega sodelovanja.

Verjetno obstajajo vsebinske in strukturne razlike od pokrajine do pokrajine, ki jih morate upoštevati in ovrednotiti z različnimi pristopi pokrajinskih sedežev.

ZSKD je organizacija deželne razsežnosti in kot taka mora ohranjati svojo integriteto. Pri svojem delovanju pa moramo nujno upoštevati pokrajinske značilnosti članstva, saj so po številni prisotnosti, obsegu in vrsti delovanja zelo različne. Spoštovati moramo te specifičnosti in uvesti neke vrste kulturni federalizem.

V Trstu potrebujemo večjo prisotnost in vidljivost v samem mestnem središču. Zato smo ob letošnjem svetovnem dnevu poezije v sodelovanju s številnimi organizacijami, tudi italijanskimi, v tržaškem Ljudskem vrtu priredili branje Kosovelovih pesmi ob njegovem kipu. Pred kratkim smo prav tako v širokem partnerstvu priredili simpozij in razstavo o Tini Modotti in Ivanu Regentu. S takim de-

lom gre nedvomno nadaljevati, saj so to dogodki, ki privabljajo večinsko občinstvo, ki ima priložnost spoznati naše delo, za našo skupnost pa pomenijo tudi potrjevanje zgodovinske in trenutne prisotnosti.

Na Goriškem je problem drugačen. Mestno jedro je bogato s prireditvami in kulturnimi dogodki, z novim pristopom pa se v zadnjem obdobju poživlja in krepi dogajanje po društvi, čezmejno sodelovanje ter ponudba za mlajšo populacijo.

Slovinci v videmski pokrajini so zaradi geografske razdrobljenosti prikrajšani za stalne stike in skupno nastopanje med društvi. Kljub temu si na nivoju Zveze stalno prizadevamo za uresničevanje skupnih deželnih iniciativ. Delovanje Slovencev v videmski pokrajini kaže na velik kulturni potencial, s katerim razpolagamo. Velika pridobitev je Inštitut za slovensko kulturo, ki bo v prihodnosti moral prevzeti povezovalno vlogo v naši skupnosti.

Je ZSKD s svojim delovanjem reprezentančna oz. prepoznavna tudi izven lokalnega okolja?

S čezmejnim povezovanjem in sodelovanjem Zveza in njene članice pridobivajo na prepoznavnosti in vidljivosti in s tem utrjujejo svojo družbeno vlogo. Žal ugotavljamo, da se po padcu meje stalno in sistematično sodelovanje še ni vzpostavilo, stiki so zato še vedno občasni. Izhajajo iz dodane vrednosti, ki jo čezmejno sodelovanje lahko prinaša, si ZSKD prizadeva spodbujati sodelovanje preko projektov, ki pospešujejo razpoznavnost med različnimi organizacijami in združenji tudi v širši javni sferi. Trenutno ugotavljamo, da je čezmejni impulz močnejši na Goriškem in Videmskem. Da bi okrepili sodelovanje s sorodnimi organizacijami in društvi v Sloveniji, smo letos zasnovali mednarodni natečaj poezije z naslovom Sledi, ki je k sodelovanju privabil ugledne institucije in imel zelo dober odziv pri ciljni publiku. Na področju odnosov z italijanskimi kulturnimi organizacijami beležimo rahel napredek spriči nekaterih večjih projektov, ki smo jih izpeljali v zadnjih letih. ZSKD si prizadeva za krepitev odnosov med različnimi jezikovnimi skupnostmi na vseh področjih ljubiteljske kul-

ture. Na nivoju Zveze in v sodelovanju s članicami smo organizirali več kakovostnih kulturnih iniciativ v vseh treh pokrajinah, ki so se kljub omejenim finančnim zmogljivostim odlikovale po drugačnem, kakovostnejšem pristopu in svežini idej.

V kakšni meri so mladi prisotni s svojimi idejami v naših društvih?

Veliko energije usmerjamo v vključevanje mladih v naša društva. To skušamo realizirati predvsem z organizacijo seminarjev in izobraževalnih tečajev ter s spodbujanjem udeležbe naših članov pri raznih izobraževalnih projektih na vseh področjih kulturnega delovanja. Že več let si na različne načine prizadevamo odkrivati mlade talente na zborovskem, godbeniškem, gledališkem in drugih področjih, da bi jim omogočili pevovodsko, dirigentsko ali mentorsko izobraževanje. Naj omenim pomembno delo, ki ga opravljamo na področju vzgoje mladih v okviru državne prostovoljne civilne službe, v okviru katere se pripravljajo in izpopolnjujejo za bodoče delovno razmerje. Pri promociji mladinskega prostovoljstva, ki je v tem primeru tudi honorirano, je v bodoče pričakovati večje sodelovanje društev, ki bi lahko v svojih krogih spodbujale mlade in evidentirale možne kandidate.

Kateri so ključni načrti, ki bodo zaznamovali bodočnost ZSKD?

Tako kot druge slovenske organizacije v Italiji, je tudi ZSKD danes pred zahtevnim obdobjem, ki ga zaznamuje negotovost. Prav te okoliščine nas silijo v sodelovanje, povezovanje, združevanje in sinergične pristope na vseh nivojih. Pri vsem tem sta nujno potrebna kakovosten pristop in dolgoročno načrtovanje. V današnjem času potrebujemo tudi veliko ustvarjalnosti in iznajdljivosti pri zagotavljanju materialne osnove za neprofitno kulturno delovanje. ZSKD kot najbolj množična članica SKGZ podpira njena prizadevanja v iskanju sinergije v naši skupnosti, brez katerih se nam pišejo slabi časi. Tako kot pri nogometu in drugih skupinskih športnih panogah je danes nujno potrebna skupinska igra, kjer so določeni individualizmi lahko zelo škodljivi.

Rossana Paliaga

POGOVOR O NOVI KNJIGI SLOVENSKE NOVINARKE - V času krize je mafijski denar edina gotovina v obtoku

Oblast brez obraza Mojce Širok

Mojca Širok je znan obraz slovenskega novinarstva. V zadnjih petnajstih letih je spremljala dogajanje v Italiji, najprej za Radio Študent, nato za Mladino, danes pa za nacionalno RTV. Svoje poznavanje italijanske realnosti je zbrala v dveh knjigah, ki sta izšli pred kratkim. V prvi, z naslovom Zadnji rimski cesar, je avtorica analizirala vzpon Silvia Berlusconija, v najnovejši pa slovenskim bralcem predstavlja kriminalne organizacije italijanskega juga, za katere pravi, da so »najbolj dobičkonosno italijansko podjetje«.

Pred slabim mesecem ste v Trstu predstavili svojo prvo knjigo, pri Mladinski knjigi pa je izšlo že vaše drugo delo. Ponovno ste se lotili realnosti, ki jo tuji bralec dojema kot del nekakšne italijanske folklorne. Najprej ste se lotili Berlusconija, zdaj pa je na vrsti mafija. Kako lahko opišemo tako kompleksen družbeni pojav, ne da bi zašli v cenene navezave na »priljubljenega« Botra?

To lahko storimo samo z navajanjem podatkov in z obrazložitvijo zgodovinskega ter družbenega okvira. Oblast brez obraza je izrazito novinarsko-reportažno delo. Moj glavni namen je bil, da pri slovenskemu bralcu razbijem kliše o mafiji, zaradi česar ne uporabljam splošnih pojmov kot so hobotnica, rak, bolezen itd., ampak operiram s tožilskimi in policijskimi preiskavami, zapisniki in pričevanji, ki pojasnjujejo sestavo in način delovanja štirih tradicionalnih mafij z juga Italije.

Mafija je globoko zasidrana v družbeno tkivo južne Italije. Tam ima svojo bazo, že zdavnaj pa se je razširila tudi po celi državi in izven italijanskih meja. Ali sploh obstaja učinkovit način boja proti njej?

Res je, da je v zadnjih 20 letih civilno-družbeni odpor postal močnejši in da ima Italija nedvomno naj-

boljšo protimafijsko zakonodajo v Evropi, vendar to ni dovolj. Predstavniki države in civilne družbe v knjigi ponavljajo, da so policijska in tožilska represija, preiskave, družbeni angažma in zakonodaja sicer zelo pomembni, vendar ne zadostujejo. Bistvena je politična volja, kajti če je ni, nobeden od ostalih elementov ne funkcionira. Naval družbenega ogorčenja in izrazita reakcija države se običajno zgodita ob velikih mafijskih atentatih – v teh primerih je italijanska država že pokazala, da zmore poraziti kriminalne organizacije. Ta zavzetost pa ni bila nikoli trajna, sama pravim, da je kot kraška reka, ki ponikne in se znova pojavi.

Je ta politična volja sploh odvisna od vladojoče koalicije?

Mafija nima barve, povezuje se s komerkoli, ki ima oblast, kajti zanima jo le denar. Vlada premiera Berlusconija je veliko storila na področju represije, po drugi strani pa ima na finančnem ministrstvu državnega podsekretarja Cosentina, za katerega so neapeljski tožilci zahtevali zapor, vendar ta ni odstopil, še celo parlament je zavrnil tožilsko zahtevo. Iz tega lahko razumemo, kakšen je v tem trenutku odnos države do boja proti mafiji. Na eni strani obstaja brezpogojna represija, na drugi pa ni politične volje.

Kako je potekalo zbiranje informacij, ki ste jih objavili v knjigi?

V knjigi povzemam pogovore, ki sem jih v sklopu svojega novinarskega dela v zadnjih 15 letih opravila s približno 150 ljudmi, ki se ukvarjajo z bojem proti mafiji. Od nekdanj so me zanimali ljudje, ki živijo v tem mafijskem jarmu in sprva je bilo to zame težko doumljivo, da ne govorim o Argentini, Mehiki ali Burundiju, temveč o Italiji, ki je ena izmed sedmih industrijskih velesil na svetu. Je močna, demokratična, razvita država, ena od ustanovnih članic Evropske uni-

Mojca Širok

je, ki zaradi prisotnosti tako močne kriminalne organizacije na svojem jugu praktično nima oblasti.

V knjigo niste vključili pogovorov s skencami ...

Teh nisem nikoli iskala. Niso me zanimale zgodbe ljudi, ki iščejo moč in denar, zanimalo me je, kakšno pustošenje pušča mafija za seboj, kakšna je družba, ki to dovoli, kakšni so njeni ljudje. Za italijanskega bralca ta knjiga ne prinaša nič novega, slovenskemu pa sem poskusila razložiti, da ljudje ne sodelujejo z ma-

fijo zaradi želje, pač pa zaradi potrebe in predvsem tam, kjer države dejansko ni.

Ste imeli težave pri iskanju informatorjev?

Ne. Ljudi ni več strah, t. i. omerťa ne obstaja več. Tisti, ki se borijo proti mafiji, nimajo težav spregovoriti. Sama Savianova knjiga je dokaz, da je medijsko pokritje tega fenomena zelo uspešno orožje v protimafijski vojni.

Ste tudi vi videli stvari, o katerih piše Savianova v svoji Gomorri?

Seveda. Gomorra – in avtor to tudi jasno pove – ne prinaša nič novega, saj temelji na policijskih preiskavah. On je resnična dejstva enostavno opisal na literaren način. Prvi pa je razkril delovanje članov camorre na področju Caserte in Neaplja, ki so zdaj dejansko močnejši od sicilijanske cose nostre. Prej camorre nismo poznali. Obstajali so samo Totò Riina, Bernardo Provenzano, sicilijanske mafijske družine, ki so se izpostavile z napadi na tožilce in tako izzvale reakcijo v državi.

Se torej mafija spreminja?

Da, gre za tvorbo, ki se prilagajajo, saj so v nenehnem iskanju možnosti za zaslužek. Pomislimo na to, kako so se med dvema svetovnima vojnama mafiji odselili v Ameriko. Tam ni bilo ruralnega okolja, kjer bi lahko izvajali svoje dotedanje dejavnosti: v ZDA so naleteli na urbano okolje in takoj našli nove posle. Kmalu so obvladovali trgovino z mamilami, prostitucijo in kasneje še zlato jama prohibicije.

Mar to pomeni, da se bodo mafijske združbe ohranile?

Nedvomno. Na moči bodo izgubile šele takrat, ko bodo ljudje razumeli, da so lahko na svoji zemlji svobodni in ne sužnji.

Mitja Tretjak

SOVODNJE - V juniju podpis pogodbe za pripravo načrta karakterizacije

Začetek sanacije Malnišča napovedan za jesen

Ob koncu leta tudi obnova kanalizacijskega sistema, ki jo bo izvedla družba Irisacqua

Sovodnjska občinska uprava računa, da se bo sanacijski poseg na odlagališču na Malnišču začel jeseni. Postopek za izvedbo analiz in študije, ki bodo omogočile začetek konkretnega odstranjevanja odpadnega materiala, se namreč po besedah županje Alenke Florenin uspešno nadaljuje: po javni dražbi za izbiro izvajalca karakterizacije odlagališča, na kateri je marca zmagalo podjetje Geodesia, in proceduri za dokončno dodelitev posega, bosta 7. junija občina in videmsko podjetje podpisala pogodbo. Izvedenci, je povedala Floreninova, bodo od podpisa imeli na voljo trideset dni, da preučijo značilnosti odlagališča in oddajo študijo občini, ki bo nato objavila razpis za izbiro izvajalca del.

»Če se bo postopek nadaljeval brez zapletov, bomo na začetku avgusta ugotovili, katere so značilnosti materiala, ki je nakopičeno na Malnišču. Izvedba analiz je pogoj, da lahko načrtujemo nadaljnje korake. Vedeti je namreč treba, kam in kako je mogoče industrijske odpadke odpeljati,« je povedala sovodnjska županja in nadaljevala: »Na tej podlagi bomo razpisali javno dražbo za izbiro izvajalca del. Računamo, da bomo s sanacijo oz. odvažanjem lahko začeli oktobra.«

Denar, s katerim razpolaga sovodnjska občina - 499.000 evri -, pa bo zadostoval le za odvoz dela odpadnega materiala na Malnišču. Občina je zato že večkrat opozorila deželno Furlanijo-Juljsko krajino oz. pristojnega odbornika Elia De Anno na potrebo po dodatnem prispevku. Po izračunih, ki so jih naredili pred leti, bi celotna sanacija morala znašati najmanj dva milijona evrov. »Jasnejšo sliko o tem, koliko denarja še potrebujemo, pa bomo imeli po izvedbi karakterizacije,« je povedala Alenka Florenin, ki upa, da bo dežela v kratkem priskrbela dodatno vsoto za sanacijo odlagališča.

Proti koncu tekočega leta pa se bodo na območju sovodnjske občine začela tudi dela za izgradnjo in obnovo kanalizacijskega omrežja, ki jih načrtuje družba Irisacqua. O projektu, ki je bil sovodnjskim občanom že predstavljen sredi maja, sta se v ponedeljek direktor Irisacqua Paolo Lanari in inženir Igor Bortolotti pogovarjala s Floreninovo in

Odlagališče na Malnišču

BUMBACA

podžupanom Slavkom Tomsicem. »Irisacqua že razpolaga s 4.700.000 evri, s katerimi bo uredila greznično mrežo v ravninskem delu občine, in sicer v Sovodnjah, Rupi, Gabrjah in na Peči. Greznične vode se bodo stekale v cev, ki bo tekla od obrtne cone pri letališču proti Vipavi in skozi Sovodnje do goriške čistilne naprave. Posodobljene bodo tudi obstoječe čistilne naprave v Rupi, na Peči in v Gabrjah,« je povedala Floreninova in dodala, da bo družba glede na razpoložljivost finančnih sredstev vzporedno z urejanjem kanalizacije nadomestila tu-

di nekatere dotrajane vodovodne cevi. O poteku del se bo družba dogovarjala tudi z občinsko upravo, saj bo treba obnovo kanalizacije usklajevati z deli za širitev hitre ceste Vileš-Gorica.

»Kar se pa tiče kraškega dela naše občine oz. Vrha, je Lanari povedal, da zaenkrat še ne razpolagajo s sredstvi za uresničitev grezničnega omrežja. Družbo Irisacqua smo opozorili tudi na potrebo po prilagoditvi vodovoda na Vrhu, saj se predvsem v sušnih obdobjih poraja problem dobave vode,« je zaključila županja Alenka Florenin. (Ale)

GORICA Travnik s parkirišči

Odprtje ceste 21. junija

Do odprija cestnega odseka med Ulico Mamelini in sedežem goriške nadškofije bo na Travniku mogoče parkirati. Vozniki, ki se pripeljejo iz Ulice Roma proti Ulici Carducci, bodo lahko že danes parkirali nasproti palače zavoda INPS in cerkve sv. Ignacija na desni strani cestišča. Na približno desetih parkirnih mestih bo dovoljeno enourno parkiranje, so sporočili z občine. Župan Ettore Romoli je še napovedal, da bodo odsek ceste med križiščem z Ulico Mamelini in nadškofijo odprli prometu predvidoma 21. junija.

Obvezno cepljenje psov

Občina Tržič in oddelek za veterino goriškega zdravstvenega podjetja bosta junija v Tržiču priredila akcijo cepljenja psov, ki je po novembrski odredbi italijanskega ministrstva za zdravstvo obvezno za vse pse, starejše od treh mesecev. V ambulantni v Ulici Vecellio bodo pse cepili prvega, 8., 15., 22. in 29. junija med 15. uro in 16.30. Cepljenje vsakega psa stane 10 evrov.

Kolo in skuter trčila

Včeraj zjutraj je v Ulici Kugy v Gorici prišlo do prometne nesreče, v kateri sta bila lažje poškodovana kolesar in skuterist. Kolesar in skuterist, ki sta trčila sredi cestišča, nista utrpela hudih poškodb, rešilna služba 118 pa ju je kljub temu odpeljala na pregled v oddelek za prvo pomoč goriške bolnišnice. Do nesreče je prišlo okrog 9.30, vzroka in podatkov o vpletenih osebah pa goriški karabinjerji včeraj niso posredovali. Na kraju je bila tudi patrolja goriške prometne policije, ki je usmerjala promet.

GORICA - Davek ICI

S pisma in položnice »izginile« strešice

S položnice za plačilo davka ICI in priložena pisma so »izginile« strešice. Pomanjkanje diakritičnih znakov v svojem primku je pred nedavnim ob prejemu pisma, s katerim ga je goriški občinski davčni urad vabil k plačilu davka na nepremičnine, opazil predsednik goriške sekcije VZPI-ANPI Mirko Primožič, ki meni, da je tovrstno ravnanje s slovenskimi imeni nesprejemljivo.

»Z razliko od prejšnjih let so v letošnjem spremnem pismu za plačilo davka ICI "pozabili na šumnike". Na pismu je naslov ustanove iz Padove, kar verjetno pomeni, da pisma niso tiskali na goriški občini, ne glede na to pa je pačenje imena nepravilno. To ni prvi primer kršenja pravic Slovencev v Gorici,« meni Primožič in nadaljuje: »Na goriško občino sem se pritožil že lani, ko sta bila ime in priimek na pismu za plačilo davka ICI pravilno napisana, na položnici pa brez šumnikov. Občinski uslužbenci so mi znali povedati le, da je bila položnica tiskana drugje. Vsekakor je bil odnos, ki ga ta občinska uprava ima do slovenščine, razviden tudi v drugih primerih, kot je bil prevod napisov na avtomatih za plačilo parkirnine.«

Primožič je spomnil tudi na vprašanje elektronskih osebnih izkaznic. »Sprva je matični urad izdajal dvojezične elektronske dokumente s strešicami, nato pa nič več,« je povedal Primožič. Problem šumnikov, na katerega sta svojčas opozorila tudi občinska svetnika Marko Marinčič in Aleš Waltritsch, je leta 2008 nastal zaradi tehničnega zapleta (nakupa novega računalniškega programa), danes pa se sploh ne postavlja, saj občina že ob 12. novembra lani ne izdaja več elektronskih izkaznic. Najprej je bila vzrok za prekinitve izdajanja tehnična okvara na računalniški povezavi med goriško občino in rimskim notranjim ministrstvom, nato pa pošiljka plastičnih kartic, ki niso primerne za tiskanje, saj so bile nizke kakovosti in so se kmalu po tiskanju pokvarile. »Pred poldrugim mesecem so mi končno sporočili, da bomo dobili novo pošiljko kartic. Zgleda pa, da je na povezavi z Rimom spet prišlo do tehničnih težav, zaradi katerih bi postopek za izdajo vsake elektronske izkaznice trajal okrog 45 minut. Dokler ne bo problem rešen, bomo izdajali le papirnate izkaznice,« je povedal odbornik Sergio Cosma. (Ale)

GRADEŽ - Nezakonita zasedba javnih površin

Sedmim gostincem zasegli verande pred lokali

V Gradežu, na Trgu Duca D'Aosta v mestnem središču, ki je namenjeno izključno pešcem, so na ukaz goriškega sodišča karabinjerji zasegli včeraj zunanje verande sedmih gostinskih lokalov, ki so po oceni sodišča nezakonito zasedli javno površino in gradili brez dovoljenja.

Vzdolž ulice za gradeško ribjo tržnico, koder običajno steka tok letoviščarjev, so gostinci namreč postavili prave verande, zavarovane na vseh straneh, pa čeprav jim je bilo dovoljeno, da namestijo premične inčasne strukture z mizicami in stoli za goste, ki se držujejo na prostem. Niso zalegli niti večkratni sodni ukazi, naj verande odstranijo. Ker so gostinci vztrajali pri svojem in ignorirali vsako prepoved, so nazadnje stopili v akcijo karabinjerji gradeške postaje. Na ukaz sodišča so včeraj dopoldne prišli na kraj ter odredili zaplenbo verand vseh sedmih gostinskih lokalov. Njihovi lastniki se bodo morali sedaj zagovarjati zaradi suma nezakonite zasedbe javnih površin in nezakonite gradnje, saj so verande pravi podaljški lokalov. Gostinci pa so že izjavili, da bo takšen ukrep ogrozil preživetje lokalov in delovnih mest.

Po zaplenbi verand je bilo pred lokali napeto

ALTRAN

Mašenje lukenj na zidovih Trgovskega doma

BUMBACA

Trgovski dom nerešen problem

Po nekajdnevem premoru so se včeraj nadaljevala nujna dela na zunanjsčini Trgovskega doma, na Verdijevem korzu v Gorici. Lotili so se jih sicer že na začetku minulega tedna, zato da so lahko pred začetkom festivala èStoria odstranili s pločnika in s ceste varnostne pregrade. Prizorišče festivala je bilo namreč v bližnjem ljudskem vrto in na ulici. Delavca sta včeraj obdelala z malto in prebarvala stene zla-

sti tam, kjer so zavarovali omet, zato da bi preprečili nevarnost rušenja.

»Problem Trgovskega doma tako še ni rešen,« opozarja župan Ettore Romoli, saj bi stavba krvavo potrebovala temeljito obnovo zunanjsčine: »Uprava državne posesti sicer napoveduje, da bi jo lahko vključila v triletni plan del, vendar videli smo zanesljivost napovedi, potem ko smo morali pet mesecev čakati na zavarovanje ometa. To, kar so sedaj izvedli, je bilo le mašenje lukenj, problem pa se bo spet pojavil, če bo omet znova popustil.«

GORICA - Šolsko leto se nagiba h koncu, a noben konec ni podoben prejšnjemu

Ocenjevanje dijakov zahtevnejše, nova merila za pripustitev k maturi

Državni izpit se bo začel 22. junija - Ravnateljica: »Veliko vlagamo v obšolske dejavnosti in dosegamo izjemne rezultate«

Šolsko leto se nagiba h koncu, kot pa se za italijansko šolstvo spodobi, noben konec ni podoben prejšnjemu, kar nalaga šolam nove skrbi in dolžnosti. To velja za državni izpit oziroma maturo, ki čaka tudi dijake zadnjih razredov slovenskih višjih srednjih šol v Gorici.

Predmetniki za maturo so znani, komisije pa bodo znane v kratkem. »Prvič letos bodo k izpitu pripušteni le dijaki z vsemi pozitivnimi ocenami, vključno z vedenjem,« pravi ravnateljica obeh slovenskih višješolskih polov, Mihaela Piriš, in pojasnjuje: »To pomeni, da bo proces ocenjevanja še bolj zahteven, saj odpadejo vsi avtomatizmi. Postavlja se vprašanje dijakov, ki so na nekaterih področjih šibkih, zaradi česar pa še ne zaslužijo, da ne bi bili pripušteni k maturi. Treba bo zato še pozorneje obravnavati vsakega dijaka pri določanju končne ocene, upoštevati bo treba vso šolsko pot, njegov razvoj in sposobnosti. To seveda ne pomeni, da se bodo ocene višale, zato da bo lahko prišel na izpit, saj bi tako odpirali vprašanje, koliko zares veljajo ocene in kaj dejansko povedo o stopnji dijakove izobrazbe.« Nova ministrska določila, ki nikakor ne bodo olajšala že itak zahtevnega dela, spreminjajo dosedanja prakso. Do pred dvema letoma so bili pripušteni k izpitu tudi dijaki z nekaterimi negativnimi ocenami, a je bilo treba to primerno utemeljiti. Lani so jih pripuščali na podlagi povprečja ocen, z letošnjim letom pa se bodo dokopali do mature le z vsemi pozitivnimi ocenami.

Ocenjevalne seje bodo potekale takoj po zaključku pouka. Komisija, ki jo bodo sestavljali trije zunanji in trije notranji člani, zunanji pa bo tudi njen predsednik, se bo sestala 21. junija. Dan kasneje, 22. junija, se bodo maturantje spopadli s prvo pisno nalogo, iz slovenskega jezika, 23. junija bo sledila druga pisna naloga iz specifičnega predmeta, ki se razlikuje po učnih smereh. Dijaki bodo imeli 24. junija premor, nakar bo 25. junija na vrsti še tretja, večpredmetna naloga, ki jo bo komisija sestavila na podlagi čez leto predelanih vsebin. S ponedeljkom, 28. junija, se bo začel še ustni del izpita.

Za dijake nižjih razredov bo veljala dosedanja praksa, kar pomeni, da izdelajo ali ne izdelajo; za tiste, ki imajo sicer vrzeli, a lahko znanje nadoknadijo, se ocenjevanje odloži na jesenski rok. Vrzeli bodo odpravili s podpornim poukom, ki ga bodo na šoli zagotovili na začetku julija, in pa s samostojnim delom med poletnimi meseci. Ob koncu avgusta bo zanje preverjanje, na podlagi katerega jih bodo ocenili.

Pirišova posebej izpostavlja obšolske rezultate slovenskih višješolcev iz Gorice, na primer prvo in drugo mesto na državnih lestvicah na tekmovanju v znanju angleškega jezika in štirinajsto mesto licejskih šahistov ravno tako v vsedržavni konkurenci. »Veliko vlagamo v obšolske dejavnosti. Glede na to, da v primerjavi z italijanskimi šolami nimamo veliko dijakov, so dosežki naših višješolcev še bolj pomembni in izjemni,« zaključuje ravnateljica. (ide)

GORICA - Ravnateljice slovenskih šol o zakonskem predlogu

Nesprejemljivo spodbujati turizem s krčenjem pouka

ELIZABETA KOVIC
BUMBACA

SONJA KLANJŠČEK
BUMBACA

MIHAELA PIRIŠ
BUMBACA

Zakonski predlog, po katerem naj bi se začetek šolskega leta v vseh italijanskih javnih šolah začel po 30. septembru, zato da bi podaljšali turistično sezono in podprli eno nosilnih gospodarskih dejavnosti - turizem namreč -, nima nikakršne podpore ravnateljic slovenskih šol na Goriškem.

»Kasnejši začetek pouka bi bil težko sprejemljiv za družine, saj so septembra starši že v službi. Kar se šole in šolskega dela tiče, pa je za otroke - tudi zaradi vročine - težje delati junija kot pa septembra.

Koristnejši bi morda bili dodatni presledki med letom, vendar bi bili problem za starše, ki so v službi in nimajo zagotovljene varstva za otroke,« ocenjuje rimska predlog Sonja Klanjšček, ravnateljica večstopenjske šole iz Doberdoba.

Da je predlog nesmiseln in brez prihodnosti, je prepričana ravnateljica goriške večstopenjske šole, Elizabeta Kovic: »Če bi morali v imenu turizma res premikati začetek šolskega leta na oktober, potem bi morali tudi predčasno zaključiti pouk, saj se mnogi odločajo za počitnice

že od konca maja dalje. V vseh evropskih državah imajo otroci vsaj dvesto dni pouka letno. Vsi se borimo, da bi jim nudili čim več, zato se mi zdi nepojmljivo, da bi spodbujali turizem s krčenjem pouka.«

Podobnega mnenja je ravnateljica slovenskih višjih srednjih šol v Gorici, Mihaela Piriš: »Če bi že morali drugače prerezporediti šolski koledar, potem bi se odločili za proste sobote, ne pa za odložitev začetka pouka. Dvomim, da bi starši podaljševali svoje dopuste, zato da bi prišli naproti zakonodajalcu.«

JUTRI ODPRE

OBNOVLJENI!

+ VEČ IZBIRE
 + BOLJŠI SERVIS
 + BOLJ MODEREN
 + CENEJŠI

Maxi

SUPERMERCATO

DANES

OTVORITEV

ob 17.00 uri

PRIČAKUJEMO VAS,

DA SKUPAJ NAZDRAVIMO!

ŠTANDREŽ - UL. SV. MIHAELA, 184

NOVA GORICA - 15-nadstropni kompleks bo dokončan konec leta

Cene za nakup stanovanj v Edi znane v kratkem

Prve štiri etaže objekta bodo namenjene trgovsko-storitvenemu delu, nadaljnjih osem pa poslovnemu delu

Maketa bodočega Eda centra (levo) in današnje gradbišče (desno)

FOTO K.M.

»V roku enega meseca bomo objavili cene stanovanj v Eda centru. Cene bodo, glede na to, kar Eda ponuja, primerne,« napoveduje direktor družbe Euroinvest Radoš Pavlovič. V družbi, ki gradi 15-nadstropni poslovno-stanovanjski kompleks v središču Nove Gorice, so pred nekaj meseci celo razmišljali, da bi tudi etaže, ki so bile po prvotnem načrtu namenjene stanovanjem, namenili poslovnemu delu, a so ta namen zaradi velikega povpraševanja po stanovanjih v objektu opustili.

»Za stanovanja na tej nadstandardni lokaciji v središču mesta že nekaj časa beležimo zanimanje, nekaj kupcev imamo že dalj časa na seznamu,« pravi direktor, »z evidentiranjem interesa pa začnemo v začetku septembra, ko bomo pripravili vso potrebno tehnično in pravno dokumentacijo, ki bo omogočala začetek prodaje.« Eda center, ki bo v višino meril več kot 60 metrov, pod zemljo pa sega pet etaž globoko, bo po sedanjih načrtih zgrajen konec letošnjega leta.

Se pred letom dni so v podjetju računali na to, da bodo prostore, namenjene trgovskemu in poslovnemu delu, oddajali v najem,

kasneje pa so se odločili, da bodo raje dali prednost kupcem. Te dni pripravljajo prvi paket ponudb, ki bo za kupce zelo atraktiven, zagotavlja direktor, v kratkem bodo cene tudi objavili in začeli s prodajo. V podjetju so že pred časom povedali, da se za nakup prostorov v poslovnem in trgovskem delu stavbe zanimajo predvsem novogoriška podjetja.

Prve štiri etaže objekta bodo namenjene trgovsko-storitvenemu delu. Na Euroinvestu še ne želijo razkriti, s kom vse se pogovarjajo o nakupu oziroma najemu prostorov, povedali so le, da imajo na to temo resne pogovore z več trgovci. Več pa smo izvedeli glede nadaljnjih osem etaž, ki bodo namenjene poslovnemu delu zgradbe: za prostore se zanimajo v državni upravi, že pred časom so interes za prostore pokazali tudi na novogoriški Upravni enoti in Centru za socialno delo. Sedaj se z njimi usklajujejo glede cen.

Sicer pa v Euroinvestu hitijo z nadaljevanjem gradnje, ki se je pred nekaj meseci zaradi pridobivanja finančnega vira nekoliko zaustavila. Po besedah direktorja bo objekt končan konec leta. Na gradbišču trenutno po-

tekajo dela na armiranobetonski konstrukciji, v prihodnjih mesecih pa bo zgradba Novogoričanom dobesedno rasla pred očmi: do konca avgusta oziroma do septembra bodo objekt dvignili do zadnje, petnajste, etaže. Eda bo tako postala najvišja zgradba v mestu, 'zasenčila' bo stolpnice na Gradnikovi ulici in novogoriški nebotičnik (na fotografiji v ozadju gradbišča). »V prihodnje bomo pospešeno betonirali, pripravljamo se tudi na montažo fasade, ki bo prišla na vrsto takoj po dokončanju konstrukcije. Sedaj smo namreč v postopku pogovorov s potencialnimi izvajalci fasade,« dodaja direktor Pavlovič. Vzporedno z naštetimi deli bodo tekla zaključevanja 'energetike' objekta in ostala zaključna dela. Pospešena dela ne bodo dodatno ovirala pro-

meta na že tako enosmerni ureditvi ob eni strani objekta, v podjetju pa z deli hitijo tudi za to, da bodo lahko čim prej odstranili varovalno ograjo in tako omogočili ponovno vzpostavitev dvosmernega prometa na omejenem delu.

Eda center nosi ime po inovativnih letalih Edvarda Rusjana, prvega pilota slovenskega porekla. Stavba bo zgrajena tik ob več kot deset metrov visokem kipu, posvečenemu temu letalcu iz Gorice, avtor Janez Lenassi je v njem upodobil Ikarusa. Spomenik je bil slovesno odkrit 11. septembra leta 1960. Če se napovedi investitorjev uresničijo, bo Eda center »dosegel nebo« natančno 50 let kasneje.

Katja Munih

»Ženska in voda« v Rimu

Goriški pokrajinski odbornik Marko Marinič se je mudil v Rimu, kjer je sodeloval na sejni »ForumPA«. Na njem so predstavili nove smernice zunanega ministrstva na temo decentrirane kooperacije, priredili pa so tudi posvet »Donna e acqua« (Ženska in voda), na katerem je posegel Marinič. Predstavil je projekt, ki ga pokrajina Gorica že več let vodi v afriški državi Burkina Faso, kjer z gradnjo vodnjakov prispeva tudi k emancipaciji žensk. »Ob inženirskem delu skrbimo za informiranje in izobraževanje žensk v zvezi z upravljanjem črpalnišča, razvoja kmetijstva in male trgovine,« je povedal Marinič in dodal, da so prisotni upravitelji in predstavniki ustanov dobro ocenili projekt goriške pokrajine.

Obiskala bosta goriški zapor

Evroposlanka in deželna tajnica DS Debona Serracchiani ter deželni svetnik Paolo Menis bosta danes ob 10. uri obiskala goriški zapor v Ulici Barzellini, kjer bosta preverila razmere, v katerih živijo zaporniki, pa tudi pogoje, v katerih deluje osebje.

Nadzor nad blažilci

Pokrajinska direkcija za delo bo sodelovala z goriško pokrajino in nadzorovala morebitne špekulacije, ki so povezane z dopolnilno blagajno. »Špekulirati s socialnimi blažilci pomeni goljufati,« pravi predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, ki je svojemu odborniku Alfredu Pascolinu poveril nalogo, naj vzpostavi stik z direkcijo za delo.

Presneli Nonove posnetke

Laboratorij Mirage glasbene smeri DAMS v Gorici je obnovil in presnel pri delu arhiva skladatelja Luigija Nona. Gre za magnetne trakove, na katerih so posneta dela »La fabbrica illuminata per soprano e nastro magnetico« in »Como una ola de fuerza y luz«.

»Il Duce ha sempre ragione«

V goriškem Kulturnem domu bo jutri ob 18. uri predstavitev knjige Luciana Patata »Il duce ha sempre ragione«. Ob avtorju bosta sodelovala tajnik centra Gasparini, Dario Mattiussi, in predsednik goriške sekcije VZPI-ANPI, Mirko Primožič.

Violinistka na Kostanjevici

Cikel Glasba z vrtov sv. Frančiška se nadaljuje s koncertom mlade violinistke iz Šempetra pri Gorici Veronike Brecej. Koncert bo drevi ob 20. uri v dvorani samostana na Kostanjevici v Novi Gorici; vstop bo prost. (km)

NOVA GORICA - Hit išče soglasje sindikatov

»Zniževanje plač socialno naravnano«

Uprava Hita z Dragom Podobnikom na čelu je sindikatom predlagala nujno zniževanje plač, za katerega pa zatrjuje, da je socialno naravnano, predvsem do zaposlenih z nižjimi dohodki. Predlog morajo potrditi vsi trije sindikati v Hitu.

Za nujno zniževanje plač imajo v Hitu dve različici. Prva, ki po prepričanju uprave ni sprejemljiva, pomeni dosledno upoštevanje sedaj veljavnega določila Podjetniške kolektivne pogodbe o izračunavanju FOE - faktorja učinkovitosti organizacijske enote. »Na osnovi tako izračunanih FOE bi se plače znižale povprečno za 9 odstotkov, vendar samo nekaterim skupinam zaposlenih, med njimi tudi tistim z najnižjimi plačami, česar pa uprava nikakor ne more zagovarjati,« pojasnjujejo v Hitu. S takim modelom izračuna bi znižanje plač zaobšlo vse, ki jim pripada napitnina, in povsem bi se porušila razmerja med plačami. Po tej različici, s katero bi prihranili približno 370.000 evrov mesečno (4,4 milijone letno), bi se npr. namestniku vodje iger na igralnih mizah plača znižala celo pod nivo plače inšpektorja na igralnih mizah.

Po drugi različici, ki jo zagovarja uprava, pa sta pripravljena dva izračuna za progresivno zniževanje osnovnih plač zaposlenih. Prvi izračun kaže na skoraj enak finančni učinek kot prva različica, zato uprava zagovarja drugi, milejši izračun. Po slednjem izračunu bi se plače v povprečju znižale za 6 do 7 odstotkov. Po tem izračunu bi družba prihranila sicer manj, okoli 260.000 evrov me-

sečno, torej okoli 3,1 milijona evrov letno.

»Za takšno prilagoditev relativnih razmerij pa potrebujemo soglasje vseh treh sindikatov,« pravijo v upravi, kjer SIDS-u predlagajo podpis aneksa k podjetniški kolektivni pogodbi, ki vsebuje novo prilogo (Tarifni sistem s plačilnimi razredi), kar sta sindikata GIT in Vrba že podpisala. V zameno ponujajo zamrznitev FOE. »Z uvedbo predlaganega modela bi dosegli, da bi se osnovne plače zniževale progresivno - to pomeni, da bi se bolj znižale zaposlenim v višjih plačilnih razredih, manj pa zaposlenim v nižjih plačilnih razredih,« pojasnjujejo v upravi in dodajajo, da se osnovne plače zaposlenih s plačami v najnižjih plačilnih razredih ne bi spremenile. Znižale bi se sicer plače tistih, ki jim pripada napitnina, vendar manj od povprečja v celotni družbi. »Rezultat tega modela je tudi dejstvo, da se razmerja med plačami ne bi tako drastično porušila kot v prvi varianti,« so prepričani v upravi, ki bo jutri nadaljevala pogajanja s SIDS-om. (km)

DRAGO PODOBNIK

BUMBACA

GORICA - Izziv Slovika in društva FIPEF

Izobrazba da ali ne?

Sodelovali bodo minister Boštjan Žekš ter Walter Bandelj za SSO in Rudi Pavšič za SKGZ

GORICA - Pokrajina in AATO Vodi se je posvečalo 2.400 mladih

Sodelovali tudi šola Trinko in slovenski višješolci

Čez 2.400 učencev in dijakov iz goriške pokrajine je v letošnjem šolskem letu sodelovalo pri projektu o vodi, ki se je zaključil včeraj na goriški pokrajini. Med sedemnajstimi šolami, ki so sodelovale pri projektu, za katerega sta se zavzela pokrajina Gorica in vodni okoliš AA-TO, sta bila tudi nižja srednja šola Trinko in slovenski poklicno-tehnični pol Cankar-Vega-Zois.

V prejšnjih mesecih so se mladi, ki so sodelovali pri projektu, poglobljali v razna okoljska vprašanja z ekskurzijami, kemijskimi poskusi in hidrogeološkimi analizami, včeraj pa so na sedežu goriške pokrajine predstavili sad svojega dela. Rezultati posameznih projektov, ki so v mladih vzbudili veliko zanimanje, bodo v prostorih pokrajine na ogled še sedem dni.

Projekt o vodi so kot vsako leto omogočile goriška pokrajina in občine v okviru vodnega okoliša AATO. »Goriška pokrajinska uprava zagotavlja maksimalno podporo tovrstnim pobudam in poudarja pomen dveh vprašanj. Prvo je potreba po spremembi odnosa do javnega šolstva, saj je na tem področju denarnih sredstev vedno manj, medtem ko bi bile investicije vedno bolj potrebne. Drugo pa je boj proti privatizaciji vode, ki mora ostati last občanov. Če bi bila voda v rokah zasebnikov, prišlo do višjih stroškov in slabšega upravljanja,« je povedal pokrajinski odbornik za šolstvo Maurizio Salomoni.

Svetovni trendi kažejo, da je izobraževanje bistveni element, ki pripomore k premagovanju kriznih situacij. Vendar se v obdobju množičnega izobraževanja, ki teži k doseganju vse višjih stopenj in nazivov, postavlja vprašanje o kvaliteti in smotnosti takega izobraževanja. Večkrat pomeni izobraževanje samo začasno odlašanje socialnih problemov, ki jih predstavlja vključitev mladih v svet dela.

O tem in še marsičem drugem bo govor na javnem srečanju z naslovom »... Ali sploh potrebujemo izobražen kader?«, ki ga jutri, 27. maja, prireja Slovenski izobraževalni konzorcij Slovik in društvo FIPEF iz Gorice. Gostje večera bodo minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš, predsednik Sveta slovenskih organizacij za Goriško Walter Bandelj in deželni predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze Rudi Pavšič. V razpravo bodo posegli znanstvena direktorica Slovika Matejka Grgič in študentka na Slovikovem multidisciplinarnem programu Veronika Milič. Klepet bo na dvorišču KB centra v Gorici z začetkom ob 19.30 (v primeru slabega vremena bo dogodek v Tumovi dvorani).

Slovik se strateško ukvarja z izobraževanjem in razvojem kadrov, zato pozna probleme, ki izhajajo iz samih odločitev o tem, kako in koliko naj se sedanji in potencialni kadri izobražujejo in na katerih področjih. Zdelo se nam je zdelo primerno, da priredimo soočanje s širšo javnostjo, ki prav v tem kriznem obdobju začneja razmišljati o tem, kar je naslov večera in sicer, če sploh potrebujemo izobražen kader, pravi Matejka Grgič. Po mnenju Simona Korena se tudi pri društvu FIPEF zavedajo tega problema in skušajo z razvijanjem projekta za mlade spodbuditi zanimanje za spoznavanje teritorija in možnosti, ki jih le-ta ponuja.

Naj k temu še pripišemo, da je bil prejšnji teden gost Slovikovih pogovorov Matija Gergolet, goriški rojak in eden izmed najbolj upoštevanih svetovnih analistov na področju energetike. V sproščenem klepetu je pripovedoval o svojih izkušnjah, ki si jih je pridobil s študijem in na delu pri prestižni mednarodni organizaciji.

Prikaz posnetkov z dna Doberdobskega jezera bo danes dopoldne v domači župnijski dvorani

BUMBACA

Potapljača na dnu Doberdobskega jezera

V Doberdobsko jezero so se včeraj spustili potapljači z videokamerami in posneli dno ter vse, kar so opazili pod gladino. Posnetke bodo danes prikazali doberdobskim šolarjem in tudi domačinom. Društvo Sidro, ki je dalo pobudo za raziskanje dna jezera, je namreč organiziralo prikaz zbranega gradiva v domači župnijski dvorani z začetkom ob 11.30.

Akcija je včeraj potekala na zelo strokoven način in v sodelovanju s tržiškim poveljstvom karabinjerjev, je povedal Marko Fran-

dolič, predsednik Sidra. Člani društva so skrbeli za logistiko, pomagala je civilna zaščita, dogajanje je nadzirala gozdna straža, medtem ko sta se v jezero spustila potapljača posebne karabinjerske enote iz Trsta. Na današnji predstavitvi posnetkov bodo sodelovali tudi tržiški karabinjerji in vsi soudeleženi pri akciji. »Otrokom in ljudem bomo razkrili, kaj se dogaja v globinah našega jezera, ki je danes ponekod globoko do sedmih metrov. Zanimivo je, da ima voda na površju 12 stopinj, na dnu pa celo 18 stopinj. Zavedati se moramo, da izročamo jezero mlajšim generacijam, zato moramo skrbeti za zdravje njegovega ekosistema,« poudarja Frandolič.

DOBERDOB Šestič igre brez meja

V soboto praznik za najmlajše

Kulturno društvo Hrast iz Doberdoba prireja tudi letos že tradicionalne igre brez meja za najmlajše. Letos se bodo otroci že šestič zapored zbrali na travniku pred župnijsko dvorano v Doberdobi in se pomerili v prijateljskih igrah. Letošnje otroško snidenje bo potekalo v soboto, 29. maja, od 14.30 dalje. Otroci so se v zadnjih letih na pobudo močno navezali in se je udeležujejo v velikem številu, približno 50 najmlajših. Otroci bodo v soboto skupaj sproščeno ob domiselnih in zabavnih igrah preživeli popoldanske ure na že običajnem prizorišču pri župnijski dvorani v Doberdobi. Vpisnina je brezplačna. Igre so namenjene vsem osnovnošolskim otrokom, vabljeni pa so seveda tudi vsi srednješolci. Zanimive in pestre preizkušnje se bodo začele ob 14.30, sklenile pa se bodo približno ob 17.30. Otroci se bodo razdelili po skupinah, ki se bodo med seboj pomerile v več panogah. Na sporedu bodo spretnostne preizkušnje v poligonu ter vesele igre z balončki. Vsi otroci se bodo seveda na moč zabavali, zmagovalci pa bodo posebej nagrajani. (ač)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, Ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALLANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

Gledališče

SEZONA SSG 2010 V GORICI: v torek, 1. junija, ob 20.30 v Kulturnem domu Dueti (Peter Quilter); informacije in rezervacije v Kulturnem domu v Gorici (Ul. Brass 20, tel. 0481-33288).

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.30 »Robin Hood«.
Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.10

Likovna dela dijakov si je včeraj ogledala tudi soproga slovenskega predsednika, Barbara Türk Miklič

FOTO K.M.

Počastili raznolikost

V Novi Gorici so včeraj s pomočjo več kot 300 osnovnošolcev in dijakov iz vse Slovenije, pa tudi Italije in Romunije, obeležili Dan kulturne raznolikosti. Udeleženci so se predstavili s plesom, glasbo, gledališkim in likovnim ustvarjanjem. Gre za vsakoletno srečanje UNESCO ASPnet šol, ki ga je letos gostila novogoriška gimnazija. Častna gostja, soproga slovenskega predsednika Barbara Türk Miklič, se je ustvarjalnosti mladih iskreno razvese-

lila, poudarila pa je, kako pomembno je, da se mladi zavedajo kulturne raznolikosti ter da jo znajo sprejemati. Kot je povedala Ana Ogrič, koordinatorka UNESCO ASPnet na novogoriški gimnaziji, že udeležba šol z vse Slovenije in tujine, med njimi je bil tudi goriški licej Max Fabiani, kaže na bistvo prireditve, ki je v spoznavanju, da raznolikost lahko tudi povezuje. Bevkov trg je tako gostil tri prizorišča, na katerih so se dijaki izražali skozi pevске točke, kratke igrane uprizoritve, slikanje in recitale. (km)

»Prince of Persia: Le sabbie del tempo«.
DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.30 »Robin Hood«.
Dvorana 2: 18.00 - 20.15 - 22.15 »Final Destination 3« (Digital 3D).
Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Prince of Persia: Le sabbie del tempo«.
Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.00 »La nostra vita«.
Dvorana 5: 18.00 »Piacere, sono un po' incinta«; 21.00 »Prince of Persia: Le sabbie del tempo«.

Razstave

V GALERIJ OBEŠALNIK V MLADINSKEM CENTRU NOVA GORICA bo danes, 26. maja, ob 20. uri odprtje razstave petih mladih slikarjev, fotografov in kiparjev iz Slovenije (Nova Gorica) in Italije (Gorica in Krmin). Po razstavi bo ob 20.45 potekala okrogla miza o razstavljenih delih ter pogojih dela in ustvarjanja mladih umetnikov; informacije na www.mc-ng.org.

Koncerti

GLASBA Z VRTOV SVETEGA FRANČIŠKA: danes, 26. maja, ob 20. uri v dvorani Frančiškanskega samostana na

na sedežu Slovika v Gorici (KBcenter, Korzo Verdi 51).

PRIPRAVA NA MALO MATURO za dijake tretjih razredov srednje šole bo potekala pri Mladinskem domu v Gorici, v Ul. Don Bosco 60, od 7. do 11. junija od 15. do 18. ure. V torek, 8. junija, bo psihoterapevt Bogdan Žorž vodil delavnico v zvezi s premagovanjem treme in ohranjanjem koncentracije. Ob 17.30 bo spregovoril tudi staršem. Od 6. do 10. septembra bo potekala **PRIPRAVA NA VSTOP V SREDNJO ŠOLO** namenjena letošnjim petošolcem; prijave in informacije do 31. maja na sedežu MD in po tel. 0481-546549 ali 328-3155040. Še je možen vpis k popoldanskemu pouku 2010-11.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE obvešča kandidate, ki so že pogojno vključeni v bivše permanente lestvice in bodo do 30. junija dosegli predvideno habilitacijo za poučevanje, naj na osnovi M.O. št. 39 z dne 22. aprila 2010 do 30. junija vložijo prošnjo za polnopravno vključitev v zgoraj omenjene lestvice. Tudi kandidati, ki so že polnopravno vključeni v omenjene lestvice in ki so dosegli naslov za poučevanje učencev / dijakov s posebnimi potrebami, morajo predstaviti prošnjo za vključitev v odgovarjajoče sezname. Prošnjo, katere obrazci so na razpolago na tajništvih posameznih šol, morajo nasloviti na Urad za slovenske šole v ul. Rismondo, 6 v Gorici. Urad je na razpolago za morebitna pojasnila.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško obvešča udeležence izleta na Dolenjsko, ki bo v soboto, 29. maja, da bo prvi avtobus odpeljal ob 7. uri iz Gorice s trga Medaglie d'oro, s postanki pri pevskem mostu - vagi, v Podgori pri športni palači in v Štandrežu pred cervkijo. Drugi avtobus bo odpeljal ob 6.45 iz Doberdoba, nato s postanki na Poljanah, Vrhu, v Sovodnjah pri cervki in lekarni ter Štandrežu. Na avtobus je prostih še nekaj mest. Priporoča se točnost!

OB DNEVU MLADOSTI 2010 SZ Dom in Območno združenje borcev za vrednote NOB Nova Gorica vabita v nedeljo, 30. maja, na 6. Pohod mimo Titovih napisov (Golec - Veliki vrh - Sabotin). Zbirališče ob 5.30 pri spomeniku padlim v Braniku-Rihemberku; informacije na andrejro@gmail.com, tel. 320-1423712.

DRUŠTVO KRVOJAJALCEV SOVODNJE organizira v nedeljo, 27. junija, avtobusni izlet »Lepote in dobre Brkinov« z ogledom jame Dimnice, fresk Toneta Kralja v Slivjah, dveh kmetij, gradu Prem in Kettejeve spominske sobe; informacije in vpisovanje po tel. 0481-882071 ali 329-4009625.

Obvestila

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZŠSDI-jem organizira na sedežu društva na Peči kotalkarski kamp za otroke od 3. do 11. leta starosti med 14. in 18. ter med 21. in 25. junijem; informacije in prijave po tel. 333-9353134 ali 0481-33029 (Elena).

PIHALNI ORKESTER KRAS Doberdob prireja glasbeno poletno središče, namenjeno otrokom od 6. do 12. leta, ki bo potekalo od 5. do 16. julija. Spoznavali bodo svet glasbe s pomočjo strokovnih predavateljev Mojce Bratina, Tanje Gaeta in Patrika Quaggiata; prijave in informacije po tel. 338-4199828 (Romina).

POLETNO SREDIŠČE SREČANJA 2010 bo potekalo od 14. junija do 30. julija v Zavodu Sv. Družine v Ul. Don Bosco 66 v Gorici; informacije in vpisovanje vsak dan med 8.30 in 10.30 ter od 19. ure dalje po tel. 335-5952551 (Damijana Češcut).

SKLAD MITJA ČUK prireja poletno središče »Palček Kratkočasnik ima najraje...« v otroškem vrtcu v Doberdobi od 2. do 13. avgusta od 8. do 14. ure; informacije in vpisovanje po tel. 040-212289 ali na info@skladmc.org.
OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH je odprta ob ponedeljkih in sredo med 10. in 12. uro ter med 15. in 18. uro, ob petkih med 10. in 12. uro.
SPDG obvešča člane društva, da lahko po ugodnih pogojih kupijo windstopper jakne za prihodno zimsko sezono. Javijo naj se v trgovini K2 sport najkasneje do 30. maja.

DRUŽBA ROGOS v sodelovanju z OK VAL in ZŠSDI organizira Odbojarski kamp 2010. Športne dejavnosti za otroke od 6. do 12. leta se bodo vršile v jutranjih urah v telovadnici in v občinskem parku v Doberdobi, popoldne pa bodo na Gradini potekale delavnice, vodeni ogledi, tečaj tujega jezika, skupinske igre in mnogo drugega (urnik: med 7.45 in 16.30); prijave in informacije do 16. junija po tel. 333-4056800 ali na inforogos@gmail.com.

MODRA'S GALERIJA kulturnega društva Jezero iz Doberdoba prireja danes, 26. maja, ob 21. uri predvajanje filma iz leta 2009 »Parnassus-L'uomo che voleva ingannare il diavolo«.

AŠZ OLYMPIA - GORICA vabi na prikaz dela skupin gymplay, orodne telovadbe, ritmike, minivolleyja in športnega plesa z naslovom »Mi gremo na morje!« v petek, 28. maja, ob 19.30 v telovadnici na drevoredu 20. septembra 85 v Gorici.

DRUŽBA ROGOS prireja v sprejemnem centru Gradina v Doberdobi v petek, 28. maja, ob 19. uri večer na temo hrupnega onesnaževanja in njegovih učinkih na živali. Ob klepetu fanclji z dušo; informacije na inforogos@gmail.com, tel. 333-4056800.

VIDEO PRO in Društvo žena Vrtojba vabita v petek, 28. maja, ob 20. uri v Kulturno dvorano v Vrtojbi na ogled filma »Vprašajte našo nono«.

PRAZNIK ŠPARGLJEV V ŠTANDREŽU v župnijskem parku med lipami: v soboto, 29. maja, ob 20.30 ples z ansamblom Souvenir; v nedeljo, 30. maja, ob 19. uri nagrajevanje ex-tempore in »bike cross«, nastop otroškega zbora Štandrež, MePZ Ciril Silič iz Vrtojbe in dramske skupine PD Štandrež, ples z ansamblom Hram.

SKD HRAST prireja v soboto, 29. maja, 6. izvedbo Iger brez meja za vse otroke in mlade, ki obiskujejo osnovno in nižjo srednjo šolo. Zbirališče je travnik ob župnišču v Doberdobi, igre se bodo začele ob 14.30. Vpisnina je brezplačna.

V OKVIRU POLETNIH DEJAVNOSTI MLADINSKEGA DOMA (POLETNOSTI 2010) bodo od 14. junija do 2. julija potekali Izzivi (videodelavnica, dnevne ekskurzije, zeleni teden); vpisi in informacije do 31. maja na sedežu MD in po tel. 0481-546549, 0481-536455 ali 328-3155040.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bodo uradi 31. maja in 1. junija zaprti.

Osmice

BERTO TONKIČ je odprl osmico. Toči belo in črno vino ter nudi domači prigrizek.

PRI CIRILI v Doberdobi je odprto ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Prireditve

DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ prireja zaključno prireditev z naslovom Naša pravljica, ki bo v četrtek, 27. maja, ob 18. uri na dvorišču Dijaškega doma v Gorici.

V FEIGLOVI KNJIŽNICI bo v ponedeljek, 31. maja, ob 17. uri pevsko glasbeno skupina Oton Župančič nastopila s pravljico »Slon Slononos, hudobni netopir in živalice v džugli«.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Francesco Moise iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ignacija in na glavno pokopališče; 11.30, Ave Martina vd. Culot (iz Tržiča) v cerkvi Srca Jezusovega in na glavnem pokopališču.

DANES V RONKAH: 12.00, Gabriella Devetta v cerkvi Sv. Lovrenca, sledila bo upepelitev.

DANES V TRŽIČU: 11.00, Alessandra Pirnat (iz Trsta) v kapeli pokopališča, sledila bo upepelitev.

DANES V ŠTARANCANU: 13.00, Antonia Ugga por. Vetrò s pokopališča v cerkev v kraju Bistrigna, sledila bo upepelitev.

DANES V ROMANSU: 11.00, Cecilia Delpin vd. Lorenzon (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

FORUM TOMIZZA - Začetek drevi v Kopru

V znamenju dialoga in sožitja

V Trstu, Kopru in Umagu se bodo poklonili pisatelju Fulviu Tomizzi - Forum se bo zaključil v soboto z odkritjem doprsnega Tomizzevega kipa

Včeraj dopoldne so v prostorih tržaške kavarne Tommaseo na mestnem nabrežju novinarjem predstavili potek letošnjega Foruma Tomizza, ki se bo pričel nocoj v Kopru, trajal pa bo vse do sobote, ko bodo v Umagu odkrili Tomizzeve doprsni kip. Na tržaški novinarski konferenci so sodelovali Milan Rakovac, Patrizia Vascotto in Irena Urbič.

V svojem nagovoru je Vascottova poudarila predvsem medsebojno povezovanje treh obalnih mest, in sicer Trsta, Kopra ter Umaga in seveda mednarodno sodelovanje. Milan Rakovac pa je v svojih besedah izrazil predvsem željo in potrebo po iskanju dialoga ter sožitja v našem prostoru, ki ju aktualna politika vedno znova postavlja pod vprašaj. Rakovac se je nato navezal na Tomizzeve besede, ki jih je slednji izrekel na prvem in doslej edinem Svetovnem kongresu Istranov, in sicer, »da je Istra slovensko-hrvaško-italijanska tričikleta.« Prisotne novinarje je Rakovac tudi spomnil na uspeh literarnega natečaja Lapis Histriae, na katerem je v preteklih letih sodelovalo več kot sto književnikov. Tomizza je v svojem opusu ustvaril preko trideset literarnih del, ki niso še vsa prevedena v slovensko oziroma hrvaščino. Enega od teh romanov bodo letos predstavili v hrvaškem prevodu, in sicer Tomizzevo *La ragazza di Petrovia* (Dekle iz Petrovije), katerega se hrvaški naslov glasi *Djevojka iz Petrovije*, prevedla pa ga je Lorena Monica Kmet. Urbičeva je v svojem posegu nakazala spored, ki bo letos potekal v Kopru, hkrati pa poudarila pomembnost sodelovanja organizatorjev s Skupnostmi Italijanov na področju slovenske in hrvaške Istre.

Glede samega sporeda prireditvev

letošnjega Foruma Tomizza, se bo slednji pričel nocoj, in sicer v prostorih Skupnosti Italijanov Santorio Santorio v Kopru, kjer bo ob 20.30 v sklopu festivala ArtIstra najprej na ogled kratki film režiserja Borisa Palčiča z naslovom *Kratka himna domovini*. Sledilo mu bo literarno branje treh pesnikov - Gašperja Maleja, Milana Rakovca in Aljoše Curavića, za glasbeno spremljavo pa bosta poskrbela Jani Kovačič in Patrizia Laquidara. **Jutri**, v četrtek, 27. maja, se bo dogajanje preselilo v Trst, kjer bo ob 16. uri v prostorih Novinarskega krožka na Korzu na sporedu okrogla miza pod geslom *Status quo... vadis*. Na njej bodo nastopili zgodovinar Raoul Pupo, raziskovalka Zaira Vidali ter publicist Primož Sturman iz Trsta. Posebni gost bo Gradimir Gojer

iz Sarajeva, ob njem pa bo sedel Milan Rakovac. V večernih urah se bo dogajanje v sklopu festivala ArtIstra preselilo v prostore kavarne Knulp, kjer bo na sporedu literarno branje. Svoje pesmi bodo brali Gradimir Gojer, Marko Kravos, Mary Barbara Tolusso, Milan Rakovac in Roberto Dedenaro. Glasbeno kuliso bosta ustvarjala Stefano Bembi in Alessandro Simonetto. Simpozij del Foruma se bo zaključil v **petek v Umagu**, kjer bo v dvorani tamkajšnje Skupnosti Italijanov na sporedu drugi del okrogle mize z naslovom *Status quo... vadis*, na katerem bodo spregovorili Stefano Petrunaro iz Padove, Miloš Živanović iz Beograda, Marko Pogačar iz Zagreba, Primož Sturman in Patrizia Vascotto iz Trsta ter Jelena Lužina iz Skopja. V večernih

urah bodo v prostorih Galerije Marin predstavili zgoraj omenjeni hrvaški prevod romana *Dekle iz Petrovije*, petkovo dogajanje pa se bo sklenilo v prostorih Mestne knjižnice v Umagu, kjer bo na sporedu literarni večer s podelitvijo priznanja nagrajencu oziroma nagrajenci letošnje izvedbe literarnega natečaja Lapis Histriae. **V soboto** se bodo udeleženci Foruma Tomizza spominu istrskega pisatelja poklonili najprej v Umagu, in sicer na zelenici pred mestno knjižnico in Circolom, kjer bo na sporedu odkritje pisateljevega doprsnega kipa, ki ga je ustvaril Mate Čvrliak, ob pol enih popoldne pa bo na pokopališču v Materadi potekala vsakoletna spominska svečanost na pred enajstimi leti preminulega tržaško-istrskega pisca. (bt)

odprta do 30. maja, tudi ob sobotah in nedeljah.

ZGONIK

Pred županstvom: v petek, 28. maja, ob 18.00 bo odprtje fotografske razstave Miloša Zidarića.

GORICA

Galerija A. Kosič (Travniki 61 - Raštel 5/7): je na ogled razstava mednarodnega likovnega simpozija Slovenija, odprta za umetnost 2009, ki je potekal na Sinjem Vrhu pod naslovom: »Druga narava«. Urnik: do 31. maja, od torika do sobote, med 9. uro in 12.30 ter med 15.30 in 19.30 (vhod na Raštelu 5/7, trgovina Kosič).

Kulturni dom: je na ogled razstava: »Platnic časopisa Isonzo - Soča od leta 1999 do leta 2009«, katere je zasnoval umetnik Anton Špacapan. Urnik: na ogled bo do 28. maja, od ponedeljka do petka, med 10. in 12. uro ter med 15.30 in 18. uro ter med prireditvami.

POKRAJINSKI MUZEJI V GRAJSKOM NASELJU:

od 30. maja, bo na ogled razstava digitalne fotografije tiskane na platno, pod naslovom: »Avtorski tekstil«. Dela predstavljajo Giulio Calderini, Fabio Fonda, Elisabetta Gon, Mauro Mauri, Ter Lorella Klun in Paul D. Redfern, člana fotokluba Skupina 75. Urnik: odprto od torika do nedelje, med 9. in 19. uro.

Združenje Prologo (Ul. Ascoli 8/1): je na ogled v svoji galeriji v skupinska razstava likovnih del na temo pahljače; na ogled bo do 5. junija, vsak dan, razen ob nedeljah, 17.00-19.00. Razstavljajo Paola Gasparotto, Luciano De Gironcoli, Paolo Figar, Stefano Ornella, Franco Spanò, Silvia Klainscek in Nika Šimac.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom: (Velika galerija): do 4. junija, je na ogled razstava Megije Uršič Calci pod naslovom: »Muza v mozaični odeji«. Urnik: od ponedeljka do petka od 8.00 do 16.00.

Kosovelov dom: je na ogled razstava fotografij Riccardija Toffoletija pod naslovom: Znotraj vasi - Nadiške doline 1968.

KOZINA

Knjižnica Kozina: do 5. junija je na ogled razstava akademskega slikarja Simona Kastelica iz Sežane, pod naslovom: »You like this«.

TOMAJ

Krajevna skupnost: v soboto, 29. maja, bo otvoritev razstave: »V osrčju dežele terana«.

KOPER

Ob 30-letnici smrti Josipa Broza Tita Galerija pokrajinskega muzeja Koper (Kodričeva 21): je na ogled razstave »Josip Broz-Tito - od vajuca do predsednika, od vojaka do maršala, od upornika do svetovnega voditelja«. Ob 30-letnici smrti Josipa Broza Tita, osebnostki je v 20. stoletju močno zaznamovala tako jugoslovanski kot mednarodni prostor.

Pretorska palača: danes, 26. maja, ob 19.00 bo otvoritev razstave: »100 let - prva Istrska pokrajinska razstava«.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: je na ogled razstava Radka Okečiča pod naslovom: »Ilustracije in satira«.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora - zaprta do nadaljnega zaradi popravila prostorov; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torika do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Narodna in univerzitetna knjižnica: je na ogled razstava knjig: »Zakladi Univerzitetne knjižnice v Budimpešti ob njeni 450-letnici«.

Svetovni slovenski kongres (Cankarjeva cesta 1/IV): je na ogled razstava Roberta Faganela.

Slovenski Etnografski muzej: na ogled sta talni razstavi: »Med naravo in kulturo« in »Jaz mi in drugi: podobe mojega sveta«. Na ogled je tudi razstava Petra Černeta, v kiparski etnološki tematiki: »Videti, česar znanost ne vidi«.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

SSG

V petek, 28. maja, ob 20.30 / Peter Stone, Jule Styne in Bob Merill: »Sugar - Nekateri so za vroče«. / Ponovitev: v soboto, 29. ob 20.30 in v nedeljo, 30. maja ob 16.00.

DEVIN

Dvorišče grada

V petek, 4. junija, ob 21.30 / Marsha Norman: »Buonanotte mamma«. Nastopa gledališka skupina "La Contrada" / Ponovitev: v soboto, 5. junija ob 21.30.

GORICA

Kulturni dom (Ul. Brass 20)

V torek, 1. junija, ob 20.30 / Peter Quilterij: »Dueti«. Režija: Matjaž Latina. Nastopajo: Maja Blagovič in Vladimir Jurc. Predstava bo opremljena z podnapisi v italijanskem jeziku.

V nedeljo, 30. maja, ob 16.00 in ob 21.00 / Carlo Goldoni: »La bottega del caffè«. Nastopa Teatro Roncade iz Benetk. Info.: 0481.33288.

SLOVENIJA

KOMEN

Kulturni dom

V soboto, 29. maja, ob 20.00 / Georges Feydeau: »Krojač za dame«. Komedija v treh dejanjih. Prevedel Tone Smolej, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režiserja Minu Kjuder. Gledališka skupina KD "Brce" iz Gabrovice pri Komnu. Premiera. / Ponovitev: v nedeljo, 30. maja, ob 19.00 - prva repriza.

LJUBLJANA

SSG

Veliki oder

Danes, 26. maja, ob 19.30 / Boštjan Tadel: »Ponudba in povpraševanje«. / Ponovitev: v četrtek, 27. maja, ob 17.00, v sredo, 2., v petek, 4. in v soboto, 5. junija, ob 19.30.

V petek, 28. maja, ob 19.30 / Andrej Rozman Roza in Davor Božič: »Neron«. / Ponovitev: V soboto, 29., v ponedeljek, 31. maja in v torek, 1. junija, ob 19.00.

V četrtek, 3. junija, ob 19.30 / Anton Pavlovič Čehov: »Platonov«. / Ponovitev: v ponedeljek, 7., v petek, 11. in v soboto, 12. junija, ob 19.30.

Mala drama

V petek, 28. maja, ob 20.00 / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev«. / Ponovitev: in v soboto, 29. maja ob 20.00.

Danes, 26. maja, ob 20.00 / Ulrike Syha: »Zasebno življenje«.

Jutri, 27. maja, ob 20.00 / Y. Reza: »Art«.

V ponedeljek, 31. maja, ob 20.00 / David Mamet: »Bostonska naveza«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 26. maja, ob 19.30 / Molière: »Skopuh«. / Ponovitev: v četrtek, 27. ter v ponedeljek, 31. maja, ob 19.30.

V torek, 1. junija, ob 19.30 / Ivor Martin: Drama o Mirjani in tistih okrog nje«. / Ponovitev: v sredo, 9. in v četrtek, 10. junija, ob 19.30.

Mala scena

Danes, 26. maja, ob 20.00 / Gregor Sterniša: »Žabec«. / Ponovitev: v četrtek, 27. maja, ob 20.00.

V torek, 1. junija, ob 20.00 / Eric-Emmanuel Schmitt: »Mali zakonski zločini«. / Ponovitev: v soboto, 5. in v soboto, 12. junija, ob 20.00.

Cankarjev dom

V ponedeljek, 31. maja, ob 9.00 in 11.00 Štihova dvorana / Priredba in parafraziranje besedila po Franu Levstiku: Ira Ratej: »Martin in Gregor ali od junaka do bedaka«. Režija: Matjaž Latin. Nastopata: Pavle Ravnohrib in Boštjan Gombač.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Jutri, 27. maja, ob 20.30 / G. Verdi: »Otello«. / Ponovitev: v soboto, 29. maja, ob 17.00, v torek, 1., v četrtek, 3., ob 20.30, v soboto, 5., in v nedeljo, 6., ob 16.00 ter v ponedeljek, 8. junija, ob 20.30.

Stalno gledališče FJK il Rossetti

Danes, 26. maja, ob 20.30 / »Romeo & Juliet«. Nastopa: skupina Alterballetto. / Ponovitev: v četrtek, 27. in v petek, 28. maja, ob 20.30.

V nedeljo, 30. maja, ob 21.00 / Koncert pevke Irene Grandi pod naslovom: »Al-le porte del sogno«.

Dvorana Bartoli

Danes, 26. maja, ob 22.30 / Sanja Nekovic Persin: »Roomate«.

Jutri, 27. maja, ob 22.30 / Rosana Hribar in Gregor Lustek: »Duet 012«.

V petek, 28. maja, ob 22.30 / »Futik«. Nastopa skupina Thomas Noone Dance.

V soboto, 29. maja, ob 21.00 / »Tort / Chaos«. Nastopa skupina Thomas Noone Dance.

V nedeljo, 30. maja, ob 21.00 / Jurij Konjar: »Ulysses«.

Park Miramarskega grada

V nedeljo, 6. junija ob 20.00 / Koncert Big band RTV Slovenija, v sodelovanju s Slovenskim stalnem gledališčem.

ZGONIK

46. razstava vin

Pred županstvom

V petek, 28. maja, ob 20.00 / Nastop skupine »Kraški muzikanti«.

V soboto, 29. maja, ob 20.00 / Nastopa skupina »Happy days«.

V nedeljo, 30. maja, ob 19.30 / Nastopa skupina »3 prašički«.

GORICA

SNOVANJA 2010

Dvorana pokrajinskih muzejev v goriskem grajskem naselju

V sredo, 9. junija, ob 20.30 / Nastopa Bruno Mereu s klavirskim recitalom; vstop prost.

SLOVENIJA

KOZINA

Knjižnica Kozina

Danes, 26. maja, ob 18.00 / Glasbeni literarni večer z vsestransko ustvarjalko Marjetko Popovski. Predstavlja bo svojo poezijo in zaigrala na kitaro.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Jutri, 27. in v petek, 28. maja, ob 19.30 Gallusova dvorana / »Orkester Slovenske filharmonije«. Dirigent: Giancarlo Guerrero; solist: Johannes Moser - violončelo.

V soboto, 29. maja, ob 20.00 Gallusova dvorana / »Simfonični orkester iz Pittsburgha«. Dirigent: Manfred Honeck; solist: Jan vogler - violončelo.

V nedeljo, 30. maja, ob 20.30 Gallusova dvorana / »Do nazga! - The Full Monty«, glasbena komedija«. Režija: Matjaž Pograjc; igrajo: Uroš Smolej, Vid valič, Damir Leventič, Gašper Jarni, Danijel Malalan, Brane Vižintin, Sandi Pavlin, Sebastjan Starič, Žiga Krajčan, Nuška Drašček, Maja Martina Merljak, Lara Jankovič in Sabina Kogovšek Zrnc.

Križanke

V ponedeljek, 7. junija, ob 20.00 / Nastopa legendarna rock skupina Deep Purple.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egiptovski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torika do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprta.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallierija: »Orizzonti limpidi di liberta«.

Muzej Revoltella - (Ul. Diaz 27): je na ogled razstava slikarja Giorgia Carmelicha pod naslovom: »Futuristicherie (Viaggi d'arte tra Trieste, Roma e Praga«. Na ogled je tudi razstava: »Futurismo russo. Opere di una collezione«. Urnik: od 10.00 do 18.00. / Za več informacij: tel.: 040 - 6754350; fax: 0406754137; e-mail: revoltella@comune.trieste.it.

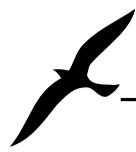
Ob vhodu v Miramarski park: do 7. novembra je na ogled razstava: »Joan Mirò - il poeta del colore«. Urnik: vsak dan razen ponedeljka, od 10.00 do 18.00. Vstopnice stanejo od 3 do 5 evrov.

Salone degli Incanti - bivša ribarnica: je na ogled razstava pod naslovom: »Sodobnega hrvaškega kiparstva«. Razstava bo odprta do 16. junija; od ponedeljka do petka, od 12.00 do 20.00 ter v soboto in nedeljo od 10.00 do 20.00.

Železniški muzej na Campu Marziu (Ul. Giulio Cesare 1): Stalna razstava železniske postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.:040-3794185; fax: 040312756.

OPČINE

Bambičeva galerija: je na ogled slikarske razstave umetnika Vincenza Cecheta pod naslovom: »Sprehodi«. Razstava bo

SEVERNA IN JUŽNA KOREJA - Stopnjevanje napetosti po potopitvi južnokorejska ladje

Pjongjang obtožil Seul vdora v ozemeljske vode

Južna Koreja zavrnila obtožbe - Kitajska pozvala obe strani k zadržanosti

PJONGJANG/SEUL - Oblasti v Pjongjangu so mornarico Južne Koreje včeraj obtožile, da je s svojim ladjevem nezakonito vstopila v ozemeljske vode Severne Koreje. Severna Koreja je zato že napovedala, da bo za obrambo svojih voda uporabila vojaške metode. Medtem se je oglasila Kitajska, ki je obe strani pozvala, naj se vzdržita nadaljnega zaostrovanja razmer.

Severnokorejski voditelj Kim Jong Il naj bi sicer vojski že pred dnevi ukazal, naj bo v stanju bojne pripravljenosti. Pjongjang se je za tak odziv odločil, potem ko so v Seulu objavili izsledke mednarodne preiskave, ki je pokazala, da je južnokorejsko vojaško ladjo marca potopil torpedo s severnokorejske podmornice.

Pjongjang je vpletенost v incident takoj zanikal, hkrati pa trdi, da gre za zaroto Južne Koreje in ZDA, katere namen je zanetiti konflikt. A Južna Koreja je na mejo s severno sosedo že začela nameščati zvočnike, iz katerih bo oddajala propagandna sporočila. Za ta korak so se v Seulu odločili kljub napovedi Pjongjanga, da bodo na zvočnike streljali. Propagandni program, poimenovan Glas svobode, naj bi oddajali trikrat dnevno po štiri ure z začetkom ob 6. uri zjutraj.

Napetosti so se včeraj še dodatno zaostriale, potem ko je Severna Koreja južno sosedo obtožila, da s svojim ladjevem nezakonito vstopa v severnokorejske ozemeljske vode. "Gre za preišljene provokacije, katerih cilj je zgolj zanetiti vojaški konflikt v Rumenem morju in tako še poslabšati odnose med državama, ki so se znašli povsem na dnu," je sporočilo severnokorejske vojske povzela severnokorejska tiskovna agencija KCNA.

Severna Koreja je ob tem še zagrozila, da bo ob podobnih provokacijah ukrepala z vojaško akcijo, pri čemer "bo odgovornost za posledice v celoti morala prevzeti Južna Koreja". Južnokorejsko obrambno ministrstvo je sicer vse obtožbe Pjongjanga zanikalo. Sporočili so, da nobena izmed ladij ni prečkala severne mejne črte, vendar so v Pjongjangu sporočili južne sosede zavrnilo.

Seul medtem pritiska na Kitajsko, ki se kot ena redkih svetovnih velesil doslej še ni odzvala na razvoj dogodkov na Korejskem polotoku, naj se odzove in prisilne na Severno Korejo. Mnenje Kitajske je namreč izjemno pomembno, saj kot edina država v regiji lahko vpliva na odločitve Pjongjanga.

Uradni Peking se je včeraj vendarle oglasil. Vendar pa je tamkajšnje za-

nanje ministrstvo obe državi pozvalo le, naj se vzdržita nadaljnega zaostrovanja razmer. Tiskovna predstavnica ministrstva Jiang Yu je dejala, da "sta mir in stabilnost na Korejskem polotoku in v celotni regiji v interesu vseh, pri čemer Kitajska ne bo tolerirala nobene poteze, ki bi ta mir lahko ogrozila". "Verjamemo, da je dialog bistveno boljša rešitev kot medsebojno izzivanje," je dejala in obe strani pozvala k zadržanosti.

V Seul bo sicer včeraj iz Pekinga prispela ameriška državna sekretarka Hillary Clinton, ki je skušala v minulih dneh Peking prepričati, naj bo oster do Pjongjanga. Po poročanju AFP sta se državi na pogovorih med drugim strinjali, da je stabilnost na Korejskem polotoku kritičnega pomena. Namestnik kitajskega zunanjega ministra Cui Tiankai je sporočil, da je Kitajska pri reševanju krize na Korejskem polotoku pripravljena sodelovati z ZDA, medtem ko je Clintonova poudarila, da si ZDA in Kitajska delita odgovornost za mir in varnost na Korejskem polotoku. (STA)

Južnokorejski aktivisti sežigajo severnokorejsko zastavo

ANSA

ZDA - Italijanski predsednik na obisku

Obama in Napolitano o evropski finančni krizi

Giorgio Napolitano in Barack Obama

ANSA

FRANKFURT, WASHINGTON - Tečaji delnic na vodilnih evropskih borzah so se včeraj krepko znižali, saj vlagatelji ostajajo zaskrbljeni zaradi širjenja evropske dolžniške krize, ki bi lahko ogrozila tudi okrevanje svetovnega gospodarstva. Pocenila se je nafta, trendu upadanja pa je sledila tudi skupna evropska valuta evro.

Evropska finančna kriza je bila v središču včerajšnjih pogovorov med ameriškim predsednikom Barackom Obamo in italijanskim predsednikom Giorgiom Napolitanom v Washingtonu. Napolitano je ob koncu srečanja za zaprtimi vrati v Beli hiši povedal, da gre za resno krizo, vendar je izključil, da bi evru grozil propad. Izrazil je prepričanje, da bi morala Evropa strniti vrste in urediti svoje javne račune. Tega mnenja je tudi Obama, ki je svojemu italijanskemu gostu zagotovil, da ZDA podpirajo evropsko združevanje.

POGOVORI

ZDA in Kitajska bližje na področju finančne regulacije

PEKING - ZDA in Kitajska sta se na pogovorih v okviru strateškega in ekonomskega dialoga včeraj dogovorili za tesnejše sodelovanje na področju finančne regulacije in okolja, medtem ko v sporu glede podcenjenosti kitajskega juana nista dosegli preboja. Strani sta govorili tudi o Iranu in napetostih na Korejskem polotoku.

Kitajska je pristala na spremembo politike o promoviranju domačega tehnološkega razvoja, ki po mnenju ZDA in drugih držav omejuje vstop na kitajski trg. Washington kljub dogovoru še vedno dvomi v resničnost kitajskih namer, zato se bosta strani v prihodnjih mesecih sestali na novih pogovorih. "Ta krog pogovorov ni rešil vseh naših težav, vendar je prinesel konkretne rezultate," je ob tem dejala ameriška državna sekretarka Hillary Clinton.

Strani sta se dogovorili tudi za sodelovanje na področju izkoriščanja kitajskih zalog zemeljskega plina. "Verjamem, da bi to lahko vodilo do novih gospodarskih priložnosti v obeh državah in do zmanjšanja izpustov toplogrednih plinov," je pojasnila Clintonova. Ameriški finančni minister Timothy Geithner je ob tem dodal, da bosta Washington in Peking preko Mednarodnega denarnega sklada sodelovala tudi pri reševanju dolžniške krize, ki je zaradi težav Grčije izbruhnila v območju evra.

Kljub nekaterim pozitivnim rezultatom pa strani tokrat nista dosegli preboja glede vprašanja podcenjenosti kitajske valute, ki je ključni kamen spotike v odnosih med velesilama. ZDA in druge zahodne države so namreč prepričane, da je kitajski juan podcenen, kar daje prednost kitajskim izvoznikom. Kitajski predsednik Hu Jintao je v ponedeljek sicer obljubil, da bodo na področju uravnarjanja kitajske valute uvedli reforme, vendar ni pojasnil, kdaj naj bi do teh sprememb dejansko prišlo.

Srečanje so sicer zasenečile napetosti na Korejskem polotoku, ki so izbruhnile marca po potopitvi južnokorejske ladje, za katero naj bi bil odgovoren Pjongjang. Namestnik kitajskega zunanjega ministra Cui Tiankai je sporočil, da je Kitajska pri reševanju krize na Korejskem polotoku pripravljena sodelovati z ZDA, medtem ko je Clintonova poudarila, da si ZDA in Kitajska delita odgovornost za mir in varnost na tem območju.

Strani sta se dotaknili tudi iranskega jedrskega vprašanja. Clintonova je načrt Irana o izmenjavi njegovega nizko bogatenege urana za jedrsko gorivo, ki so ga v ponedeljek predstavili generalnemu direktorju Mednarodne agencije za jedrsko energijo Jukiji Amanu, ocenila kot nezadosten. "O vsem tem smo zelo podrobno govorili z našimi kitajskimi prijatelji in gremo v smeri, ko bomo Iran poklicali na odgovornost," je zagotovil Clintonova. (STA)

VELIKA BRITANIJA - Po nedavnih parlamentarnih volitvah

Kraljica nagovorila parlament in predstavila program nove vlade

LONDON - Britanska kraljica Elizabeta II. je včeraj tradicionalno, že 56-čič nagovorila novi sklic britanskega parlamenta. V govoru je predstavila program, ki si ga je v pravkar začetem mandatu začrtala vlada. Ta si bo, kot je poudarila kraljica, prizadevala predvsem za zmanjšanje rekordno visokega proračunskega primanjkljaja in obnove gospodarstva.

Monarhinja je tokratno sejo novega sklica britanskega parlamenta, kot je že v navadi, začela v vsem svojem blišču, ki ga je spremljal tudi običajen medijski pomp, poročajo tuje tiskovne agencije. V govoru, ki ga zanjo pripravijo vladni uradniki, tudi tokrat ni bilo presenetljivih napovedi. Predstavila je 18-mesečni vladni program, s katerim želi vlada Davida Camerona ublažiti posledice svetovne gospodarske krize in britansko gospodarstvo znova povrniti na pot rasti.

Kraljica je v govoru tako izpostavila predvsem prizadevanja za zmanjšanje proračunskega primanjkljaja, ki se je letos povzpela na rekordnih 163 milijard britanskih funtov. "Program vlade bo temeljil na načelih svobode, pravičnosti in odgovornosti," je dejala kraljica.

To je bil prvi govor kraljice po 14 letih, v katerem je predstavila program vlade pod vodstvom

konvativcev. Parlamentarne volitve v Veliki Britaniji so bile 6. maja, na njih pa so največ glasov zbrali konservativci Davida Camerona, ki so z liberalnimi demokrati Nicka Clegga oblikovali koalicijsko vlado.

Nobena od strank na volitvah ni dosegla absolutne večine, kar je Veliko Britanijo vodilo v koalicijska pogajanja, saj enostrankarske vlade, kakršne je imela Britanija ves čas po drugi svetovni vojni, tokrat ni bilo mogoče oblikovati.

V 650-članskem parlamentu so si konservativci zagotovili 306 sedežev, druga največja stranka so postali donedavno vladajoči laburisti z 258 poslanskimi sedeži, tretje mesto pa je s 57 poslanskimi mandati pripadlo liberalnim demokratom.

Koalicijska pogajanja, ki jih na Otoku niso vajeni, so trajala skoraj teden dni, naposled pa so Cameronovi konservativci in Cleggovi liberalni demokrati le našli skupni jezik in podpisali koalicijsko pogodbo. Nova vlada si je kot eno glavnih prioritete zadala zmanjšanje rekordno visokega proračunskega primanjkljaja. Finančni minister George Osborne je tako že napovedal, da bo vlada 22. junija predstavila nujno potrebni rebalans proračuna. (STA)

Kraljica Elizabeta II. v parlamentu

KARIBSKI OTOKI

V boju s kriminalno tolpo na Jamajki najmanj 30 mrtvih

KINGSTON - Tiskovni predstavnik policije v Kingstonu na Jamajki Richard Minott je za tiskovno agencijo AP povedal, da so boji med varnostnimi silami in orožnimi pripadniki kriminalne tolpe v zahodnem Kingstonu zahtevali življenja 26 civilistov in enega pripadnika varnostnih sil.

Že pred tem so poročali o dveh mrtvih policistih in vojaku. Nasilje je izbruhnilo v nedeljo, potem ko je premier Bruce Golding pred tednom dni privolil v zahtevo ZDA po izročitvi vodje kriminalne tolpe "garrisons" Christophera Cokeja znane pod vzdevkom Dudus. Coke je povezan s premierovo vladajočo Delavsko stranko in Golding je zavračal izročitev, ker naj bi bili ameriški dokazi pridobljeni z nezakonitim prisilovanjem.

Ogorčena javnost je zahtevala aretacijo in premier je popustil, nakar je začelo v revnih predelih mesta Kingstona potekajo spopadi med vojsko, policijo in pripadniki Cokeove tolpe. V spopadih sodeluje več tisoč pripadnikov varnostnih sil, ki izvajajo racije od vrat do vrat in se spopadajo z zamaskiranimi kriminalci. Boji so izbruhnili tudi v okolici Kingstona in kriminalci postavljajo cestne barikade. Boji potekajo sicer na jugu otoka, daleč od turističnih središč na severu. Jamajka ima 2,8 milijona prebivalcev, leta 2009 pa je bilo tam 1660 umorov. Kriminalne tolpe so v 70. letih prejšnjega stoletja organizirale politične stranke. Po vzoru ZDA v 19. stoletju so te tolpe skrbele za "volilno disciplino" ljudi. (STA)

KOLESARSTVO - V 16. etapi na 2273 metrov visoki Kronplatz

Veteran Stefano Garzelli kralj gorskega kronometra

37-letni Garzelli je Avstralca Evansa premagal za 42 sekund

OB PROGI B. Budin: Težave tudi za motorje

Gorski kronometer na Kronplatzu si je skupaj s prijateljskima ogledal tudi Sokolov košarkar Gregor Budin.

»Na vrh smo se peljali z žičnico, nato pa smo kolesarje spremljali ob progi. Vse je bilo zelo dobro organizirano. Vzpon je bil tako hud, da so nekateri kolesarji res trpeli. Ne bi hotel biti v njihovi koži, bilo je res mučno. Zmagovalec Garzelli je bil res v izvrstni formi in je solidno potiskal na pedale. Ko smo ga videli, smo že ugibali, da bi lahko bil prav on najhitrejši. In tako je tudi bilo. Smešno je bilo, ko je britanski kolesar Wiggins z roko skušal posnemati prižig motorja, češ da bi šlo v reber bolj hitro. Vsi smo se nasmejali. Pravzaprav tudi motorji so imeli težave s sklopko in niso več šli naprej. Ob progi so bili številni navijači. Tudi iz Slovenije,« je o 16. etapi italijanskega Gira dejal Budin.

Garzellijev napor! Slika ne zasluži dodatnih komentarjev

ANSA

KRONPLATZ - Stefano Garzelli (Acqua & Sapone) je zmagovalec 16. etape kolesarske dirke po Italiji. Na gorskem kronometru, ki je po 12,9 kilometra tekmovalce popeljal na 2273 metrov visoki Kronplatz, je Avstralca Cadela Evansa premagal za 42 sekund. Skupno vodstvo je obdržal Španec David Arroyo (Caisse d'Epargne), ki je bil včeraj 16. Dan počitka, ki so ga imeli kolesarji na Giru v ponedeljek, je tekmovalcem prišel zelo prav. Včeraj jih je namreč čakala zahtevna gorska preizkušnja s ciljem krepko nad 2000 metri višine, pot do cilja pa je deloma potekala po makadamski cesti.

Z izzivi strmine in kamenja se je najbolje spopadel domači junak Garzelli. Zmagovalec Gira pred desetimi leti je pri 37 letih pokazal, da še vedno lahko užene mlajše tekmece, uspeha pa se je zelo razveselili. »To je eden najboljših dni v moji karieri. Pri 37 letih doseči kaj takega, je izredno.« Ob Evansu je le še Francoz John Cardet z 52 sekundami zaostal manj kot minuto, vsi drugi so težak kronometer končali vsaj z minuto zaostanka za Garzellijem.

Čeprav ni bil povsem v ospredju, je Arroyo brez večjih težav obdržal rožnato majico vodilnega. Bil je 16., za zmagoval-

cem zaostal dve minuti in 16 sekund, toda v primerjavi s tekmece, ki ga ogrožajo v skupnem seštevku, je izgubil le minuto. Tako tudi po 16 etapah ostaja prvi, najbližje je Ivan Basso. Ta je včeraj na cilju dosegel šesti čas, minuto boljšega od Španca, skupni zaostanek je tako zmanjšal na 2:27 minute. Še devet sekund več pa zaostaja Avstralec Richie Porte.

»Pripravljen sem na boj do konca. Ta etapa je bila zame izredno težka, a če bom tako kolesaril še naprej, lahko pridem do stopničk,« je izjavil po etapi dejal Arroyo. Edini Slovenec na Giru Gorazd Štangelj je kronometer končal na 116. mestu, za najhitrejšim si je nabral šest minut in 23 sekund zaostanka, skupno pa je tik pod stotim mestom; kot 99. ima 2:12:35 ure zaostanka. Kako zahtevna je bila včerajšnja etapa, priča nekaj podrobnosti: mnogi tekmovalci so bili na cilju po vzponu, ki je imel deloma celo 24-stopinjski naklon, tako izčrpani, da niso mogli niti sestopiti s kolesa. Zaradi ozke ceste in zaprtih ovinkov pa tudi ni bilo prostora za spremljevalne avtomobile in mehaniki so svoje dirkače oskrbovali kar na motociklih. Gorski kronometer si je ogledala tudi slovenska nogometna reprezentanca, ki se mudi na pripravah v Brunecku.

POGOVOR - Federico Meda Leta 2007 je bilo na vrhu Zoncolana kot na stadionu

Ko sem v nedeljo zjutraj prišel v tiskovno središče Gira d'Italia pod Zoncolanom, me je sprejel mladi odgovoren za akreditacije, Federico Meda. Prebral je moje ime in priimek ter opazil, da pišem za Primorski dnevnik. Ime časopisa je prebral zelo počasi in točno. Spomnil se je, da sva se že srečala na lanski etapi Gira v Trstu in tako sva se pozdravila kot stara znanca. Kasneje, med kosilom, sva se na kratko pogovorila.

Lani ste imeli na startu v Benetkah precej težav iz organizacijskega vidika. Kako je bil letos na Holandskem?

Na Holandskem je bilo vse perfektno. Domačini so bili odlični in organizacija je res bila brezhibna. Vse, kar smo potrebovali, so nam postregli. Edino pot nazaj v Italijo je bila nato precej naporna.

Ali je z organizacijskega vidika bolj zahteven čas pred začetkom Gira ali med njim?

Prav gotov so tedni pred Giru zelo zahtevni, saj moraš pripraviti vso dokumentacijo in preveriti akreditacije. Ko se pa enkrat Giro začne, postane delo tudi zabavno, končno vidiš poplačan ves trud ter vse novinarje.

Ali so novinarji disciplinirani?

Priznati moram, da so se z leti izboljšali. Nekateri so prej prihajali, kot da bi šli na počitnice in jih dirka skoraj ni zanimala. Zato smo organizatorji postali bolj strogi in ne sprejemamo vseh akreditacij.

Kdo pa so najslabši novinarji?

S tuji imamo manj težav: skoraj vsi se vedejo primerno in pridejo na Giro, da bi delali. Žal so nam v preteklosti delali preglavice predvsem italijanski novinarji.

Od kdaj pa sodelujete v organizaciji Gira?

Od leta 2005.

Katero etapo se najraje spominjaš?

Etape leta 2007, ko smo bili na Zoncolanu. Spominjam se, kako bo gledalci bučno navijali na vrhu ob našem prihodu. Bilo je kot na stadionu. Res enkratno doživetje.

Kateri kolesar ti je najbolj všeč?

Prav gotovo Di Luca in zelo mi je žal za vse, kar se mu je zgodilo. Je zelo simpatičen, skromen, vedno razpoložljiv. Postala sva takoj prijatelja.

Kdo pa je po tvojem mnenju letošnji favorit za končno zmago?

Ne bi vedel. Do zdaj me je navdušil predvsem Nibali. Je mlad in odkril sem, da je tudi on skromen in zelo simpatičen. Njegova ekipa pa je letos zelo konkurenčna.

Edvin Bevk

16. ETAPA

IZIDI (St. Vigil - Kronplatz, 12,9 km): 1. Stefano Garzelli (Ita/Acqua Sapone) 41:28; 2. Cadel Evans (Avs/BMC) + 0:42; 3. John Gardet (Fra/Ag2r) 0:54; 4. Vincenzo Nibali (Ita/Liquigas-Doimo) 1:01; 5. Michele Scarponi (Ita/Androni Giocattoli) 1:07; 6. Ivan Basso (Ita/Liquigas-Doimo) 1:10; 7. Rigoberto Uran (Kol/Caisse d'Epargne) 1:36; 8. Aleksander Vinokurov (Kaz/Astana) 1:37; 9. Dario Cataldo (Ita/Quick Step) 1:41; 10. Jevgenij Petrov (Rus/Katjuša) 1:46; 11. Gorazd Štangelj (Slo/Astana) 6:23.

SKUPNO: 1. David Arroyo (Špa/Caisse d'Epargne) 68:32:26; 2. Ivan Basso (Ita/Liquigas-Doimo) + 2:27; 3. Richie Porte (Avs/Saxo Bank) 2:36; 4. Cadel Evans (Avs/BMC) 3:09; 5. Carlos Sastre (Špa/Cervelo) 4:36; 6. Vincenzo Nibali (Ita/Liquigas-Doimo) 4:53; 7. Aleksander Vinokurov (Kaz/Astana) 5:12; 8. Michele Scarponi (Ita/Androni Giocattoli) 5:25; 9. Robert Kišerlovski (Hrv/Liquigas-Doimo) 8:57; 10. Damiano Cunego (Ita/Lampre) 9:13; 99. Gorazd Štangelj (Slo/Astana) 2:12:35.

KOLESARSTVO - 12. in 13. junija s startom v Ljubljani

Priprave na največji slovenski praznik kolesarstva Maraton Franjo

LJUBLJANA - Priprave na največjo rekreativno kolesarsko prireditev v Sloveniji maraton Franja že v 29. izvedbi so v polnem teku. Največji slovenski praznik kolesarstva bo letos 12. in 13. junija, so na včerajšnji novinarski konferenci na prostem pred vodnim centrom Atlantis v BTC Cityju povedali predstavniki organizatorjev prireditve. Prvi maraton Franja je bil 22. julija 1982 pod taktirko Zvoneta Zanoškarja na pobudo Toneta Fornezija-Tofa. Prireditev nosi ime slovite partizanske zdravnice Franje Bojc - Bidovec, ki je med vojno delovala v bolnišnici Franja. Ta je letos po hudem razdejanju zaradi vodne ujme le doživela prenovu.

Častni gost tudi letošnjega 29. maratona Franja BTC City bo «flandrijski lev», belgijski kolesar Johan Museeuw, ki bo imel tudi letos častno startno številko 1. Najdaljša trasa na 156 km se bo tako imenovala po tem slovitem kolesarju: Maraton Franja BTC City - Johan Museeuw Classic. Organizatorji pa so se odločili, da bodo maraton letos posvetili tudi Zanoškarjevi 80-letnici.

Po podatkih organizatorjev se je lani na daljših trasah preizkusilo skupno 4500 kolesarjev, v družinskem maratonu

jih je vrtelo pedala 2250. Organizatorji pričakujejo, da bodo ponovili ali celo preseгли lanski dosežek. Prireditve sodi v akcijo «Slovenija kolesari», ki jo že deset letos pripravlja Olimpijski komite Slovenije (OKS) skupaj s Kolesarsko zvezo Slovenije in Turistično zvezo Slovenije.

Novinarske konference so se poleg predstavnikov sponzorjev te prireditve udeležili tudi nekateri znani športniki. Na Franji se bosta potila najuspešnejši slovenski metalec kladiva Primož Kozmus in kolesar Tadej Valjavec, ki čaka na razsodbo v zvezi z domnevnim dopiškim prekrškom.

Cilj in start maratona bosta v BTC Cityju, po Ljubljani bo potekal po nekoliko spremenjeni trasi, sicer pa bo glavne mu hribolazcu, ki bo premagal vzpon na Kladje, pripadla pikčasta majica, zmagovalec pa bo zažarel v rumenem.

Sporod letošnjega 29. maratona Franja: sobota, 12. junij: - 16.00: Družinsko-šolski maraton Kluba Polet za vsakogar (25 km) - 16.30 preizkušnja za otroke (1,5 km - krožna vožnja po BTC Cityju). Nedelja, 13. junij: - 9.00: Maraton Franja BTC City - Johan Museeuw Classic (157 km) - 10.30: Mali maraton Franja (97 km)

KOŠARKA V finalu Union Olimpija in novomeška Krka

NOVO MESTO - Po včerajšnji tretji polfinalni tekmi lige Telemach sta znana oba finalista košarkarskega državnega prvenstva. Unionu Olimpiji, ki je v dveh tekmah odpravila Šentjur, so se pridružili košarkarji Krke. Ti so v Novem mestu ugnali Helios s 67:61 (15:17, 32:28, 51:46) in skupno slavili z 2:1 v zmagah. V finalu bosta ekipi igrali na tri zmage, prva tekma pa bo v soboto, 29. maja, ob 20. uri v dvorani Tivoli.

V ITALIJI - Sinoči, četrtfinale: Montegranaro - Milano 75:81 (0:3), Roma - Caserta 74:83 (0:3)

TOLAŽILNA NAGRADA - Ugledna nemška športna revija Kicker je objavila izbor najboljših igralcev in trenerjev letošnje sezone prve nemške nogometne lige. Najboljšega trenerja in igralca imajo v bavarskem nogometnem velikanu Bayernu. V bundesligi sta najbolj prepričala nizozemska mojstra, Arjen Robben in trener Louis van Gaal.

FINALE NHL - Onstran velike luže so ljubitelji hokeja dočakali zadnjega finalista končnice prvenstva severnoameriške hokejske lige. V velikem finalu lige NHL se bo Chicago meril s Philadelphia, ki je ponoči s skupnim izidom 4:1 v zmagah odpravila Montreal.

PRESENEČENJE - Potem ko je Grega Žemlja na teniškem odprtem prvenstvu Francije v 1. krogu pripravil veliko presenečenje in izločil 30. igralca sveta Argentinca Juana Monaca, se mu je v 2. krogu pridružil še Blaž Kavčič. Slednji je v dvoboju z Argentincem Eduardom Schwankom vodil s 3:6, 6:3 in 7:5, pri 4:0 v četrtem nizu pa je 53. igralec sveta dvoboj predal.

POŠKODBA - Potem ko je nemška nogometna reprezentanca pred letošnjim svetovnim prvenstvom v Južnoafriški republiki zaradi poškodbe gležnja ostala brez kapetana Michaela Ballacka, je včeraj doživela nov kadrovski udarec. Selektor Joachim Löw ne bo mogel računati niti na Christiana Träscha. Konec sanj o nastopu na SP je za 22-letnega veznega igralca Stuttgarta pomenila težja poškodba desne noge, ki jo je staknil na ponedeljkovi prijateljski tekmi z lokalnim klubom. Okrevanje bo trajalo vsaj šest tednov, so razkrili v nemškem taboru, ki se na SP podobno kot Slovenija pripravlja na Južnem Tirolskem.

PRIJATELJSKE TEKME - Izidi: Portugalska - Zelenoortski otoki 0:0, JAR - Bolgarija 1:1, Argentina - Kanada 5:0

OBLETNICA - Pallamano TS Tržaški rokometiški praznujejo 40-letnico

Fotografska razstava - V soboto slovesnost

Najuspešnejši italijanski rokometni klub (17 naslovov državnega prvaka), tržaški Pallamano Trieste, bo v tem tednu slovesno praznoval svojo 40-letnico. Že od včeraj je v tržaški športni palači na Čarboli na ogled fotografska razstava, ki jo je izoblikoval član društva Orfeo Sbaizero. Kot je povedal prvi trener in duša kluba prof. Giuseppe Lo Duca so največ pozornosti namenili sezonam, v katerih je ekipa osvajala naslove, ne manjka pa tudi pionirskih posnetkov s tekem, ko je moštvo še igralo v paviljonu tržaškega sejma.

Vrhunec bo praznovanje doseglo v soboto, ko bo ob 17.15 najprej na sporedu tekma tržaških veterancev, ki so začeli epopejo rokometu v Trstu pod imenom Cividin, sledila bo tekma med nekdanjimi igralci Principeja proti državni reprezentanci over 40, ob 19.15 pa bo slovesnost z nagrajevanjem. Povabili so tudi vse nekdanje domače in tuje igralce moštva.

ODBOJKA - Nekdanja slogaša Damir Kosmina in Kristjan Stopar

Še bosta vztrajala v višjih državnih ligah

Kosmina misli, da bi lahko igral v A2-ligi - Za Stoparja odbojka »resen hobby«

Najbrž nikoli ne bosta dosegla slave Mateja Černica in Lorisa Maniaje, vendar igrata na visoki ravni in vsako leto boljše. Da bosta nekdanja slogaša Damir Kosmina in Kristjan Stopar igrala v odbojarski B1-ligi kot protagonisti ni bilo kar tako samoumevno. Nasprotno, preden sta se odločila, da zapustita matično društvo, je marsikdo med poznavalci menil, da jima ne bo uspelo, danes pa sta pri ekipi Volley Potentino oziroma Volley Bibione standardna igralca. Med njima je sicer temeljna razlika. 26-letni Kosmina se z odbojko že šest let ukvarja poklicno, dve leti mlajši Stopar pa ob igranju tudi študira in računa, da bo novembra letos končal specializacijo glasbene smeri pri Damisu. A o svoji odbojarski izkušnji pravi: »V Bibioneju smo pol profesionalci, vendar je pristop popolnoma profesionalen, kar zahteva velik fizični in psihični napor. Za soigralce, ki so v službi in imajo družino z otroki, je to še toliko bolj res kot zame.«

Damir pravi, da hoče na čimvišji ravni igrati »še deset let«. Kristjan pa razmišlja tudi o zaposlitvi, kar pa ne pomeni, da namerava obesiti copate na klin. Pri ekipi Golden plast Volley Potentino iz Potenze Piceno v pokrajini Macerata je bil koordinator Kosmina najboljši napadalec. V društvu so po tihem pričakovali, da bi se lahko uvrstili v play-off za napredovanje v A2-ligo, a je slab začetek sezone razblinil upanja, ki pa najbrž niso bila iz trte izvita. »V povratnem delu smo dosegli 12 zmag v 15 tekmah,« je namreč povedal Damir. Kljub temu, da je bila sezona zanj uspešna, pa dvometraša iz Sesslana glede prihodnosti razjedajo dvomi. »Že marca so me vprašali, ali bi še naprej igral zanje, a ne vem, če bom ostal. Videl bom, kakšno moštvo bodo sestavili, sicer bi se lahko vrnil v A2-ligo k Loretu. A tudi tam so še neznanke. Lahko bi se celo zgodilo, da bo Loreto igral v A1-ligi, če bi se ji odpovedala Perugia (moštvo Mateja Černica, op.ur.), ki je v finančni stiski,« je pojasnil Damir.

V resnici izvira njegovo nezadovoljstvo iz dejstva, da čuti, da v B1-ligi ne more dovolj napredovati.

»Lepo je, če stalno igraš, a sem letos pogršel treniranje na višji ravni. V telovadnico sem zahajal vsak dan in z drugimi profesionalci v moštvo tudi dopoldan, vendar to ni isto kot je bilo lani v A2-ligi. Napadam močneje, a na servisu in v bloku nisem opazil izboljšanja,« je ocenil. Damir misli, da bi lahko igral v A2-ligi kot standardni igralec. »Vidim dve možnosti: ali do standardnega mesta v A2-ligi pridem tako, da s Potentinom ali kom drugim napredujem iz B1-lige ali pa da se vrnem, na primer k Loretu, tam trdo delam in se izkažem in po enem letu pridobim mesto v začetni postavi. Da bi mi že v prihodnji sezoni kdo zaupal standardno mesto v A2-ligi, tega ne pričakujem. Treba pa imeti tudi nekaj sreče,« je priznal Kosmina.

Na posnetku zgoraj Kristjan Stopar v akciji, levo pa Damir Kosmina

»Iskreno rečeno, sem zadovoljen,« je svojo sezono ocenil Kristjan Stopar, ki tretje leto, drugo v B1-ligi, brani barve Bibioneja. »Igral sem več kot lani, čeprav nisem imel sreče z zdravjem. Najprej sem si poškodoval desno koleno, nato pa gleženj in to celo dvakrat. Zaradi tega sem oktobra tudi izgubil mesto v začetni postavi, v ka-

teri sem igral kot krilo, po novem letu pa sva se s soigralcem Radinom izmenjavala na korektorskem mestu. Sezono sem vsekakor končal v vzponu,« je dejal odbojkar z Opčin. Z moštvom je zelo zadovoljen. »Lani smo se rešili v predzadnjem krogu, letos smo bili osmi s 12 točkami naskoka pred devetim in to kljub temu, da po-

škodbe niso pestile le mene, temveč tudi druge soigralce, Mattio, Zorata, nazadnje si je libero Kette pretrgal vezi,« je povzel sezono Stopar. V Bibioneju daje društvo igralcem, ki prihajajo od daleč, na razpolago stanovanje s štirimi ležišči, vendar se Kristjan zaradi študijskih in drugih obveznosti (igra kitaro pod mentorstvom prof. Ferija) pogostokrat z avtom vozi od doma na trening. Odkar igra za Bibione je prevozil 100.000 kilometrov.

Glede prihodnosti pa takole: »V treh letih je Bibione popolnoma prenovil moštvo in ga pomladil. Športnim vodjo Lorenzom se še nisem pogovoril, vendar bi rad ostal in rad bi, da bi ostali vsi, od trenerja Marchesinija do soigralcev, saj se dobro razumemo. Poleg tega je društvo resno, redno poravnava obveznosti,« je povedal Stopar, ki je s svojo športno potjo zelo zadovoljen. »Nisem si predstavljal, da bi lahko toliko igral na ravni B1-lige,« je priznal, hkrati pa realistično ocenil, da je to najbrž tudi največ, kar lahko pričakuje od sebe. »Zame ostaja odbojka hobby, ampak resen!«

A. Koren

TENIS - Državni turnir Paola Cigui se je prebila do finala

Prejšnji konec tedna je gajevka Paola Cigui nastopila na odprtem državnem turnirju v Piacenzi, kjer se je prebila vse do finala. Ciguijeva, druga nosilka turnirja, je po treh zmagah v osmini in četrtini finala ter v polfinalu odigrala odlični dvoboj za prvo mesto proti Agnese Zucchini (2.3.). 28-letna igralka iz Bologne je bila v finalu boljše s 6:1 in 6:4. »Z rezultatom sem kljub porazu zadovoljna. V soboto sem namreč v jutranjih urah igrala polfinale in premagala Hrvačico Simičevo, popoldne pa me je čakal še finale, zato sem bila proti Zucchinijevi nekoliko utrujena,« je povedala Ciguijeva, ki je včeraj začela z nastopi na mednarodnem turnirju ITF v Gradežu (25.000 \$). Včeraj je z Eleno Bertoia igrala v dvojicah; klonili sta proti češko-avstrijskemu paru Birneroca/Klemenschits (št. 90 v dvojicah) s 6:3 in 6:2. Danes bo Ciguijeva igrala med posameznicami v glavnem turnirju med posameznicami na povabilo (wild card) organizatorjev. V prvem krogu jo čaka Španka Ferrer-Suares, ki se je prebila iz kvalifikacij.

KOLESTARSTVO

Solidni nastopi Devinovcev

V soboto so se vsi Devinovi gorski kolesarji udeležili preizkušnje v Ločniku, kjer je kolesarski klub Caprivesi priredil dirko za 9. Pokal Junior Bike. Nastopilo je 120 kolesarjev v različnih kategorijah. Tristan Taverna je tokrat prvič nastopil kot član kolesarske zveze in na tehnični progi zasedel 4. mesto med 12 nastopajočimi. Tudi ostali Devinovci so se solidno uvrstili: v G3 12. Jan Godnič (1. nevlanjeni); v G4 pa 18. Max Zannier, med mladinci: 9. Erik Mozan; 11. Peter Sossi; 13. Enrico Catania; 17. Luca Goldin; 18. Piermarco Grisonich; 21. Alberto Di Giorgio (vsi Devin). Za Alberta Di Giorgija je bil to krstni nastop, Cristiano Trieri pa je preluknjal gumo.

V nedeljo je Matteo Visintin (Devin) sodeloval na cestni dirki v Oderzu pri Trevisu za 15. Veliko nagrado Tonello Servizi. 86 kolesarjev je teknovalo na kratki progi 33,6 km in z visoko povprečno hitrostjo 40,9 km/h. Med najboljšimi kolesarji dežele je bil Visintin 10. Večkrat so kolesarji poskusili beg, vendar zaradi visoke hitrosti, jim ta ni uspel in so v zadnjem šprintu bili vsi skupaj v glavnini. Tekma je veljala tudi za pokrajinskega prvaka Trevisa.

NOGOMET - Svetovno prvenstvo v Južnoafriški republiki 2010

(Ne)nadležne vuvuzele

Hrup trobil doseže 123,9 decibela - Obstaja »protirožje« - Na žogi je 11 različnih barv, kar pomeni 11 igralcev vsakega moštva, 11 uradnih jezikov JAR

Nogometno svetovno prvenstvo v Južni Afriki. Ste pomislili na sonce, plaže, vročino in eksotiko? Že mogoče, a ne v JAR 2010. Prvenstvo bo namreč takrat, ko je južna polobla sredi zime. To pa pomeni, da se bodo temperature na višje ležečih prizoriščih v JAR proti večeru kaj lahko spustile blizu ledišča. Obiskovalcem SP tako priporočajo, da si nadenejo primerne navijaške rekvizite. Tople čepice in šali v državnih barvah tako ne bodo le prepoznavni znak, za katero ekipo komu bije srce, ampak bodo tudi koristni kot dodatni grelci premrženih teles.

Glede na izkušnje izpred leta dni na pokalu konfederacij si dober posel obetajo prodajalci tradicionalnih ogrinj, ki so pred stadionem premraženim tujcem zlahka prodali vse zaloge. Prav tako je šlo v promet vse, kar je bilo volneno, od čepic do doma spletenih šalov. Pri vseh je pravilo le eno - stvari so kar najbolj pisane in živih vzorcev.

Brez vuvuzel pa si prvenstva na jugu Afrike ni mogoče zamisliti. Kdor je spremljal generalko za SP, lanski pokal konfederacij, ve, za kaj gre. Plastična trobila so šla vsem, razen domačinom, neizmerno na živce. Ko se združijo več tisoč

navdušenih pihalcev na te instrumente, nastane značilen zvok, podoban rojenju v velikanskem sršenjem gnezdu. Zvok je motil tako nogometaše kot tuje navijače na stadionih, predvsem pa televizijske gledalce. Nemci so napravo celo testirali in ugotovili, da hrup vuvuzele doseže 123,9 decibela, kar je nekaj več od nam znanih navijaških plinskih trobelj.

A domačini pravijo, da se bodo vsi pač morali sprijazniti s tem stranskim učinkom navijanja po južnoafriško. Vuvuzel ne morejo kar prepovedati, domači pristaši pa jih imajo strašno radi. Za nameček so zdaj iz globlin afriške tradicije potegnili še eno glasbilo, kuduzele, nekakšen rog, iz katerega izvabljajo globoke zvoke, ki je v zgodovini služil za sklic plemenskih posvetovanj ali pa bojnih pohodov.

Skupina kuduzele naj bi se slišala kot skupina slonov med trobljenjem in proizvajalci kupcem obljublja »sound« savane.

Poleg vuvuzel in kuduzele pa so domači navijači navezani še na makarape - predelane varnostne čelade, kakršne sicer uporabljajo gradbeni delavci.

Na stadionih uporabljajo ustrezno pobarvane in okrašene, na njih pa se znajde vse mogoče - od polovice nogometne žoge do plastične glave antilope ali pa figurice nekdanjega brazilskega nogometnega velemojstra Peleja.

Neko domače podjetje je hitro našlo tržno nišo. Gledalcem, ki se bodo želeli izogniti zanje nadležnemu trobljenju, ponujajo kakovostne čepke za ušesa, menda narejene posebej za letošnje svetovno prvenstvo.

Računajo, da bodo »protivuvuzelske zamške« kupovali predvsem tujci ...

Žoga Jabulani ali žoga praznovanja

Tako kot na vsakem nogometnem svetovnem prvenstvu bodo nogometaši igrali s posebno žogo. Ta se za SP 2010 v Južnoafriški republiki imenuje Jabulani. Kot pravijo njeni snovalci pri Adidasu, je ta seveda - doslej najboljša. Jabulani v jeziku isiZulu, ki ga govori skoraj četrtina prebivalcev JAR, pomeni praznovati oziroma slaviti. Na žogi je 11 različnih barv, kar pomeni 11 igralcev vsakega moštva, 11 uradnih jezikov Južnoafriške republike in 11 južnoafriških plemen, zaradi katerih je ta dežela na skrajnem jugu Afrike ena etnično najbolj raznolikih na svetu. Barvitost hkrati ponazarja tudi barvitost Afrike in je v skladu z zunanjim videzom glavnega stadiona SP Soccer City v Johannesburgu.

Mednarodna nogometna zveza in Adidas sta uradno žogo predstavila 4. decembra lani v Cape Townu. Kot pravijo, je zaradi osmih sferično ulitih 3D-panel, ki jo sestavljajo, popolnoma okrogla in bolj natančna kot kdaj koli prej. Novo razviti profil »Grip'n'Groove« naj bi

nogometašem ponujal žogo s stabilnim letom in popolnim oprijemom v vseh razmerah. Adidas je pri razvoju te žoge sodeloval tudi s svojimi partnerji, kot so Milan, Bayern, Orlando Pirates in Ajax Cape Town, pozitivno mnenje pa so o njej izrekli tudi nekateri zvezdniki, med njimi tudi Michael Ballack, Kaka, Petr Čech in eden tistih, ki bodo igrali proti Sloveniji, angleški reprezentant Frank Lampard.

Želja vseh nogometašev pa je, da bi 11. julija, v finalu na stadionu Soccer Cityju igrali tudi v Jo'Bulanijem, žogo, ki ima enake lastnosti kot Jabulani, a gre za posebno različico, izdelano le za finale prvenstva. Samo ime Jo'Bulani je izpeljanka iz Jo'Burga, kratice za Johannesburg, ki bo gostil finale SP. (STA)

ROLKANJE - Spremljevalna pobuda ob etapi Gira s ciljem na Zoncolanu

Mateja Bogatec tekmovala z olimpijci

V Paluzzi tekma v sprintu - V moški konkurenci je med 20 nastopajočimi dosegla 12. čas

Mateja Bogatec med sprintom na lanskem svetovnem prvenstvu (arhivski posnetek)

Etapa kolesarske dirke po Italiji s ciljem na vrhu Zoncolana je bila priložnost za vrsto spremljevalnih pobud. Med temi je bil tudi niz dveh tekem v skirollu v Paluzzi, na katerih so nastopili člani državne reprezentance v smučarskih tekih, povabljen pa je bila tudi naša šampionka Mateja Bogatec (ŠD Mladina). Ker se »azzurre« v glavnem niso odzvale vabilu organizatorjev (bile so le tri), je Bogatčeva prosila in dosegla, da bi v sprintu tekmovala skupaj z moškimi. Mateja seveda ni zmagala, vendar je vnovič dokazala, da je kot šprinterka izjemen talent, saj je med 20 tekmovalci (nastopili so tudi vsi olimpijci) dosegla v kvalifikacijah 12. čas! V fazi na neposredno izpadanje se je v prvem krogu pomerila s Cristianom Zorzijem, ki jo je premagal s prednostjo pičlih dveh metrov, na koncu pa je bil Zorzi drugi.

V Turinu dobre uvrstitve ŠD Mladina

Sedem rolkarjev ŠD Mladina je v nedeljo nastopilo na dvodnevni tekmi za italijanski pokal v središču Turina, na območju Mirafiori. Dosegli so zelo spod-

budne rezultate. V šprintu je bila Dana Tence med začetnicami druga, povedati pa je treba, da se je na zelo slabo pripravljeni progi spotaknila, sicer bi bila zmagovalka, saj je bila v kvalifikacijah najhitrejša (17,61 sekunde). Enako uvrstitev je med deklicami dosegla Jasna Vitez. V kategoriji naraščajnikov je bil Luca Ghira četrti, Federico Ferluga pa šesti. Med mladinci se je Niki Hrovatin uvrstil na 3. mesto, Nicola Iona je bil peti, med veterani master 3 pa se je Enzo Cossaro povzpел na 3. mesto.

Dan kasneje je bila na vrsti še tekma v ravnini, na kateri je najboljši izidi dosegla Jasna Vitez s 1. mestom med deklicami. Dana Tence je bila spet druga, Federico Ferluga peti (medtem ko je Luca Ghira padel in se rahlo poškodoval). Med mladinci se je Nicola Iona s 3. mestom zavihljal na zmagovalni oder, Hrovatin pa je bil četrti, tudi zato ker ga je bolelo koleno. Enzo Cossaro je bil med veterani tretji.

Na društveni lestvici je kriška Mladina zasedla 6. mesto.

Pri ŠD Mladina se že intenzivno pripravljajo na mednarodni Grand prix, ki ga bodo konec tedna organizirali na zahodnem Krasu.

ŠOLSKI ŠPORT - V Zgoniku tradicionalni športni dan za osnovnošolce

Merili moči v štirih panogah

Nastopale OŠ 1. maj 1945 in Lojze Kokoravec - Gorazd iz Zgonika, Alojz Gradnik iz Repentabra, Avgust Černigoj s Proseka in Albert Sirk iz Križa

Približno 130 učencev in učenk se je v sredo 19. maja udeležilo športnega dne za osnovnošolske otroke v organizaciji AŠK Kras in v sodelovanju z zgoniško šolo. V kulturno-športnem centru v Zgoniku so se zbrali učenci in učenke osnovne šole 1. maj 1945 in Lojze Kokoravec - Gorazda iz Zgonika, Alojza Gradnika iz Repentabra, Avgusta Černigoja s Proseka in Alberta Sirk iz Križa.

Osnovnošolci so se ločeno po spolu in razredih pomerili v štirih športnih disciplinah: v sprintu, metu kroglice, skoku v daljino z mesta in v poligonu. Tekmovanja so stekla na zunanjih igriščih in v telovadnici (poligon).

Po tekmovalnem delu je sledilo nagrajevanje, pred katerim je otroke in učitelje pozdravila profesorica Sonja Milič. Vsi udeleženci so prejeli priznanje za sodelovanje, prvi trije uvrščeni vsake skupine pa še kolajne.

REZULTATI: 1. r. dečki: 1. Liam Skerk, 2. Marko Doljak, 3. Sebastian Pieri; **deklince:** 1. Sara Tenze, 2. Gaia Pella, 3. Caterina Sedmak;

2. r. dečki: 1. Tarek Nelson, 2. Matija Pipan, 3. Samo Tomasetig; **deklince:** 1. Anna Ciuch, 2. Naomi Skerk, 3. Martina Stergonšek;

Na zunanjih igriščih so se osnovnošolci pomerili v skoku v daljino, metu kroglice, sprintu, v telovadnici pa v poligonu

KROMA

3. r. dečki: 1. Mattia Del Latte, 2. Michele Brunetti, 3. Nadir Nabergoi; **deklince:** 1. Jasna Grilanc, 2. Miya Ukmar, 3. Nasya Skerk;

4. r. dečki: 1. Andraž Štoka, 2. Matej Perčič, 3. Daniel Golfetto; **deklince:** 1. Gaia Orel, 2. Meta Sterni, 3. Sara Skupek;

5. r. dečki: 1. Aram Covarelli, 2. Luka Nabergoi, 3. Rudy Skerk; **deklince:** 1. Sarah Sedmach, 2. Giada Minussi, 3. Dana Tenze.

Obvestila

AŠD SK BRDINA vabi na predstavitev nove kolekcije zimske opreme, ki bo v petek, 28. maja, ob 18.30 na sedežu društva v Merčedolu, Repentabska ul. 38, na Opčinah.

AŠZ GAJA - teniška sekcija organizira od 14. junija do 2. julija začetne in nadaljevalne tečaje za osnovnošolce in nižješolce. Pojasnila in prijave na tel. št.: 389-8003486 (Mara).

ŠPORTNO ZDRUŽENJE BOR in ZŠSDI bosta priredila, na Stadionu 1. Maja, poletna športna tedna. Potekala bosta od 23. do 27. avgusta in od 30. avgusta do 3. septembra. Posebna pozornost bo namenjena športnim disciplinam, ki jih društva redno gojijo. To so odbojka, ritmika in košarka. Seveda bo čas za spoznavanje tudi drugih športnih panog in nekaj časa bo odmerjeno zabavi in počitku. Pobuda je namenjena otrokom od 6. do 13. leta starosti. Do 18. junija je obvezen predpis! Vpisovanje: od ponedeljka do petka, od 15. do 18. ure, v uradu SZ BOR na Stadionu 1. Maja. Kontakti in informacije: 040-51377 (ponedeljek - petek 15.00 - 18.00) ali pa mailu: sport.bor@gmail.com.

PLAVALNI KLUB BOR organizira od 7. do 25. junija v bazenu na Alturi intenzivni plavalni tečaj za otroke od 4. do 11. leta. Vadba bo potekala vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek. Za informacije in vpis pokličite vsak delavnik na tel. št. 040-51377 od 15. do 17. ure do torka, 1. junija.

AŠD SK BRDINA sklicuje redni občni zbor v četrtek, 17. junija, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v zgornjih prostorih »Dom Brdina« Proseška ul. 109, Opčine.

AKŠD VIPAVA v sodelovanju z ZŠSDI-jem organizira na sedežu društva na Peči kotalkarski kamp za otroke od 3. do 11. leta starosti. Kamp se bo odvijal od 14.-18. in od 21.-25. junija 2010. Za informacije in prijave pokličite 333-9353134 ali 0481-33029 (Elena).

JADRALNI KLUB ČUPA organizira za srednješolce tečaje jadrnanja na deski in na jadrnicah Open Bic. Tečaji bodo celotredenski od 13.00 do 18.00 ure v izmenah: od 28. 6. do 2. 7. in od 19. do 23. 7. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 12.00 in ob sobotah od 16.00 do 18.00 ure na našem sedežu v sesljskem zalivu, oziroma na tel./fax 040299858. E-mail: info@yccupa.org in na spletnih straneh www.yccupa.org.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih tečaje windsurfa za odrasle in otroke, ki so že dopolnili 11. leto starosti. Tečaji bodo ob vikendih, 1. 18. 6. - 19. 6. - 20. 6. - 26. 6. - 27. 6.; 2. 9. 7. - 10. 7. - 11. 7. - 17. 7. - 18. 7.; 3. 23. 7. - 24. 7. - 25. 7. - 31. 7. - 1. 8. V petek zvečer ob 19.00 teorija, sobota in nedelja na morju od 10.00 do 16.00 ure. Možne so individualne ure windsurfa in po dogovoru organiziramo tečaje tudi v drugih terminih. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 12.00 in ob sobotah od 16.00 do 18.00 ure na našem sedežu v sesljskem zalivu, oziroma na tel./fax 040299858. e-mail: info@yccupa.org, in na spletnih straneh www.yccupa.org.

JADRALNI KLUB ČUPA organizira v poletnih mesecih štiri 10-dnevne jadrne tečaje na jadrnicah tipa optimist. Tečaji so namenjeni otrokom, ki so rojeni od leta 1998 do 2003 in znajo plavati. Tečajniki imajo poskrbljeno jadrnico, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v F.I.V. Tečaji se odvijajo od ponedeljka do petka od 9.00 do 17.00 ure, prvi tečaj od 14. junija do 25. junija; drugi tečaj od 21. junija do 2. julija, tretji tečaj od 5. julija do 16. julija in četrti tečaj od 19. julija do 30. julija. Za vpisovanja in informacije vam je na razpolago tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9.00 do 12.00 in ob sobotah od 16.00 do 18.00 ure na našem sedežu v sesljskem zalivu, oziroma na tel./fax 040299858. e-mail: info@yccupa.org, in na spletnih straneh www.yccupa.org.

ŠD BREG - Odbojarska sekcija organizira v nedeljo, 6. junija praznik odbojke od začetka do danes. Na odbojarski turnir so povabljeni vse odbojkarice, odbojkarji in trenerji, ki so v teh 45. letih oblekli društveni dres. Za treninge je na razpolago telovadnica v Lonjerju, ob četrtrkih (13. 5. - 20. 5. in 27. 5.) od 18. do 20. ure. Vsi, ki bi radi nastopili na turnirju in nato na prazniku, prosimo, da potrdijo svojo prisotnost na naslednje tel. št. (v večernih urah): Martina S. 335-6045771, Mira K. 040-228236, Sonja K. 347-4421386.

ŠD BREG - Košarkarski kamp 2010. Kje? V dolinskem športnem centru. Kdaj? Od 14. do 19. junija. Urnik: od ponedeljka do petka, od 8.00 do 18.00, v soboto od 8.00 do 13.00. Kdo? Dekleta in fantje od 7. do 16. leta. Predvidena prisotnost uglednih gostov slovenske košarkarske reprezentance. Informacije: od ponedeljka do petka od 16.30 do 18.30 na tel. št. 3358445365 (Giolia) in 3484718440 (Martina).

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST sporoča, da bo vpisovanje za izlet v Črno goro jutri, 27. maja, od 19. do 21. ure na društvenem sedežu v Boljuncu. Za informacije lahko pokličete Marinko Pertot na tel. št. 040-413025 ali 328-4717974, ali Franca tel. št. 338-4913458.

TPK SIRENA in ZŠSDI organizirata poletne jadrne tečaje za otroke od 6. do 18. leta starosti. Nudimo teoretične in praktične tečaje v razredu »optimist« in »europa-laser«. Potrebna pogoja za vpis sta dobro poznavanje plavanja in zdravniško spričevalo. Klub nudi tečajnikom jadrno opremo in logistiko, vpis v Jadrarno zvezo in strokovno vodstvo. Tečaji »optimist« za otroke od 6 do 11 let: od ponedeljka do petka od 8. do 17. ure: 1. tečaj od 14. do 25. junija; 2. tečaj od 28. junija do 9. julija; 3. tečaj od 12. do 23. julija; 4. tečaj od 23. avgusta do 3. septembra. Tečaj »europa-laser« za otroke od 12 do 18 let: od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure, od 12 do 23. julija. Vpisovanje najkasneje 14 dni pred začetkom vsakega tečaja. Podrobnejše info. so na razpolago v tajništvu pomorskega sedeža, Miramarski drevored 32, e-mail: tpkntsirena@libero.it.

AŠD SK BRDINA - organizira 26. in 27. junija, dvodnevni izlet v »Mirabilandio«. Vpisovanje je možno ob ponedeljkih na sedežu društva, Repentabska ul. 38, od 20. do 21. ure. Informacije: Sabina 348-8012454, www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM vabi otroke in mladinke/ce (8-15 let) na najboljši cheerleading/cheerdance kamp v okolici »FCC Tabor Alpe Adria«, ki bo potekal od 2. do 5. avgusta, v Piranu v spremstvu društvenih trenerjev in vadiateljev. Kamp bodo vodili ameriški inštruktorji zveze FCC, namenjen pa je začetnikom in nadaljevalcem. Vprašanja in prijave sprejemamo do 02. junija na info@cheerdancemillemium.com ali 349-7597763 Nastja!

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM****Za Trst:** na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)**Za Gorico:** na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

- 18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Risanka Riba vas gleda: Vesolje Novakovi
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

- 6.00 Aktualno: Euronews
6.10 14.10 Aktualno: Bontà sua (v. M. Costanzo)
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
9.35 Aktualno: Linea Verde Meteo Verde
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.30 Dnevnik
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 23.15 Dnevnik
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.30 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.30 Game show: Soliti ignoti
21.10 Nan.: Il commissario Montalbano
23.25 Dnevnik
23.30 Aktualno: Porta a porta
1.05 Nočni dnevnik in vremenska napoved
1.45 Aktualno: Sottovoce (v. G. Marzullo)

Rai Due

- 6.00 Dok.: Marusthali e il deserto indiano
6.15 13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società
6.45 Aktualno: Rainotte cultura itinerari
7.00 Variete: Cartoon Flakes, vmes Zorro
9.00 Aktualno: Grazie dei fiori
9.45 Aktualno: Crash - Files
10.00 Aktualno: Tg2 punto.it
11.00 Variete: I Fatti vostri (v. G. Magalli, A. Volpe, M. Cirillo)
13.00 18.30, 20.30, 23.25 Dnevnik
13.50 Aktualno: Tg2 Zdravje
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno (v. M. Setta)
14.45 Aktualno: Italia sul Due (v. L. Bianchetti, M. Infante)
16.10 Nan.: La signora del West
16.55 Kviz: Cuore di mamma (v. Amadeus)
18.05 Dnevnik - kratke vesti L.I.S. in športne vesti
19.00 Variete: Secondo canale
19.35 Nan.: Squadra Speciale Cobra 11
21.05 Nan.: Criminal Minds
23.40 Variete: Stiamo tutti bene

Rai Tre

- 6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.00 Aktualno: Tgr Buongiorno Italia, sledi Tgr Buongiorno Regione
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
9.10 Aktualno: Figù - Album di persone notevoli
9.15 Aktualno: Cominciamo bene - Prima, sledi Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.25 Kolesarstvo: 93° Giro d'Italia
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
14.00 19.30 Deželni dnevnik in vremenska napoved

SPORTNA SLIKOVNA KRIZANKA**REŠITEV (25.5.2010)**

Vodoravno: Bovec, Ken, Američani, Nara, Eran, tri, mlaka, Quaggiato, M. U., Aar, Est, Trois, rakita, Lanterna, R. S., anion, ankeatar, KAC, anatomija, ara, trs, S. A., D. K.; na sliki: Monica Quaggiato.

- 15.10 Dnevnik - kratke vesti, prometne informacije, sledi Giro d'Italia
17.10 Kolesarstvo: 93° Giro d'Italia - Processo alla tappa
18.10 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & geo

- 18.20 Dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.15 Nan.: Il principe e la fanciulla
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 0.00 Dnevnik
21.10 Aktualno: Il gioco dei Mondiali
23.30 Variete: Parla con me
0.10 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved
1.10 Kolesarstvo: 93° Giro d'Italia - Giro di notte

Rete 4

- 6.50 Nan.: Magnum P.I.
7.50 Nan.: Charlie's Angels
8.50 Nan.: Nash Bridges
10.15 Nan.: Carabinieri 5
11.30 16.55 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
12.00 Nan.: Distretto di polizia 4
12.55 Nan.: Un detective in corsia
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
16.15 Nad.: Sentieri
16.15 Film: Mister Roberts (kom., ZDA, '55, r. J. Ford, i. H. Fonda)
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Due amiche esplosive (kom., ZDA '02, r. B. Dolman, i. S. Sarandon)
23.35 Film: 28 giorni (dram., ZDA, '00, r. B. Thomas, i. S. Bullock)
0.20 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

Canale 5

- 6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Panucci, C. Brachino)
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne
16.15 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 22.10 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 1.00 Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. E. Greggio, E. Iacchetti)
21.10 Nan.: Squadra antimafia 2, Palermo oggi
23.30 Film: Verità nascosta (triler, ZDA, '04, r. P. Shapiro, i. M. Hargitay)
0.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

- 6.10 Nan.: Reba
6.40 17.30 Risanke
8.50 Dok.: Capogiro
10.35 Nan.: Grey's Anatomy
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
13.40 Risanka: American Dad
14.05 Resničnostni show: La Pupa e il Secchione - Il ritorno
14.20 0.40 Risanka: I Griffin
14.45 20.05 Risanka: Simpsonovi
15.10 Nan.: Merlin
16.10 Nan.: Jonas
16.35 Nan.: Sonny tra le stelle
17.00 Nan.: True Jackson, VP
19.30 Nan.: Samantha chi?
20.30 Kviz: Viva Las Vegas (v. E. Papi)
21.10 Dok.: Mistero

Tele 4

- 7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Pregled Tiska
10.05 Nan.: Ai confini dell'Arizona
10.50 Talk show: Formato famiglia
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Aktualno: Super Sea
13.00 Aktualno: Attenti al cuoco (pon.)
14.05 Aktualno: ...Attualità
15.05 Aktualno: Videomotori
17.00 Risanke
19.00 Aktualno: La provincia ti informa
20.00 Športne vesti
20.10 Aktualno: Qui Tolmezzo
20.15 Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Film: Tedeum (western, '73, r. E. Castellari, i. T. Brent)
22.40 Aktualno: Rotocalco Adnkronos
23.40 Dnevnik Montecitorio
23.45 Dok.: La grande storia

La 7

- 6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.00 Aktualno: Omnibus (ah) i Piroso, sledi Punto Tg
11.00 Aktualno: Due minuti un libro
11.10 Nan.: Matlock
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.05 Nan.: The District
14.05 Film: Hanky Panky - Fuga per due (kom., ZDA, '82, i. S. Poitier)
16.00 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
18.00 Nan.: Relic Hunter
19.00 Nan.: Crossing Jordan
20.00 0.35 Dnevnik
20.30 1.00 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Film: Mosquito Coast (pust., ZDA '86, r. P. Weir, i. H. Ford)
23.30 Variete: Victor Victoria Hot
1.40 Nan.: Two Twisted

Slovenija 1

- 6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.10 Ris. nan.: Marči Hlaček (pon.)
10.35 Kratki igr. film: Ciak junior z Italije
10.45 Igr. nan.: Piflarki (pon.)
11.00 Igr. nan.: Profesor pustolovec (pon.)
11.20 Dok. odd.: Zapeljevanje pogleda
11.55 Dok. odd.: Titovi duhovi
13.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
13.15 Referendumsko soočenje o arbitražnem sporazumu (pon.)
14.25 Alpe-Donava-Jadran (pon.)
15.10 Mostovi - Hidak
15.50 18.30 Risanke
16.05 Pod klobukom
17.00 Novice, slovenska kronika, šport in vremenska napoved
17.20 19.55 Gledamo naprej
17.30 0.25 Turbulenca
18.55 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
20.05 Film: Težko je biti fin
22.00 Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved
23.10 Omizje
1.15 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 26.05.1992 (pon.)

Slovenija 2

- 6.30 1.25 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal (pon.)
9.45 Slovesnost ob 20. obletnici imenovanja prve demokratično izvoljene slovenske vlade
10.50 Spet doma (pon.)
12.45 Hri-bar (pon.)
14.40 Knjiga mene briga
15.00 Antologija slovenske violinske glasbe (pon.)
16.10 Črno beli časi
16.30 Mostovi - Hidak (pon.)
17.05 Film: Poletje s Pavlom
18.35 O živilih in ljudeh
18.50 Na vrtu
19.20 Z Damijanom
19.55 Novo mesto: Rokomet, (Ž) Kvalifikacije za evr.prvenstvo: Slovenija - Nemčija
21.35 Dok. feljton: Biti ženska v Ugandi
22.00 Žrebanje lota
22.10 Miran Košuta-Marko Sosič: Jaz slutim toliko lepote, Tv priredba predstave
23.10 Slovenska jazz scena

Koper

- 13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Ciak junior
15.00 Tednik
15.30 Potopisi
16.00 Biker Explorer
16.30 Istrska potovanja: Dela v teku
17.30 Vsedanes - vzgoja in izobraževanje
18.00 Primorski mozaik
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.00, 0.10 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Slovenski magazin
20.00 Srečanja v skupnosti Italijanov
20.40 City Folk
21.10 Glasb. odd.: Jararaja
22.15 Rokomet (Ž): Slovenija - Nemčija
23.35 Iz ahiva po vaših željah
0.35 ČezmejnaTV, TDD - TV dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

- 8.00 Dnevnik Tv Primorka, borzno poročilo, vremenska napoved, kultura in videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 0.00 Mozaik
10.05 16.20 Hrana in vino
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Videostrani z novicami
12.05 Vedeževanje s Cvetko
17.00 Športni ponedeljek (pon.)
18.00 Mavrica pogledov
18.40 Pravljica
20.00 23.00 Dnevnik TV Primorka, vreme, kultura
20.30 Objektiv
21.00 Odprta tema
22.00 Zelena bratovščina
22.30 Dosežki slovenske medicine: Presaditev ledvic

RADIO**RADIO TRST A**

- 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Koraki do boljšega počutja; 9.00 Radio paprika; 10.00 Poročila; 10.10 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Povsod je doma; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbena skrinjica; 18.00 Sonce in luna; sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

- 6.00-9.00 Jutro na radiu Koper, kronika, OKC obveščajo 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualno: Na rešet; 14.45 Obračun; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Prireditve; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Jagodni izbor; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Slovenci ob meji; 21.00 Zborovski utrip; 22.30 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Commento in studio; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiachieradio; 14.10 Leto šole; 14.45 Italo heroes; 15.05 Pesem tedna; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Ftnobazar; 19.00 Le note di Giuliana; 20.00 Radio Capodistria Sera; 21.00 Odprti prostor; 21.55 Sigla single; 22.30 Commento in studio; 23.00 Prosa; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

- 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 7.55 Iz sporedov; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gimnastium; 21.10 Izlivi; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

- 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika;

- 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevlji žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 14.40 Glasbena uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 16.45 Sredin klicaj; 17.00 Miss Evro Kviz; 17.45 Šport; 18.00 Express; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Rokomet; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Na piedestal; 23.30 Težka kronika.

SLOVENIJA 3

- 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kratka radijska igra; 13.20 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Čas, prostor - in glasba; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 Slovenski koncertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

- 6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Primorski dnevnik**Lastnik:**

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst**Odgovorni urednik:** DUŠAN UDOVIČ**Redakcija:** Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, fax 040 772418

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 533382, fax 0481 532958

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, fax 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: http://www.primorski.eu/**Naročniško - prodajna služba**

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, fax 040 772418

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 280,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €

Letna naročnina za Slovenijo 210,00 €

plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska

75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

financi in legalni 92,00 €,

ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800912775

Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence

v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

jasno zmerno oblačno oblačno rahel dež zmeren dež močan dež nevihte veter megla rahel sneg zmeren sneg močan sneg topla fronta hladna fronta okluzija izobara C središče ciklona A središče anticiklona

Danes se bo anticiklon postopoma umikal proti jugu. Proti Alpam bodo začeli dotekati nekoliko manj stabilni jugozahodni tokovi; v četrtek pa nas bo dosegla atlantska fronta.

Nad zahodno Evropo je plitvo ciklonsko območje, nad Sredozemljem pa je šibko območje visokega zračnega pritiska. Oslabljena hladna fronta se bliža Alpam. Z jugozahodnim vetrom doteka nad naše kraje topla in dokaj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
 Sonce vzhaja ob 5.23 in zahaja ob 20.41. Dolžina dneva 15.18.

BIOPROGNOZA
 Vremenski vpliv bo danes sprva ugoden in ob sončnem vremenu vzpodbuden, v drugi polovici dneva pa se bodo pri najbolj občutljivih občasno pojavljale manjše težave.

MORJE
 Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 20,2 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	 2	2000 m	 8
1000 m	 15	2500 m	 6
1500 m	 10	2864 m	 4

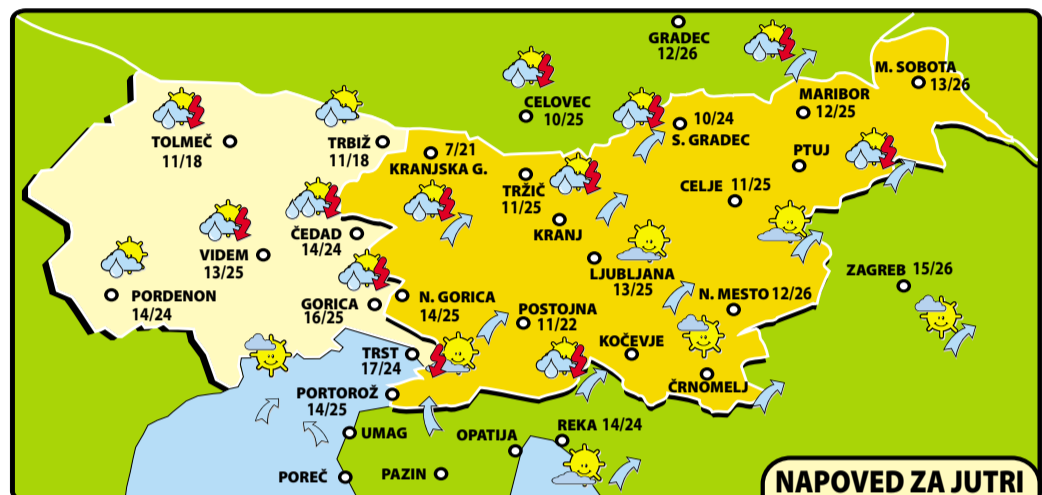
UV INDEKS
 UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah dosegel do 8,5, v gorah do 9,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

V spodnji nižini in ob morju bo jasno do zmerno oblačno. Pihali bodo krajevni vetrovi, ki bodo popoldne okrepljeni. Od zgornje nižine proti hribom bo dopoldne jasno, popoldne pa bo več spremenljivosti. V hribovitem svetu bodo nastale nevihte, ki bodo verjetneje v notranjih dolinah Karnije na meji s Cadorejem.

Precej jasno bo. Pihal bo jugozahodnik, ob morju jugo. Najnižje jutranje temperature bodo od 9 do 14, najvišje dnevne od 22 do 27 stopinj C.

Dopoldne bo povsod zmerno oblačno do spremenljivo. Čez dan se bo v hriboh pooblačilo, pojavljale se bodo nevihte, ki se bodo nato širile proti nižinam in lahko tudi do obale. Ob morju bo vsekakor več sončnega vremena. Dopoldne bo pihal jugovzhodni veter, popoldne pa jugozahodnik.

Jutri bo povečini jasno, popoldne bodo predvsem v severni Sloveniji krajevne plohe in nevihte. Še bo pihal jugozahodni veter. V petek bo spremenljivo do pretežno oblačno s krajevnimi padavinami, deloma plohami in nevihtami.

Last Minute Center | 00386 5 730 12 10 Sezana • 00386 5 333 24 16 Nova Gorica • www.potovanjalastminute.si

SANTORINI 4.6. 7 dni, hotel 3*, zajtrk od 399 €, let iz Ljubljane	RODOS 4.6. 7 dni, hotel 4*, polpenzion od 399 €, let iz Ljubljane	TAJSKA-PHUKET 31.5. 15 dni, hotel 4* zajtrk od 776 € let iz Muc	MALDIVI 15.6. 8 dni, hotel 3*, polpenzion od 445 €, let iz Muc	terme OLIMIA 5 dni, hotel 4*, paket od 214 € lastni prevoz	terme PTUJ 4 dni, hotel 4*, paket od 198 € lastni prevoz	NOVOST! OGLEJTE SI VEČ PONUDB NA www.potovanjalastminute.si Vsak teden nove ponudbe!
---	---	--	--	---	---	--

NOVA GORICA
 Gradnikove brigade 7,
 tel.: 00386 5 333 24 16
 SEŽANA
 Kosovelova ulica 4b,
 tel.: 00386 5 730 12 10
 KOPER
 Pristaniška ulica 17,
 tel.: 00386 5 663 05 81

INDIJSKI OCEAN - Spet hud udarec za okolje

Po trčenju tankerja in tovorne ladje se v Singapursko ožino izliva nafta

Na skrajni desni poškodovani tanker

ANSA

SINGAPUR - Potem ko sta v prometni ožini pri Singapuru trčila tanker in tovorna ladja, si reševalci prizadevajo, da bi zajezili izlitje kakih 2000 ton surove nafte v morje, poroča francoska tiskovna agencija AFP. Do trčenja je prišlo včeraj zjutraj po lokalnem času oziroma v ponedeljek zvečer po srednjeevropskem času.

Pri trčenju se je na tankerju, registriranem v Maleziji, poškodoval eden od rezervoarjev za nafto, zaradi česar se v morje izlivajo velike količine nafte. Nesreča se je zgodila v Singapurski ožini, ki velja za eno najbolj prometnih in pomembnih poti za ladje na svetu. Ranjenih v nesreči ni bilo, tudi promet skozi ožino poteka nemoteno. (STA)

Prvo sojenje somalijskim piratom v Evropi

ROTTERDAM - Na sodišču v nizozemskem Rotterdamu se je včeraj začelo doslej prvo sojenje somalijskim piratom v kakšni evropski državi. Pred sodišče je stopilo pet Somalcev, ki so obtoženi poskusa ugrabitve tovorne ladje v Adenskem zalivu, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Peterico so zajeli januarja lani, ker naj bi nameravala z avtomatskim orožjem in raketami napasti in ugrabiti tovorno ladjo, ki je plula pod zastavo Nizozemskih Antilov. Grozi jim 12 let zapora. Prijeti so bili, ko je danska fregata prestregla njihov motorni čoln.

Tri tedne po aretaciji je Nizozemska za pet Somalcev izdala evropske zaporne naloge, nato pa so jih z vojaškim letalom prepeljali iz Bahrajna na Nizozemsko, kjer so že več kot leto dni v priporu. Sojenje naj bi trajalo pet dni, razsodbo pa naj bi sodišče izreklo 16. junija. (STA)

MEHIŠKI ZALIV - Po nesreči 20. aprila Danes nov poskus ustavitve iztekanja nafte

WASHINGTON - Britanska naftna družba BP bo danes znova poskusila zamašiti naftno vrtino na dnu Mehškega zaliva, iz katere je po eksploziji na naftni ploščadi 20. aprila izteklo že 23 milijonov litrov nafte. V ponedeljek je prizadevanja BP branil poveljnik ameriške obalne straže Thad Allen, ki je zavrnil pozive, naj urejanje razmer prevzame ameriška vlada.

Ameriški notranji minister Ken Salazar je konec preteklega tedna izrazil razočaranje nad dosedanjim delom BP in zagrozil, da bo zadevo začela urejati vlada. Allen je v ponedeljek dejal, da je minister "verjetno govoril metaforično". Vlada namreč nima na voljo strokovnjakov in tehnologije, ki bi jih lahko uporabila na globini 1500 metrov pod morjem. "Če potisnemo BP stran, kdo jih bo zamenjal? Vlada nima ne strokovnjakov in ne opreme za tovrstno globinsko delo," je priznal Allen. Kot je dodal, tudi zvezni zakon naftnim podjetjem nalaga odpravljanje posledic izliva, sicer pod vladnim nadzorom. Allen je zadovoljen s sodelovanjem, saj BP po njegovem prepričanju izkorišča vse razpoložljive tehnične zmogljivosti. BP predlaga rešitve, vlada pa jih potrjuje.

BP bo poskusil danes v vrtino nasuti veliko količino blata, nanj pa še cement. Generalni direktor podjetja Tony Hayward meni, da so možnosti za uspeh tega postopka od 60- do 70-odstotne. Če jim ne bo uspelo, imajo v pripravljenosti na dnu poleg vrtnice manjšo železobetonsko kupolo, s katero bodo poskusili pokriti vrtino. Dokončno rešitev naj bi sicer lahko prinesla le nova vrtina. BP že vrta dve novi, ki pa ne bosta dokončani še dva meseca.

BP se je medtem zapletel v spor z drugo vladno agencijo. Agencija za zaščito okolja EPA je podjetju pretekli teden naročila, naj za razprševanje nafte uporabi manj škodljivo kemično sredstvo od dosedanjega. Direktor za operacije Doug Suttles je odvrnil, da še niso našli alternative. Naftne madeže na obalah Louisiane si je v ponedeljek ogledala ministrica za domovinsko varnost Janet Napolitano v spremstvu Salazarja in več senatorjev. Škodo si je ogledal tudi direktor BP Hayward, ki je priznal, da je podcenil škodljive učinke na okolje, obenem pa obljubil, da bodo očistili "vse do zadnje kapljice nafte in odpravili škodo".

Nekdanja guvernerka Aljask Sarah Palin, ki je v času kampanje za podpredsednico ZDA odločno zagovarjala vrtnice za nafto v ZDA, je v ponedeljek na televiziji Fox odgovornost za izlivanje nafte nprtila amerišskemu predsedniku Baracku Obami, ker naj bi bil preveč povezan z interesi naftne industrije. Tiskovni predstavnik Bele hiše Robert Gibbs je v odzivu Palinovi priporočil, naj si priskrbi "preprečevalnik izbruha" - gre za napravo, ki je odpovedala ob eksploziji naftne vrtnice BP.

Kongresni demokrati medtem pripravljajo zakon za povišanje davka na nafto s sedanjih 8 centov na 32 centov na sod. V desetih letih naj bi tako zbrali 11 milijard dolarjev, ki bi jih namenili za sklad za odpravljanje posledic izlivov. V tem skladu je trenutno 1,5 milijarde dolarjev. Škodo bo sicer plačalo podjetje BP, vendar mora do takrat stroške kriti vlada. BP je imel doslej 760 milijonov dolarjev stroškov zaradi nesreče.

Povišanje davka ne bo enostavno, saj so republikanci v senatu doslej že trikrat blokirali povišanje zakonsko določene odškodnine za podjetja, ki so kriva za izliv nafte. Demokrati želijo znesek povišati s 750 milijonov dolarjev na 11 milijard dolarjev. Naftna industrija je proti, saj bi to med drugim pomenilo veliko višje zavarovalne premije za naftne ploščadi. (STA)